

ვახტანგ ჭანკოტიაძე

სსიკვის
წიგნი

VII

ვახტანგ ქანკოტაძე

წიგნი ეძღვნება ანგარდაცვლილი
გორელების სსოვნას

ტსოპნოს
ბიპნო

ნაწილი მეშვიდე

თბილისი
2020

რედაქტორი **ცისანა (ნაზი) ფოცხვერაშვილი**

კომპიუტერული
უზრუნველყოფა **შალვა მურადაშვილი**

**წიგნი გამოიცა აწვარდაცვლილთა ოჯახების წევრების,
ახლობლებისა და ავტორის ერთობლივი ძალისხმევით**

ავტორისაბან

წინამდებარე წიგნის პირველი ნაწილის გამოსვლის შემდეგ (იხილეთ ქ. გორის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში და ეთნოგრაფიულ მუზეუმში), მრავალმა ადამიანმა დამირეკა და თავისი მოსაზრება გამიზიარა. ბევრმა მადლობა მითხრა კარგი წიგნისა და მისი ისტორიული მნიშვნელობის შესახებ, ზოგმა სინანული გამოთქვა იმის გამო, რომ წიგნი არ არის გაყიდვაში, მავანმა შენიშვნები და რჩევები მომცა და ა.შ.

მრავალრიცხოვან სატელეფონო საუბრებში და პირადი შეხვედრების დროს გამოიკვეთა მთავარი – მოსახლეობის დიდ ნაწილს სურს გაგრძელდეს წიგნის გამოცემა და მასში ადგილი დაიმკვიდროს არამხოლოდ ე.წ. გამორჩეულმა და პოპულარულმა აწვარდაცვლილმა ადამიანებმა (ბიოგრაფიული მონაცემები, ფოტოსურათები და ცხოვრებისეული საინტერესო ეპიზოდები), არამედ ყველამ, ვისი სახელის ხსოვნის უკვდავყოფასაც მოისურვებენ ოჯახის წევრები და ახლობელ-ნათესავები თუ მეგობრები.

ეფიქრობ, რომ ასეთ წიგნთა კრებული (კატალოგის სახით) იქნებოდა გორის ისტორიის მნიშვნელოვანი დაკუმენტური ნაწილი, რაც მომავალ თაობებს მისცემს შესაძლებლობას, ბევრი რამ გაიგოს წინაპართა ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

გავითვალისწინე რა საზოგადოების დიდი ნაწილის სურვილი, მკითხველს ვთავაზობ „ხსოვნის წიგნის“ („...და ვანთებ სანთელს“) მეშვიდე ნაწილს.

მიმდინარეობს მასალების მოძიება და მომზადება წიგნის მეორე ნაწილისათვის (ქ. გორი, სტალინის 24, ბინა 6. ტელ: 27-81-81, 593 62-17-56).

წინათქმა

საქართველოს ეროვნულ (საჯარო) და გორის ბიბლიოთეკების ფონდებში განთავსებულ „ხსოვნის წიგნებში“ (პირველი სამი წიგნის სახელწოდებაა „და ვანთებ სანთელს“) წარმოდგენილ ადამიანებს ვეღარ ჩავეხუტებით და ვეღარ გავამხნევებთ... შორს წასულან, თუმცა, მაინც ახლოს არიან; სათითაოდ და ცალ-ცალკე წასულებს ერთად ვხედავ და მაღლიერებით ვიდრეკ მუხლს მათი ხსოვნის წინაშე ყველაფერი იმისათვის, რაც გორის, გორელებისა და ქვეყნისათვის გააკეთეს სხვადასხვა დროს და სხვადასხვა ვითარებაში.

ისინი დღეს ჩვენთვის მღუმარე კოჰორტაა, რომელიც კვლავ იბრძვის, მიწაზე დატოვილი სიკეთის კვალით, ადამიანთა კეთილდღეობის, სრულყოფისა და ამქვეყნიურ ცოდვათა მონანიებისათვის.

დაე. ეს მოკრძალებული წიგნი იყოს ჩვენი ყველას დიდი მაღლიერების გამოხატვის მცდელობა მათ მიმართ, ვინც ბინა დაიდო სამუდამო სასუფეველში. დაე, ეს წიგნი იყოს ჩვენი მცირე წვლილი მათი ხსოვნის უკვდავყოფის საქმეში.

თვალწინ მიდგანან ისინი და ასე მგონია და მეჩვენება, რომ მაღლააწეული ჩირაღდნებით კვლავ გვინათებენ ჩაბნელებულ და ჩახლართულ ცხოვრებისეულ ლაბირინთებს.

მუდამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ყოველი ჩვენგანი წარმოადგენს „ინდივიდუალურ სამყაროს“ თავისი გარეგნული იერით, გენეტიკური თავისებურებებით, ცხოვრების წესით, ადამიანებთან ურთიერთობების გზებით, მოვლენებზე რეაგირებით, სიყვარულით, ბრძოლისუნარიანობით, ერთგულებით, პატიოსნებით, პატრიოტიზმით, იუმორის გრძნობით, წარსულისა და აწმყოს შეფასების უნარით, წარსულის გათვალისწინებით და ა.შ.

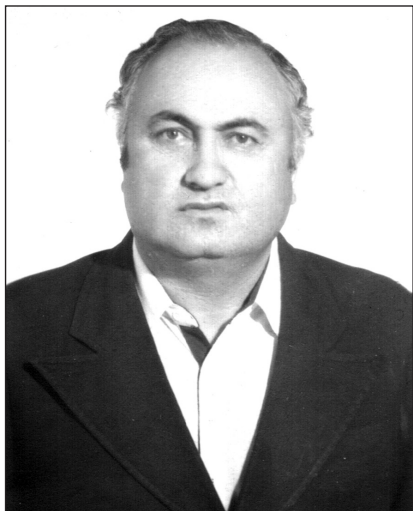
ყოველი ჩვენგანი არის ერთადერთი. გვახსოვდეს, რომ ზუსტად ჩვენნაირი არ არსებობს, არ ყოფილა და არც იქნება. სწორედ ამიტომ ღრმად მწამს, რომ იმქვეყნად წასულების ხსოვნის უკვდავყოფა არის ცოცხალთა უწმინდესი და უმნიშვნელოვანესი ღვთაებრივი მოვალეობა. გვფარავდეს უფლის მადლი.

„...თვითულ ჩვენგანს ბედისწერის
აქვს საფეხური,
ის კი არ ვიცით, რა სიმაღლეს
უღვას თავდებად,
სიცოცხლე იყოს გინდ უტბესი,
გინდ უკეთური,
სადღაც იწყება და ასევე
სადღაც მთავრდება.

იმედით ვცოცხლობთ, რომ ადგილი
ჩვენი ცაშია...
ერთხელ ჩატყდება საფეხური
თუნდაც მეფური,
ყველა ჩვენგანი დღენიადაგ
იმის ცდაშია,
რაც შეიძლება მაღლა იყოს
„ის“ საფეხური.

ავტორი

ანანიაშვილი ნოდარი

ნოდარ ანანიაშვილი გამორჩეული პირენება იყო, როგორც გარეგნობით, ისე ხასიათის ნიშან-თვისებებით და ცხოვრების წესით, თუმცა სხვა ნოდარებისგან განსასხვავებლად მოუგონეს ზედმეტი სახელი და უწოდეს „რეხელი“, რამეთუ იგი დაიბადა გორის რაიონის სოფელ რეხაში 1934 წლის 3 იანვარს, ვასილ ანანიაშვილისა და სოფო ვალიშვილის ოჯახში. შესმატკბილებულ ოჯახში აღიზარდნენ ასევე ანზორი და ციალა (ნოდარის და-ძმა).

ნოდარის მამა ბატონი ვასილი გახლდათ საკმაოდ გამოცდილი და ცნობილი მეურნე კაცი. იგი წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა სოფელ რეხის კოლმეურნეობას.

ნოდარის დედა, ქალბატონი სოფიო გახლდათ შესანიშნავი დედა, მეუღლე და დიასახლისი, რომელიც ძალებს არ ზოგავდა საიმისოდ, რომ აღეზარდა საამაყო შვილები.

ნოდარ ანანიაშვილმა ბავშვობა და სიბუბუკე (ისევე, როგორც მთელი შემდგომი ცხოვრება) გაატარა გორში. საწყისი განათლება მიიღო №4 საშუალო სკოლაში, ხოლო უმაღლეს ცოდნას დაეუფ-

ნოდარი მეუღლესთან ერთად

ლა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე.

ნოდარ ანანიაშვილი ასევე გამორჩეული იყო კომუნიკაბელურობით. ყველასთან კარგი და კეთილი დამოკიდებულება ჰქონდა. ისეთი შთაბეჭდილება რჩებოდა, რომ იგი (ნოდარი) იცნობდა ყველას და მას სცნობდა ყველა.

დაუზარელი პიროვნება გახლდათ და საქმეც და საქმიანობაც კარგად გამოსდიოდა. ნოდარისთვის დამახასიათებელი იყო განსაკუთრებული სტუმართმოყვარეობა; იგი ითვლებოდა ქალაქის ერთ-ერთ მასპინძლად.

ნოდარ ანანიაშვილი მუშაობდა სხვადასხვა სისტემაში თუ დაწესებულებაში. ათეული წლობით იყო ე.წ. „კოოპერატორის“ დირექტორი.

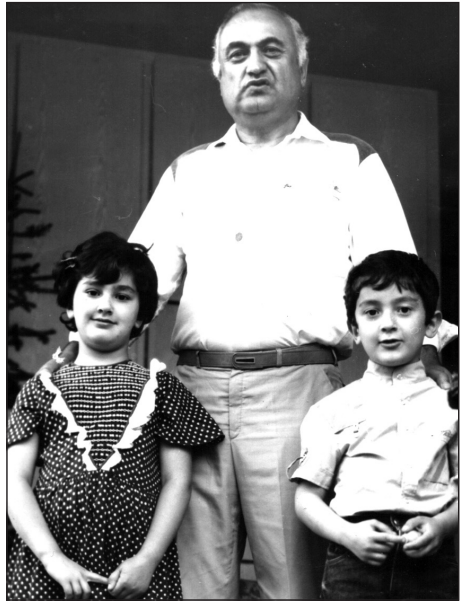
1959 წელს ნოდარ ანანიაშვილმა შექმნა ოჯახი ულამაზეს ქალიშვილთან, ცისანა კაკალაშვილთან ერთად. ოჯახში გაჩნდა ორი შვილი ნინო და დათო (გარდაიცვალა ბავშვობის ასაკში).

ნინო ანანიაშვილს ჰყავს ორი შვილი თეონა და კონსტანტინე, რომლებიც დაოჯახებულნი არიან და ზრდიან ორ-ორ შვილს.

სამწუხაროდ, მართლაც რომ კოლორიტული პიროვნება, ნოდარ ვასილის ძე ანანიაშვილი გარდაიცვალა 2009 წლის 4 იანვარს.

დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე მეუღლის გვერდით.

ნათელში იყოს კეთილი და გამრჯე კაცის სული.

ნოდარი მონაგართან ერთად

ბიჩინაშვილი (მაკრახიძე) ოლღა

**„...ღიმილი და სათნოება
არ გკლებია, არა...
რას გვიქვია წლების კლება,
გვესსომები მარად...“**

უმშვენიერესი ქალბატონი ოლღა ბიჩინაშვილი (მაკრახიძისა) ქვეყანას მოეწვინა 1926 წლის 12 თებერვალს ქ. ბაქოში (მოსამსახურის ოჯახში). დიდი პაუზის შემდეგ გამრჯე ოჯახს შეემატნენ ვაჟიშვილი ზაური და გოგონა ზამირა.

სკოლაში სწავლის პერიოდში გამოირჩეოდა მაღალი აკადემიური მოსწრებით. მას იცნობდნენ, როგორც გონიერ, შრომისმოყვარე და მაღალი პასუხისმგებლობის მქონე მოზარდს. პარალელურად, ეუფლებოდა მუსიკალურ ხელოვნებას. კარგად უკრავდა ფორტეპიანოზე.

საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ უმაღლესი განათლება მიიღო თბილისის პუშკინის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში რუსული ენისა და ლიტერატურის პროფილით (სპეციალობით). უკვე მაღალ კურსებზე ყოფნისას შეუდგა პედაგოგიურ მოღვაწეობას გორის №1 საშუალო სკოლაში, სადაც იმუშავა თითქმის ნახევარი საუკუნე. აღზარდა და განათლება მისცა ათასობით ახალგაზრდას. მისი აღზრდილები დღესაც კეთილი სიტყვებით იხსენებენ საყვარელ ადამიანს და არ იშურებენ ეპითეტებს: თბილი, მოსიყვარულე, ობიექტური, თავმდაბალი, განათლებული, კეთილშობილი და დახვეწილი გემოვნების მფლობელი.

1954 წელს ოლღა ბიჩინაშვილმა თავისი მომავალი ცხოვრება დაუკავშირა ახალგაზრდა, პერსპექტიულ ინჟინერს სულიკო

მაკრახიძეს. ოჯახში აღიზარდნენ შვილები ნანა, მარინა და თამრიკო. ნანამ და თამრიკომ ფრთები შეასხეს საყვარელი დედის ოცნებას და სურვილს და დაეუფლნენ ექიმ-სტომატოლოგის პროფესიას. შუათანა დამ მარინამ აირჩია პედაგოგის უკეთილშობილესი პროფესია და გაჰყვა დედის კვალს.

მეგობრის ბინაში

ამჟამად მარინა გახლავთ გორის №1 საჯარო სკოლის დირექტორის მოადგილე.

ადრე დაქვრივდა მშვენიერი ქალბატონი ოლღა ბიჩინაშვილი, რომელსაც ხშირად, მოფერებით ეძახდნენ ოლიჩკას.

საყვარელი მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ ოჯახის მართვისა და შვილების აღზრდისადმი

გაათმავებელი მზრუნველობით უწევდა გარჯა. მისმა მონდობებამ სასურველი შედეგი მოიტანა – მისი შვილები გამორჩეულნი არიან პატიოსნებით, პატრიოტული სულისკვეთებით, განათლებულობით და შრომისმოყვარეობით.

ქალბატონი ოლღა გახლდათ განსაკუთრებულად მზრუნველი დედა, ბებია და მეუღლე.

ქალბატონი ოლღა გარდაიცვალა 2008 წლის 8 იანვარს. დაკრძალულია გორში, მეუღლის გვერდით.

ნათელში იყოს მისი სული.

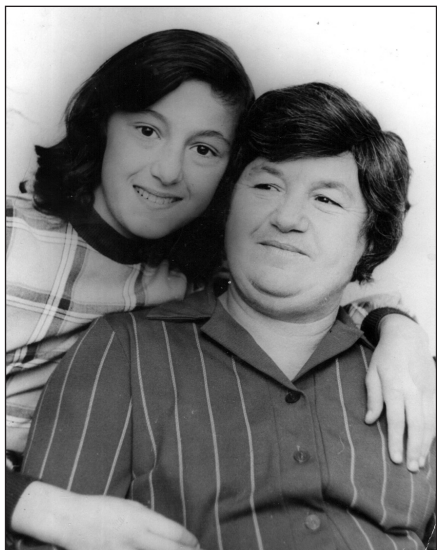

მერი ჭილაძესთან ერთად
წადგურში

ბაბუნია ნინა

შენ გული გქონდა დიდი და თბილი,
სახეზე ღიმი დაგთამაშებდა,
უხვად გაიღე შენ შენი წველილი,
ყველას უყვარდი, ყველა გაქებდა.

ნინა ქალიშვილთან (მაია) ერთად

ნინა გაბუნია დაიბადა ქ. ფოთში, მშრომელი მშობლების ოჯახში, 1928 წლის პირველ მაისს. ამ დღეს მათ ოჯახში ორმაგი ზეიმის დღე იდგა. გაიხარეს მშობლებმა პატარის მოვლინებით და განსაკუთრებული მონდომებით აღნიშნეს პირველი მაისის დღესასწაულიც.

ნინას მამა, ბატონი იოსები ქალაქში ცნობილი კაცი და სპეციალისტი გახლდათ. ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მუშაობდა (ბუღალტრად) ქ. ფოთის წისქვილკომბინატში.

ნინას დედას, ქალბატონ ეკატერინე შურღაიას, მეზობლები და ახლობლები ახასიათებდნენ ქ. ფოთში ერთ-ერთ საუკეთესო დიასახლისად.

ქალბატონმა ნინა გაბუნიამ 1945 წელს დაამთავრა ფოთის რუსული საშუალო სკოლა (ეს წელიც ორმაგი ზეიმის და სიხარულის წელი აღმოჩნდა ნინას ოჯახისათვის – საშუალო სკოლის დამთავრების ატესტატი და გერმანელ ფაშიზმზე გამარჯვება).

1946 წელს ნინა გაბუნია გაემგზავრა ქ. მოსკოვში და მისაღები გამოცდები წარმატებით ჩააბარა საფეიქრო ინსტიტუტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე. ოჯახში გამოგზავნილი წერილებიდან აშკარად ჩანდა, რომ უმაღლესი განათლების მიღების პროცესი

მიმდინარეობდა კარგად. მართლაც მაღალი შეფასების დიპლომით ნინა გაბუნია სამუშაოდ გაამწესეს გორის ბამბეულის ქსოვილების კომბინატში და როგორც ახალგაზრდა დიპლომირებული სპეციალისტი მთელი თავისი შესაძლებლობებით აქტიურად ჩაერთო შრომით პროცესში. ნინასათვის არც საზოგადოებრივი საქმიანობა იყო უცხო; იგი კარგა ხანს ხელმძღვანელობდა კომბინატის კომკავშირის კომიტეტს.

ამასობაში, ქ. გორში გაიხსნა და ამოქმედდა საწარმოო პროცესების ავტომატიზაციის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტი „ნიაგრომატრომი“. დაიწყო ინსტიტუტის დაკომპლექტება პროფილის სპეციალისტების მიწვევით. მიწვეულ კვალიფიცირებულ სპეციალისტთა შორის იყო ნინა გაბუნიაც, რომელსაც შესაბამის განათლებასთან ერთად უკვე ჰქონდა მსუბუქი მრეწველობის სფეროში მუშაობის გამოცდილებაც. ინსტიტუტი გახლდათ საკავშირო დაქვემდებარების და ტექნიკური დოკუმენტაცია და სხვადასხვა პროექტები, კვლევის შედეგები, ანგარიშები თუ მოხსენებები იწერებოდა და ხშიანდებოდა რუსულად. ასეთ პირობებში უკვე დაღვინებულ სპეციალისტს ნინა გაბუნიას ხელში აღმოჩნდა კიდევ ერთი „კოზირი“ – რუსული ტექნიკური ტერმინოლოგიის ცოდნა.

ნინა გაბუნიამ მალე აუღო ალლო მეცნიერულ მოღვაწეობას და მოკლე დროში ჩადგა მოწინავე მეცნიერ-მუშაკთა რიგებში. საფეიქრო მრეწველობის გარდა მან ფართოდ გამოიყენა თავისი შესაძლებლობები და მისწვდა კვების მრეწველობის თითქმის ყველა სფეროს თუ დარგს (ეკონომიკური გათვლები და ანალიზი ესაჭიროებოდა ყველა იმ კვლევით სამუშაოებს, რასაც ეწეოდა ინსტიტუტი).

კვლევით ინსტიტუტში ნინამ იმუშავა სხვადასხვა თანამდებობაზე. მათ შორის საგვემო განყოფილების უფროსადაც.

ნინა იყო თანაავტორი და თანამონაწილე რაციონალიზატორული წინადადებების, გამოგონების და სამეცნიერო სტატიების. კარგი მუშაობისათვის მიღებული ჰქონდა პრემიები და დირექციის მადლობები.

ნინა გაბუნია იყო განსაკუთრებული ადამიანი, რომლის მისამართითაც სწირად ისმოდა კარგი სიტყვები: თბილი, მეგობრუ-

ლი, თავმდაბალი, განათლებული, უპატიოსნესი, ერთგული და მეგობრების მოყვარული.

ძალიან უყვარდა ე.წ. კაფე-სადამოებში მონაწილეობა და ექსკურსიები. ყველაფერი ეხერხებოდა. მის მიერ გამოცხობილ ხაჭაპურებს ყოველთვის მაღალ შეფასებას აძლევდნენ.

სამწუხაროა, რომ ისეთი ქალბატონი, როგორც ნინა გაბუნია იყო – აღარ არის ჩვენს შორის.

იგი გარდაიცვალა 2009 წლის 1 ნოემბერს.

ნათელში იყოს მისი სული.

გოლოშვილი მარგალიტა ბუღაკე ნოდარი

მარგალიტა გოლოშვილი

1918 წელს მედგრად იღვა იმ მებრძოლებს შორის, რომლებიც იცავდნენ თბილისს წითელი არმიის შემოსევისგან.

მარგალიტა სულ პატარა იყო, როდესაც მათი ოჯახი საცხოვრებლად დამკვიდრდა ქ. გორში, ე.წ. ვაგზლის დასახლე-

„...გიყვარდეთ და

პატივი ეცით ქალს.

ეპიეთ მასში არა ოდენ ნუგეში,
არამედ შთაგონების ძალაც,
ზნეობრივი და გონებრივი
უნარის წყაროც...“

(ჯუზეპე მაძინი)

მარგალიტა გოლოშვილი დაიბადა გორის რაიონის ულამაზეს სოფ. დრეში (ატენის ხეობა) 1933 წელს ვასილ გოლოშვილისა და ნუცა ფილიშვილის ოჯახში. ბატონი ვასილი გახლდათ პირველი მსოფლიო ომის მონაწილე; იბრძოდა ევროპის ფრონტებზე.

ნოდარ გულდაძე

ბაში (ბიძის, ლევანის მიერ ნაჩუქარ სახელში). მეორე მსოფლიო ომით გამოწვეული სიდუხჭირის წლებში მოზარდი გოგონა პატარა ხელებით ამზადებდა ნაქსოვ საყოფაცხოვრებო ნივთებს და თავისი შრომით ეხმარებოდა ოჯახს.

სკოლის დამთავრების შემდეგ მუშაობა დაიწყო რკინიგზის სადგურში რადიო-დიქტორად. აქტიურად იყო ჩართული რკინიგზის კლუბთან არსებულ სიმღერის გუნდში.

ამ პერიოდში მარგალიტამ გაიცნო რკინიგზის სამმართველოდან გორის სადგურში სამუშაოდ გამონაწილებული ახალგაზრდა, საკმაოდ მიმზიდველი გარეგნობის, კეთილი და ხალისიანი („ზრდილი იმერი“) ნოდარ გულდაძე. არ გასულა დიდი დრო და მათ შეიყვარეს ერთმანეთი და სიყვარულით შეიქმნა ახალგაზრდა ოჯახი.

ნოდარის მამა ბატონი თევდორე იყო რკინიგზის სფეროს გამოცდილი მუშაკი.

ცნობილია, რომ როდესაც წიფის გვირაბში ვაგონიდან შემთხვევით ჩამოცვივდა საქართველოს განძის ნივთები – მან ყველაფერი უკან შეაწყო და კარებიც საიმედოდ გაამაგრა, რის შესახებაც აცნობა ხელმძღვანელობას. ისე რომ, საქართველოს განძეულობის დაცვის საქმეში ნოდარის მამას თევდორესაც მიუძღვის წვლილი. ნოდარსაც ჰქონდა მსგავსი შემთხვევა, როდესაც ღამის მორიგეობისას იპოვა ფულით სავსე მოზრდილი ჩანთა და იგი ჩააბარა განყოფილებას. თევდორეს შვილი ვერ მოიქცეოდა სხვაგვარად.

ნოდარ გულდაძეს მოპოვებული ჰქონდა უმწიკველი ადამიანის რეპუტაცია. კეთილსინდისიერი მუშაობისათვის მას მიღებული ჰქონდა მედლები, ორდენები, სიგელები.

ბატონ ნოდარის და ქალბატონ მარგალიტას შეეძინათ და გაზარდეს ორი შვილი – ზურაბი და ცირა.

გასაოცარი შვილი, კაცი და მოქალაქე გახლდათ ზურაბ (ზურა) გუდაძე – მოჭიდავე პრიზიორი, საპრიზო ადგილების მფლობელი. სამხედრო-სავალდებულო სამსახური გაიარა ბაიკანურის ბაზაზე; სწავლობდა როსტოვის სამშენებლო-საინჟინრო ინსტიტუტში. ათეული წლების განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა ტრესტში, კომბინატში თუ კორპორაციაში.

ზურა ყველასთვის მოულოდნელად გარდაიცვალა 40 წლის ასაკში გულის მწვავე შეტევით.

მარგალიტას და ნოდარის შვილმა ცირამ დაამთავრა ქ. პიატიგორსკის პედაგოგიური ინსტიტუტი. მომდევნო წლებში მუშაობდა ქ. თბილისში „ტნიოსას“ კვლევით ცენტრში, ხოლო მოგვიანებით ქონების მართვის სამმართველოში. ცირას ჰყავს საკმაოდ წარმატებული ვაჟიშვილი თორნიკე ბასილაია, რომელმაც 13 წლის ასაკში მოასწრო მრავალი ჯილდოს და პრემიის მიღება ხელოვნების დარგში.

როდესაც ვსაუბრობთ და ვისხენებთ უმშვენიერეს ქალბატონს მარგალიტა გოლაშვილს, გული გვევსება სიყვარულისა და

სიამაყის განცდით, რამეთუ მარგალიტა გახლდათ მისაბაძი ქალბატონი მრავალთათვის – იგონებს ახლობელი.

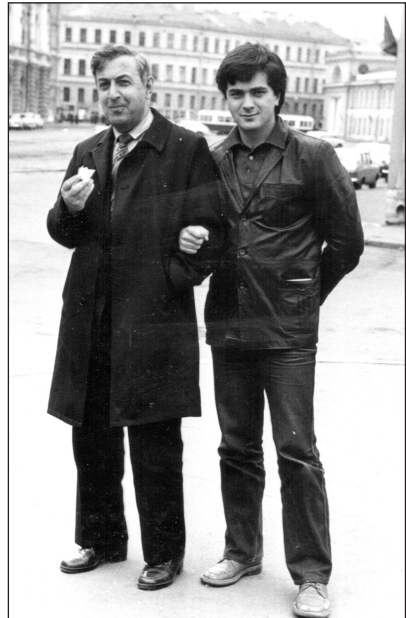
ხაზგასასმელია ერთი მომენტიც – რკინიგზის სისტემაში ხანგრძლივი, 45-წლიანი სამსახურისათვის, ქალბატონი მარგალიტა წარდგენილი იყო დამსახურებული რკინიგზელის (სტუმრებს ემსახურებოდა ოთხ ენაზე: ქართულად, რუსულად, სომხურად, ოსურად) საპატიო წოდების მინიჭებაზე, მაგრამ საზოგადოებაში არსებულმა სოციალურ-პოლიტიკურმა სიტუაციამ ეს საკითხი შეაფერხა.

თქვენი მონა-მორჩილი თავს თვლის ბედნიერ კაცად, რომ იცნობდა ქალბატონ მარგალიტას და სულით და გულით ქედს იხრის მისი ხსოვნის წინაშე.

ეფრემიძე მირიანი

ქ. გორის ინტელიგენციის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი მირიან სტეფანეს ძე ეფრემიძე დაიბადა 1922 წლის 28 აგვისტოს ქ. გორში, მოსამართლის ოჯახში.

მირიან ეფრემიძე განეკუთვნებოდა ადამიანთა იმ კატეგორიას, რომელიც არა მხოლოდ განათლებულობით და დაუღალავი შრომით იმკვიდრებს თავის კუთვნილ ადგილს საზოგადოებაში, არამედ მუდამ მზადყოფნაშია საიმისოდ, რომ ღირსეულად მოიხადოს მამაკაცური ვალი და იარაღით ხელში დაიცვას სამშობლო უცხოელ დამპყრობელთა შემოსევებისაგან.

მირიან ეფრემიძე (მარცხნივ)

ბატონი მირიანი უკვე 19-20 წლის ასაკში მონაწილეობდა ფინეთ-საბჭოთა კავშირის ომში, ხოლო შემდეგ მეორე მსოფლიო ომში ებრძოდა გერმანელ ფაშისტებს და საბრძოლო გზა დაამთავრა ქ. ბერლინში.

მირიან ევრემიძემ დაამთავრა საშუალო სკოლა და გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორიის ფაკულტეტი. ამით არ დაკმაყოფილდა ომგამოვლილი ვაჟკაცი და სწავლა განაგრძო ასპირანტურაში. პარალელურად სწავლობდა უცხო ენების ინსტიტუტში, რომელიც, სამწუხაროდ ვერ დაამთავრა ოჯახური

პირობებისა და ნაწილობრივ ჯანმრთელობის გამო. ბატონი მირიანი ეწეოდა პედაგოგიურ მოღვაწეობასაც (კითხულობდა ლექციებს უახლესი ისტორიის სფეროში). ბატონი მირიანი კითხულობდა ლექციებს ე.წ. სადამოს უნივერსიტეტშიც და უნიკალურ ცოდნას გადასცემდა ახალგაზრდობას ისეთ სფეროში, როგორცაა საერთაშორისო ურთიერთობები.

წლების განმავლობაში მირიან ევრემიძე გახლდათ გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე. ბატონი მირიანის ყოფილი სტუდენტები ასე იგონებენ ძვირფას ლექტორს – „...ის იყო ადამიანი პოზიტივი, ადამიანი „მოსიარულე ენციკლოპედია“; მის ლექციებს არავინ აცდენდა იმის შიშით, რომ ვერ მოისმენდა მორიგ საინტერესო ამბავს. ისეთ ამბებსაც და ისტორიულ ფაქტებსაც გვაცნობდა, რომლებიც არ იყო სახელმძღვანელოებში. საუბარს ხშირად ალამაზებდა და მეტად საინტერესოს ხდიდა ორიგინალური იუმორით. სამართლიანი და წესრიგის მოყვარული იყო. გამოირჩეოდა ასევე ობიექტურობით; არავის დაუკარგავდა ცოდნას და გარჯას. უყვარდა სტუდენტები, მხარში ედგა მათ და ასევე უხ-

ვად გასცემდა მამაშვილურ რჩევებს.

ბატონი მირიან ეფრემიძე გახლდათ მეცნიერებათა კანდიდატი. ოჯახის ახლობლების ცნობით, მას თითქმის დამთავრებული ჰქონდა სადოქტორო დისერტაცია, მაგრამ, როგორც ვიტყვით ხოლმე – „არ დასცაღდა“.

მირიან ეფრემიძეს მიღებული ჰქონდა მრავალი სამთავრობო ჯილდო, სიგელი თუ პრემია, მაგრამ მისთვის ყველაზე ძვირფასი გახლდათ „წითელი ვარსკვლავის“ საბრძოლო ორდენები.

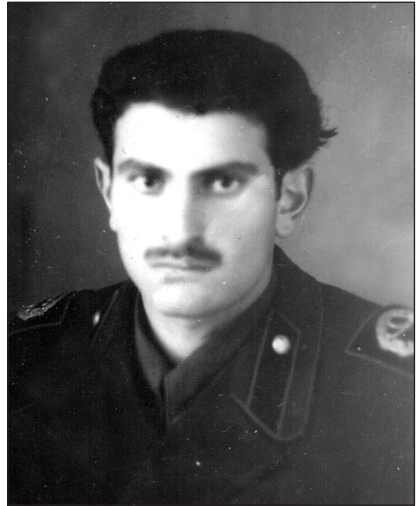
მირიან სტეფანეს ძე ეფრემიძე მოულოდნელად (გულის მწვავე შეტევით) გარდაიცვალა 1983 წელს 61 წლის ასაკში. ნათელში იყოს მისი სული.

ზედგინიძე პანტელი

მამის, მოსე ზედგინიძის გარდაცვალებიდან სამი თვის შემდეგ მოეწვინა ქვეყანას პანტელი. ოჯახის მარჩენალის გარეშე ძნელი იყო ცხოვრება. სახლ-კარი დაობლდა, დაქვრივდა ქალბატონი ერმონია ბერიძე, რომელსაც ბედმა არგუნა აღუზარდა სამი შვილი მეუღლის გარეშე.

მისდა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ საამაყო შვილები აღზარდა და ინტელექტუალური საგანძურით დამშვენებულები დააყენა ცხოვრების უროუღეს გზაზე. სამწუხაროდ არცერთი მათგანი აღარ არის დღეს ცოცხალი.

წარმოდგენილი პუბლიცისტური მასალა კი გახლავთ მოსე ზედგინიძის ერთ-ერთი შვილის (პანტელის) მოკლე ბიოგრაფიული მონაცემები.

პანტელი ზედგინიძე დაიბადა ასპინძის რაიონის სოფელ ზველში 1928 წლის 2 იანვარს. დმერთმა უძვირფასესი საახალწლო „სახუქარი“ მოუვლინა ზედგინიძეების ოჯახს.

დაიბადა, აღზარდეს, იცინა, იტირა, იცვლქა, ასწავლეს (საშუალო სკოლა), ისწავლა (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტზე), დამატრდა ახაგაზრდა სპეციალისტად და ახლა თავად გახდა პედაგოგ-აღმზრდელი ჯერ მშობლი-

ურ სოფელში (საშუალო სკოლაში გეოგრაფიის მასწავლებელი), შემდეგ კი ქ. გორში მე-10 საშუალო სკოლაში. რამდენიმე წლის მუშაობის შემდეგ გადაიყვანეს მასწავლებლად გორის მე-13 საშუალო სკოლაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ პანტელი ზედგინიძე სწრაფად ყალიბდებოდა პროფესიონალ პედაგოგად. განათლების განყოფილებაში და ქალაქ გორის ხელმძღვანელობაში მალე აღმოაჩინეს პანტელის პიროვნებაში თავმდაბალი, თბილი, ყურადღებიანი და მაღალი პასუხისმგებლობით აღჭურვილი ადამიანი, რომელიც ხშირად ამუღავნებდა ორგანიზატორულ ნიჭს ამათუიშ ამზრდელიობით და პედაგოგიის სფეროში. სულ მალე პანტელი ზედგინიძე დაინიშნა ქ. გორში 10-ე საშუალო სკოლის დირექტორად; როგორც იტყვიან – გაიზარდა და გაფართოვდა პანტელი ზედგინიძის მოღვაწეობის არეალი. იგი ჩამოყალიბდა უგანათლებულეს სპეციალისტად და დახვეწილი გემოვნების მქონე მაღალი დონის ინტელიგენტად.

ბატონი პანტელი ზედგინიძე რამდენჯერმე იყო პედაგოგთა რესპუბლიკური ყრილობის დელეგატი; აქტიურად მონაწილეობდა საქალაქო პარტიული პლენუმებისა თუ კონფერენციების მუშაობაში. წარმატებული პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწე-

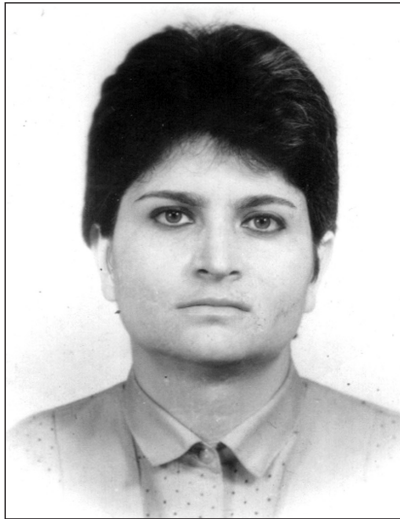
ობისათვის მიღებული ჰქონდა მადლობები, სიგელები და სხვადასხვა ჯილდო თუ პრემია.

1952 წელს პანტელი ზედგინიძემ ოჯახი შექმნა მედიცინის მუშაკთან ნათელა ედილაშვილთან ერთად. ბრწყინვალე ტანდემმა სამი ულამაზესი ქალიშვილი აჩუქა საყვარელ სამშობლოსა და მშობლიურ ქალაქს – ლიანა, ქეთინო და ნანა (ქეთინო აღარ არის ამქვეყანაზე); გარდაიცვალა 2011 წლის 17 თებერვალს).

უნდა ითქვას, რომ ქალიშვილებმა აირჩიეს მამის პროფესია (პედაგოგობა) და სამივემ მიიღო შესაბამისი უმაღლესი განათლება გორის, ნიკოლოზ ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში.

ნათელა ედილაშვილი

ქეთინო ზედგინიძე

სასიამოვნოა და სასიხარულო იმის აღნიშვნა, რომ ბატონ პანტელი ზედგინიძეს და ქალბატონ ნათელა ედილაშვილს ჰყავს ექვსი შვილიშვილი და ხუთი შვილთაშვილი.

პანტელი ზედგინიძის ზემოთაღნიშნულ ზოგიერთ ნიშან-თვისებას და ხასიათის შტრიხებს დავამატებთ, რომ იგი იყო თითქმის პროფესიონალი მონადირე და მოთევზავე. იყო საკმაოდ ენაწყლიანი სტუმარიც და მასპინძელიც. მაღალი დონის პასუხისმგებლობა და საქმის ერთგულება გახლდათ მისი სავიზიტო ბარათი.

პანტელი ზედგინიძის ოჯახურ არქივში არის მასალები და ხელნაწერები, რომლებიც ადასტურებენ იმას, რომ იგი წერდა ლექსებს, პოემებს, აქვს პროზაული ჩანახატებიც და ასე შემდეგ. იმედია, მისი მონაგარი იზრუნებს იმაზე, რომ პანტელის ლიტერატურული ნამუშევარი გამოსცეს წიგნის სახით.

სამწუხაროდ ბოლო წლები უსინათლობამ გააწვალა ბატონი პანტელი, თუმცა არ ყრიდა ფარხმალს. რამდენჯერმე გამეორებულმა ინფარქტმა კი თავისი ავი ზრახვები დაატეხა თავს კეთილშობილ კაცს.

პანტელი ზედგინიძე გარდაიცვალა 2002 წლის 8 ივნისს.

დაკრძალულია ქ. გორში.

უკვდავი ყოფილიყოს მისი ხსოვნა.

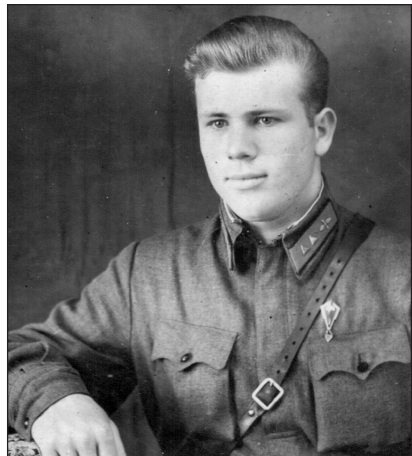
იუფეროვები – ნიკოლოზი და იორამი

**„...მე გავლიე ჩემი
ცხოვრების ჟამი
და მოვიხადე მოვალეობა,
რაც ბედმა დამაკისრა...“
(კარლ ფონ ლინეი)**

გორელები სიამაყის გრძნობით იგონებენ ძმებს, ნიკოლოზს და იორამს, რომლებმაც ისწავლეს, იშრომეს და იბრძოლეს ისე, როგორც ნამდვილ ვაჟაყაცს შეშვენის.

ბედნიერად თვლიდნენ თავს მშობლები – ბატონი პეტრე და ქალბატონი ნინა, რომლებმაც ორი სასახელო ვაჟიშვილი აღუზარდეს ქვეყანას.

ბატონი პეტრე იუფეროვი სპეციალობით გახლდათ ეკონომისტ-ფინანსისტი და მთელი სიცოცხლე მუშაობდა ბუღალტრად.

ნიკოლოზი (1942)

ნიკოლოზი

ქალბატონი ნინა წარმატებით დიასახლისობდა სამამაკაციან ოჯახს და ზრუნვას არ აკლებდა მათ.

ნიკოლოზ იუფეროვი დაიბადა ქ. ქუთაისში 1922 წლის 17 ნოემბერს. როგორც ბიჭების უმრავლესობა, ნიკოლოზიც ბავშვობიდანვე ოცნებობდა გამხდარიყო მფრინავი.

მას შემდეგ, რაც მათმა ოჯახმა ცხოვრება გააგრძელა ქ. გორში, ნიკოლოზმა მიაკითხა ქალაქის აეროკლუბს (იგი მაშინ მეცხრე კლასში იყო). შემდეგ

იყო ქ. კიროვობადის პილოტთა სამხედრო საავიაციო სკოლა.

ნიკოლოზ იუფეროვმა სამშობლოს სიყვარული და მისთვის თავდადება დაამტკიცა მეორე მსოფლიო ომში მე-17 საავიაციო არმიის შემადგენლობაში. ოფიციალური მონაცემებით ნიკოლოზ იუფეროვმა 1943-1945 წლებში, სულ რაღაც 21-23 წლის ახალგაზრდამ, შეასრულა 117 საბრძოლო გაფრენა და მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა არმიის წარმატებულ სამხედრო ოპერაციებში. ნიკოლოზის სამხედრო მიღწევებზე და საგმირო საქმეებზე მეტყველებს მის მკერდზე ჩამწკრივებული მედალ-ორდენები, რომელთა შორის განსაკუთრებული სხივებით ელვარებს საბჭოთა კავშირის გმირის ოქროს მედალი.

ნიკოლოზ იუფეროვის ოჯახში აღიზარდა მისი ორი ქალიშვილი.

ნიკოლოზ იუფეროვი გარდაიცვალა 1982 წლის 19 აპრილს. დასაფლავებულია სამხედრო მემორიალურ სასაფლაოზე მოსკოვის ოლქის სოფელ მონინოში.

პეტრე და ნინა იუფეროვების ოჯახში 1929 წლის 22 აპრილს დაიბადა მეორე ვაჟიშვილი იორამი (იონა). ბავშვი სასწავლებლად მიიყვანეს გორის №6 საშუალო სკოლაში. იორამი (იონა) ახსოვთ როგორც ძალიან მოძრავი, სწრაფი და კეთილი ბავშვი.

როგორც იტყვიან ხოლმე, იონას ბავშვობა არაფრით განსხვავდებოდა სხვათაგან. ერთი ოცნება და სურვილი კი მუდამ თან დასდევდა – როგორმე ეჯობნა უფროსი ძმისთვის ნიკოლოზისთვის სამშობლოსადმი ერთგულებაში და ხალხის სამსახურში უანგაროდ დგომაში. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ უმაღლესი განათლება მიიღო მაშინდელ ლენინგრადის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში სარკინიგზო ტრანსპორტის საინჟინრო ფაკულტეტზე.

იორამი (იონა)

იონა იუფეროვმა თავისი გმირობა გამოაჩინა გორისა და გორის

რაიონში მიმდინარე საამშენებლო ინდუსტრიაში, შეიტანა რა მნიშვნელოვანი წვლილი ინფრასტრუქტურის განვითარებაში.

მას აქებდნენ, მას ბაძავდნენ და პატივს სცემდნენ არამარტო პროფესიონალიზმისა და მიღწეული პრაქტიკული შედეგებისათვის, არამედ იმის გამოც, რომ იგი იყო ძალიან თბილი ხასიათის, დინჯი და მომღიმარი; უყვარდა მეზობლები, მეგობრები და კოლეგები. გამოირჩეოდა მაღალი პასუხისმგებლობით და პრინციპულობით.

ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მუშაობდა საამშენებლო ტრესტში მშენებელ-ინჟინრად.

მარცხნიდან – იორამი (იონა) და ნიკოლოზი (კოლია) წინა პლანზე ნიკოლოზის ქალიშვილები.

იორამ (იონა) იუფეროვი გახლდათ საუკეთესო მეოჯახე და სტუმართმოყვარე. აღსანიშნავია ისიც, რომ იონა იუფეროვი გამოირჩეოდა კარგი ფიზიკური მონაცემებით. თამაშობდა ფეხბურთს და საკმაოდ წარმატებითაც. მისი შრომითი და სპორტული წარმატებების შესახებ არაერთხელ გამოქვეყნებულა პუბლიცისტური წერილები.

იორამი (იონა) გარდაიცვალა 2004 წლის 26 ნოემბერს. დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ნიკოლოზსა და იონას

ისხენიებენ ერთად...

არ უცხოვრიათ იოლად,

არ შერცხვნილან ღმერთთან.

ნათელში ყოფილიყოს ძმების ნიკოლოზ და იორამ იუფეროვი-ბის სულები.

კანდელაკი თარაში

**„...თქვენი ხსოვნა, მამებო,
უკვლავებს სჭირდება“**

(ფრიდრიხ შილერი, პერიფრაზი)

თარაშ კანდელაკი ის პიროვნება გახლდათ, რომელსაც არც ბიჭობა შეშლია და არც კაცობა ეშლებოდა.

თქვენმა მონა-მორჩილმა თარაში გავიცანი გასული საუკუნის 60-იანი წლების დასაწყისში. მაშინ ის 19-20 წლის იქნებოდა. მე ვცხოვრობდი მაშინდელი ლენინის ქუჩაზე მდებარე სასტუმრო „ქართლში“, როგორც კვლევითი-სამეცნიერო ინსტიტუტის ერთ-ერთი თანამშრომელი

(ინსტიტუტს დაქირავებული ჰქონდა საცხოვრებელი ფართობები სხვა ქალაქებიდან და რაიონებიდან ჩამოსული სპეციალისტებისათვის. მათ შორის გახლდით მეც).

ერთ საღამოს სასტუმროს წინ ე.წ. ბირჟაზე რესტორნიდან გამოსულ მთვრალ ახალგაზრდებს „რადაც“ არ მოეწონათ ჩემში და საცემად გამოიწიეს. ერთი სხარტი ახალგაზრდა გადაეღობა მათ და გამომწვევად მიახალა: „ეს კაცი ჩვენ ქალაქში ჩამოსულია და სტუმრად ითვლება. ვინც მას აწყენინებს, ჩემთან ექნება საქმეო“. მოძალადეებმა უკან დაიხიეს.

მოგვიანებით გავიგე, რომ ჩემი ქომაგი იყო თარაშ კანდელაკი.

თარაშ კანდელაკი დაიბადა ქ. გორში 1942 წლის 23 იანვარს მარიამ ზაბილონისა და ლევან კანდელაკის ოჯახში.

სამწუხაროდ, თარაშის მშობლებმა ვერ შესძლეს ერთად ცხოვრება და გაშორდნენ. ლევანი საცხოვრებლად გადავიდა მოსკოვში, იქ შექმნა ახალი ოჯახი. შეეძინა ქალიშვილი თამარი, რომელიც ამჟამად აქტიურად არის ჩაბმული სამეურნეო საქმიანობაში და ხელმძღვანელობს მოსკოვის გაზმომარაგების სისტემას. თარაშის დედა მარიამი გახდა თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტი, ისე რომ თარაშის აღზრდა-განათლების საქმე მთლიანად დაეკისრათ ბაბოს და პაპას.

უნდა აღინიშნოს, რომ თარაშს და თამარს ჰქონდათ საოცრად თბილი და-ძმური ურთიერთობები. ახლობლები აღნიშნავენ, რომ თამარმა განიცადა დიდი ადამიანური ტკივილი თარაშის გარდაცვალებით.

თარაშისა და თამარის მამა ლევან კანდელაკი გარდაიცვალა 39 წლის ასაკში. დაკრძალულია ქ. მოსკოვში, „ნოვოდევინის“ სასაფლაოზე.

ბატონი ლევან კანდელაკი წლების განმავლობაში იყო მოსკოვის კინოგაქირავეების სამმართველოს უფროსი. გახლდათ ცნობილი კინოფესტივალების ერთ-ერთი სულისჩამდგმელი და აქტიური მონაწილე. ახლო ურთიერთობები ჰქონდა მრავალ მსოფლიო დონის კინოვარსკვლავთან.

თარაშის დედა, ქალბატონი მარიამ ზაბილონი ხანგრძლივი დროის პერიოდში მუშაობდა ექიმად ქ. გორის ინფექციურ საავადმყოფოში.

თარაშ კანდელაკი ქ. გორის №6 რუსული სკოლის დამთავრების შემდეგ დაეუფლა საავტომობილო გზების ინჟინრის კვალი-

ფიკაციას (სპეციალობას) და აქტიურად ჩაება ქ. გორისა და გორის რაიონის გზების მშენებლობისა და რეაბილიტაციის ფართომასშტაბიან საქმიანობაში.

თარაშ კანდელაკმა 1969 წელს ოჯახი შექმნა ეთერ თათრიშვილთან (გაიცნო სტუდენტობისას) ერთად. შეეძინათ და აღზარდეს სამი შვილი: ლევანი, გიორგი და თეა.

თარაში გახლდათ სპორტის მოყვარული კაცი. იგი ყველანაირად ცდილობდა, რომ ხელი შეეწყო გიორგისათვის გზის გასაკვლავად სპორტული მწვერვალებსკენ. ნეტა ყველა შვილმა გაუმართლოს საკუთარ მამას ისე, როგორც გაუმართლა გიორგიმ, რომელიც დროს შედარებით მცირე მონაკვეთში გახდა: საქართველოს, ყოფილი საბჭოთა კავშირის, ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონი სპორტის ისეთ ვაჟკაცურ სახეობაში, როგორცაა კრივი.

თარაშ კანდელაკი იყო ენერგიული, სწრაფი და მიზანდასახული პიროვნება. ვერ ისვენებდა – სანამ ჩანაფიქრს არ შეასრულებდა.

თარაშს ძალიან უნდოდა ჰყოლოდა და მოსწრებოდა შვილიშვილებს, მაგრამ ბედის სიმუხთლემ არ დააცადა. მისი შვილიშვილები – უჩა, თარაში და ნატალი ხშირად ამბობენ – „ნეტავი, პაპა გვენახაო“.

თარაშს, როგორც ინჟინერს, მრავალი პროექტი დარჩა ხორციშეუსხმელი. იგი გარდაიცვალა 1991 წლის 22 ივნისს, სულ რაღაც 49 წლისა.

სააქაო დატოვა და შეუერთდა ზეციურ საქართველოს.

დაკრძალულია გორის რაიონის სოფელ ვარიანში, წინაპრების გვერდით.

ნათელში ამყოფოს მისი სული.

**„სული კაცისა მსგავსია წყალთა,
ციდან ჩამოდის, ცაში ბრუნდება“.
(იოჰან გოეთე)**

კატაკლიზმული დავითი ჩოხელი ქენია

„მხოლოდ ჭეშმარიტად მართალი
ადამიანი დგას კლდესავით ურყევად“
(ლუდვიგ ბეთჰოვენი)

მართლაც რომ ჭეშმარი-
ტი სიმართლით იცხოვრა
ფოტოზე გამოსახულმა ორ-
მა ადამიანმა, რომლებმაც
თავიანთი ამადლებული სუ-
ლიერებითა და პრაქტიკუ-
ლი გამოცდილებით, მტკიცე
და ურყევი ნაბიჯებით გა-
იარეს სირთულეებით დახ-
უნძლული ცხოვრების გზა,
რომელიც მათ ბედმა არგუ-

ნა. გაიარეს თავაწეულებმა და მხრებგაშლილებმა; მნიშვნელოვანი
წვლილი შეიტანეს თაობის წარმატებებში.

ბატონი დავითისა და ქალბატონი ქენიას ბავშვობის პერი-
ოდი დაემთხვა მსოფლიო მნიშვნელობის გლობალურ ძვრებს,
როგორც პოლიტიკურ ისე სოციალურ-კულტურულ სფეროებში.
იდგა პირველი მსოფლიო ომისა და ომისშემდგომი გაპარტახე-
ბული ქვეყნების აღდგენითი ურთულესი პროცესების ეპოქა.

ცოლ-ქმარის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ სრულად
გაართვეს თავი არსებულ პრობლემებს და სასიკეთო კვალი
დაამჩნიეს ქვეყნისა და ქალაქის ყოველდღიურობას. მოგვყავს
რამდენიმე ამონარიდი გაზეთებიდან:

„...დავით კატაკლიზმული არის ერთ-ერთი იმთავანი, რომელთა
ხსოვნასაც არდავიწყება ჰქვია სახელად...“; „...თექვსმეტი წლის
განმავლობაში ენერგიულად უძღოდა გორის ბამბეულის ქსო-
ვილების კომბინატის ჯერ კადრების, შემდეგ საბინაო-კომუნა-
ლურ განყოფილებებს...“; „...ბატონმა დავითმა დატოვა ასეთი

დავითის ვაჟიშვილი ზურაბ კაჭკაჭიშვილი მეუღლე ნინო ქარუმიძესთან და დიდი ოჯახის სხვა წარმომადგენლებთან ერთად

ხელწერა: მომღიმარე, საღმიანი, წელში გამართული, დიდთან – დიდი, პატარასთან – პატარა, კაცი, რომელიც თავისი წუხილით სხვას არ დაუმიმებდა ყოფას...”

ღირსეული მეწყვილე ედგა მხარში ბატონ დავითს ქალბატონი ქსენია ჩოხელის სახით. ისევ ამონარიდი გორის გაზეთიდან: „...ბავშვებისა და დიდებისათვის ერთნაირად საყვარელი ადამიანები ათასში ერთხელ იბადებიან. ეს მაგალი უხვად იყო ქალბატონ ქსენიას ბუნებაში...“; „...დიდბუნოვანი, უპრეტენზიო, ტკბილმოუბარი; თავის საქმეზე, წიგნებზე, ღიმილზე შეყვარებული ქალბატონი...“

პატარა დათა კაჭკაჭიშვილი

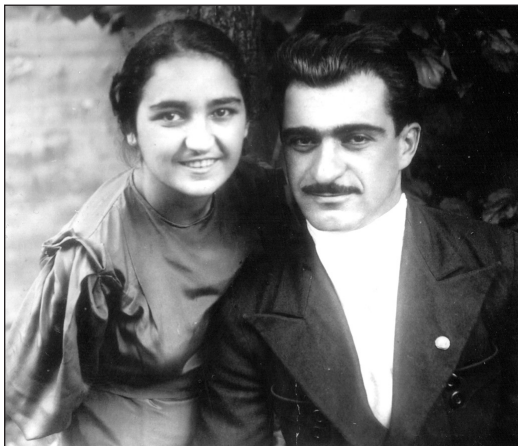
მოკლე ბიოგრაფიული ჩანახატები.

ქსენია ჩოხელი დაიბადა 1917 წლის 19 იანვარს სოფელ ანანურში (დუშეთის რაიონი). სწავლობდა ვაჟა-ფშაველას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სკოლაში. 1936-1938 წლებში დაკავებული იყო ქ. დუშეთის ყოფილ უპატრონო ბავშვთა სახლის აღსაზრდელებზე ზრუნვით. დღედაღამ ფიქრობდა და ზრუნავდა მათ ჯანმრთელობაზე, განათლებაზე და კეთილდღეობაზე; სწორედ ამიტომ მას შეურჩიეს თიკუნად – „ობოლთა დედა“.

მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება ქალბატონმა ქსენიამ მიუძღვნა წიგნებს, განათლებას, საბიბლიოთეკო მოღვაწეობას, ბავშვების აღზრდა-დაკვლიანებას, იქნებოდა ეს დუშეთში, ჩხარში, აგარასა თუ გორში.

ერთ-ერთ გაზეთში ვკითხულობთ: „...ღიმილთან ერთად მის თვალებში ფარული სიამაყეც ელვარებდა. ეს ყველაფერი ისე ჰარმონიულად ერწყმოდა ერთმანეთს, რომ ვერ წარმოგვიდგენია ქალბატონი ქსენია ღიმილის გარეშე და ღიმილი ქსენია ჩოხელის გარეშე...“

სამწუხაროდ, დღეს აღარ არსებობს შესაძლებლობა, მომღიმარი ქსენია ჩოხელის ნახვისა. 2003 წლის 9 ოქტომბერს, ქვეყნისა და ოჯახის წინაშე ვალმოხდილი ქალბატონი, უკანასკნელ გზაზე

ქსენია და დავითი
(ქორწინების დღეები)

გააცილა მადლიერმა და თვალცრემლიანმა საზოგადოებამ.

დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ბატონი დავით იოსაძეს ძე კაჭკაჭიშვილი დაიბადა 1911 წლის 18 დეკემბერს ქუთაისის გუბერნიის, შორაპანის მაზრის სოფელ ჩხარში (ამჟამად თერჯოლის რ-ნი), ხელოსნის ოჯახში. პირველადი განათ-

პაპა – დავით კაჭკაჭიშვილი; ბებო – ქსენია ჩოხელი;
შვილები – ზურაბი, ცისანა, ცირა;
შვილიშვილები – დათო, არჩილი, ეკა

ლება (შვიდწლელი) მიიღო მშობლიურ სოფელში, ხოლო საშუალო სკოლა დაამთავრა ქ. ქუთაისში. შემდეგ იყო (მოგვიანებით, 1957 წ.) საფეიქრო ტექნიკუმის დიპლომი.

იშვიათია ისეთი მრავალდარგოვანი და მრავალსაფეხურიანი შრომითი ბიოგრაფია, როგორიც ჰქონდა დავით კაჭკაჭიშვილს. იგი წლების განმავლობაში აქტიური გარჯით ჩამოყალიბდა წარმატებულ პარტიულ-სამეურნეო მუშაკად, რომ აღარაფერი ვთქვათ მის საბრძოლო მედლებზე და ორდენებზე, რომლებიც დაიმსახურა მეორე მსოფლიო ომის ფრონტებზე 1943-1945 წლებში.

საკარიერო ჩამონათვალი: ზეინკალი (ზესტაფონის ფეროშენადნობის ქარხანა); ამავე ქარხანაში კომკავშირის კომიტეტის მდივანი; სკკპ-ის ჯერ წევრობის კანდიდატი, შემდეგ წევრი (1937 წ.); ჩხარის კომკავშირის კომიტეტის მდივნის მოადგილე; ქ. დუშეთის კომკავშირის რაიკომის მეორე, ხოლო შემდეგ პირველი მდივანი; დეპუტატი და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის წევრი; ჩხარის პარტიის რაიკომის მეორე

მდივანი; კასპის რაიონის წითელქაღაქის პოლიტგანყოფილების უფროსი; აგარის შაქრის ქარხნის პარტიული კომიტეტის მდივანი; კადრების განყოფილების უფროსი გორის ბამბეულის ქსოვილების კომბინატში. ამავე კომბინატში საბინაო-კომუნალური განყოფილების ხელმძღვანელი; ქ. გორის კომუნალური მეურნეობის კეთილმოწყობის კომბინატის უფროსი და ა.შ. მრავალი წლის განმავლობაში მუშაობდა სამშენებლო ორგანიზაციებში ხელმძღვანელ თანამდებობებზე. სიცოცხლის ბოლო წლებში დავით კაჭკაჭიშვილი მუშაობდა ტრესტ „მტკვარწყალმშენის“ სამმართველოს მთავარ ინჟინრად.

აი, მოკლე შრომითი ბიოგრაფია, რომელიც ეკუთვნის მართლაც რომ დეაწლმოსილ პიროვნებას, ბატონ დავით კაჭკაჭიშვილს.

მოკლე შეფასებები დავითის ოჯახის წევრების, მონაგარის, მეზობლების და კოლეგების მონათხრობებიდან: „...იყო ძალიან გულისხმიერი; სამშობლოზე და ოჯახზე შეყვარებული და ერთგული; საქმისადმი დიდი პასუხისმგებლობის გრძნობით სავსე; მისგან ცუდი სიტყვა ან გინება არავის სმენია; მიუხედავად ქართლში ხანგრძლივი ცხოვრებისა – ბოლომდე შენარჩუნებული ჰქონდა საუბრის იმერული კილო...“

წარმატებული მამულიშვილის გულისცემა შეწყდა 1997 წლის 7 ივლისს. დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

საყვარელი და ძვირფასი წინაპრების, ქალბატონ ქსენია ჩოხელისა და ბატონ დავით კაჭკაჭიშვილის ხსოვნა არასოდეს დაიბნდება მონაგართა გულებში.

დავითს და ქსენიას ჰყავთ სამი შვილი – ცისანა (პედაგოგი, ემსახურება ბავშვთა აღზრდა-განათლების უკეთილშობილეს საქმეს), ცირა (პედაგოგი, ლოგოპედი) და ზურაბი (ინჟინერ-ტექნოლოგი); 9 შვილიშვილი და 5 შვილთაშვილი.

დიდი დავითის სახელსა და გვარს ატარებენ – შვილიშვილი (დავით კაჭკაჭიშვილი) და მეხუთე თაობის წარმომადგენელი დათა კაჭკაჭიშვილი.

ნათელში იყოს ბატონ დავითისა და ქალბატონ ქსენიას სულები.

კოვზიაშვილი ალბერტი

წიგნის შესავალ ნაწილში ნათქვამია, რომ ყოველი ადამიანი წარმოადგენს „ინდივიდუალურ სამყაროს“ თავისი გარეგნობით დაწყებული და შინაგანი ნიშან-თვისებებით დამთავრებული. დიას, ალბერტ კოვზიაშვილიც ასეთი „ინდივიდი“ გახლდათ და ასეთად ახსოვს საზოგადოებას.

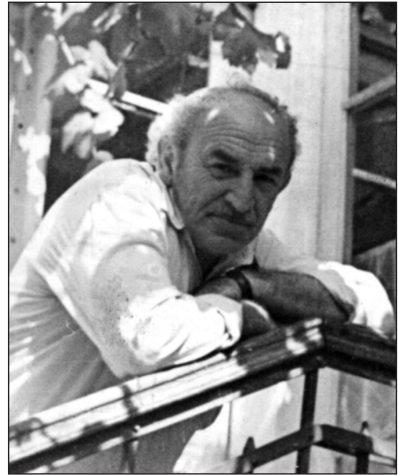
ალბერტ კოვზიაშვილი დაიბადა ქ. გორში 1927 წლის 9 თებერვალს.

მამა, ბატონი არჩილ კოვზიაშვილი გახლდათ ცნობილი ინჟინერ-მშენებელი, რომელმაც

მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ამიერკავკასიის რკინიგზის სხვადასხვა მონაკვეთების აღმშენებლობისა და ფუნქციონირების სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეში. სიცოცხლის ბოლო წლებში მუშაობდა გორის არქიტექტურის განყოფილებაში.

ალბერტ კოვზიაშვილის დედა, ქალბატონი ელენე დიმიტრის ასული ფიდაშვილი გახლდათ დიასახლისი. ალბერტს ჰყავდა უმცროსი ძმა უშანგი (უგანათლებულესი ინჟინერ-ელექტრიკოსი და ტელემექანიკოსი, ყოფილი კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი, უამრავი გამოგონებისა და რაციონალური წინადადების ავტორი და ა.შ.).

ალბერტ კოვზიაშვილმა დაამთავრა ქ. თბილისის №24 საშუალო სკოლა. შემდგომ მისი უმაღლესი განათლების პროფილი განაპირობა მისი მამის, ბატონ არჩილის პროფესიამ და ალბერტმაც დაამთავრა საქართველოს უმაღლესი ტექნიკური ინსტიტუტი და საზოგადოებას წარუდგა, როგორც ახალგაზრდა ინჟინერი. ეს ის პერიოდი გახლდათ, როცა მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ, საზოგადოება განიცდიდა ტექნიკური პერსონალის დეფიციტს და ყოველი ინჟინერი იყო ძვირფასი

დარეჯან გარსევანიშვილი

შენაძენი გაპარტახებული ქვეყნის აღმშენებლობის საქმეში.

ბევრ ადგილზე მუშაობდა ალბერტ კოვზიაშვილი და ყველგან დატოვა სასიკეთო კვალი. განსაკუთრებით ნაყოფიერი იყო მისი მოღვაწეობა გორის ე.წ. ზუსტი ხელსაწყოების ქარხანაში და მოგვიანებით კი საკონსერვო ქარხანაში, სადაც მან პრაქტიკაში დანერგა რამდენიმე რაციონალიზატორული წინადადება და ხელი შეუწყო წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებას.

ალბერტ კოვზიაშვილი გამოირჩეოდა რბილი და თბილი ხასიათით. იშვიათი იყო, რომ მას ხმა აემაღლებინა. ეხერხებოდა ადამიანებთან კეთილი ურთიერთობების დამყარება და განსაკუთრებით კი „ვიწრო წრეში“ მოღებნა.

ალბერტ კოვზიაშვილმა თავისი მომავალი ცხოვრება დაუკავშირა დარეჯან გარსევანიშვილს.

მათ ოჯახში აღიზარდნენ შვილები ინდირა და ნინო კოვზიაშვილები. ორივე მათგანი გახლავთ პროფესიით ფილოლოგი.

ბატონ ალბერტს და ქალბატონ დარეჯანს ჰყავთ ორი შვილიშვილი: დავით ჭილაშვილი (სამართალმცოდნე, ოფიცერი) და სოფიკო ჭილაშვილი (პროფესორი პოლიტოლოგი).

ალბერტ კოვზიაშვილი გარდაიცვალა 2008 წელს. დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ნათელში ყოფილიყოს მისი სული.

ამები ალბერტი და უშანგი კოვზიაშვილები

მამუკაშვილი ნალია

(1933-1967)

შოშიაშვილი შალვა

(1934-1971)

ცნობილი ქართული ანდაზა გახლავთ „დედა ნახე, მამა ნახე, შვილი ისე გამონახე“. ამ ანდაზის დედააზრი გასაკუბია ყველა ნორმალური ადამიანისთვის, თუმცა, ისმის კითხვა – პირიქით თუ შეიძლება:

„შვილს შეხედე, შვილი ნახე
და მშობლები გამონახე“.

ვინც იცნობს ავთანდილ შოშიაშვილს (ამონარიდი წიგნიდან „გორელი ჩემპიონები“ – „სპორტსმენი, მწვრთნელი, საზოგადოების აქტიური წევრი, მეგობარი, რაინდი, კეთილმოსაუბრე, პატიოსანი, სამართლიანი და მაღალი პასუხისმგებლობის მქონე, ერთგული ადამიანი“) ადვილად წარმოიდგენს, თუ როგორი მშობლები ეყოლებოდა ყველასათვის საყვარელ კაცს.

შევეცდებით, ორიოდ სიტყვით, მკითხველს გავაცნოთ და დავამახსოვროთ ორი მშრომელი და მონაგარის მოყვარული ადამიანი, რომლებმაც ძალიან ხანმოკლე სიცოცხლით იც-

ხოვრეს, მაგრამ მოასწრეს დაემსახურებინათ საყოველთაო პატივისცემა.

ნადია მამუკაშვილი დაიბადა 1933 წლის 14 თებერვალს გორის რაიონის სოფელ ახალხიზაში. მისი მშობლები იყვნენ: სანდრო მამუკაშვილი და თამარ ჭონიშვილი. ოჯახში იზრდებოდა მისი სამი ძმა – მიხეილი, გაიოზი და შალვა.

ნადიამ დაამთავრა ახალხიზის საშუალო სკოლა და შემდგომი წლები სრულად მიუძღვნა ოჯახის მოვლა-პატრონობას და შვილების გაზრდას. ქალბატონი ნადიას ახლობლები და ნათესავები ერთხმად აღნიშნავენ, რომ იგი იყო საოცრად მშრომელი (ტყეში აგროვებდა ტყეშალს, შვინდს, მუაუნას. ყიდდა და ეხმარებოდა დღედაღამ მშრომელ მეუღლეს, რათა რაც შეიძლება მალე აეშენებინათ სახლი), მკაცრი და მომთხონი, როგორც საკუთარი თავის, ისე სხვის მიმართ და სტუმართმოყვარე. დღესაც კი სიკეთით იხსენიებენ მას, როგორც ახლობელ-ნათესავები, ისე მეზობლები.

შალვა შოშიაშვილი დაიბადა 1934 წლის 14 დეკემბერს გორის რაიონის სოფ. პატარა გორიჯვარში, გლეხის ოჯახში. მამა ალექსანდრე (სანდრო) შოშიაშვილი, დედა – მათიკო ცხოვრებაშვილი.

შალვა შოშიაშვილის გარდა ოჯახში გაიზარდნენ ლიუბა, ნადია, ანტონი, გიორგი და მიტუშა შოშიაშვილები.

შალვა შოშიაშვილი დიდი ხნის განმავლობაში მუშაობდა გორის ბამბეულის ქსოვილების კომბინატში ოპერატორად. თავად არ მისდევდა სპორტის რაიმე სახეობას, თუმცა ძალიან უყვარდა სპორტული ასპარეზობები.

შალვა შოშიაშვილმა და ნადია მამუკაშვილმა 1955 წელს იქორწინეს. შეიქმნა კიდევ ერთი მშრომელი ადამიანების თბილი და ტბილი ოჯახი. ორმა უსაყვარლესმა ადამიანმა ერთმანეთს დაუკავშირა სამომავლო ცხოვრება და შეუდგნენ მონაგარზე ფიქრსა და ზრუნვას.

შალვასა და ნადიას სტუმართმოყვარე ოჯახში დაიბადა და აღიზარდა სამი შვილი – ავთანდილი (ზემოთ გაგაცანით), ალექსანდრე და დალი.

შალვას შვილი ავთანდილის მოგონებებიდან: „...მამას ძალიან

უყვარდა ოჯახი; იყო განსაკუთრებული მშრომელი კაცი, რომელიც დღედაღამე მუშაობდა, რომ ოჯახს არ გასჭირვებოდა, ვაჟკაცური ხასიათის გახლდათ. უყვარდა სტუმარი, ქეიფი, სიმღერა. თავისი ხანმოკლე ცხოვრებით ყველას დაამახსოვრა თავი.

...მაგრამ საწუთრო განა ვისმეს დიდხანს ახარებს?!

(ნ. ბარათაშვილი)

გასული საუკუნის 80-იანი წლების დასაწყისში გორის გაზეთ „გამარჯვებაში“ გამოქვეყნდა პუბლიკაცია ცოლ-ქმარ ნადია და შალვას შესახებ, რომელშიც მათი ვაჟი ავთანდილი დიდი სითბოთი იხსენებდა ადრეულ ასაკში გარდაცვლილ მშობლებს. ამ გახსენებას უცრემლოდ არ ჩაუვლია ოჯახის წევრებისა და ახლობლებისათვის.

ნადია მამუკაშვილი შოშიაშვილისა გარდაიცვალა 1967 წლის 24 სექტემბერს (33 წლის ასაკში), მაშინ, როდესაც შვილები ჯერ კიდევ პატარები იყვნენ (ავთანდილი 8 წლის, ალექსანდრე 6-ს, ხოლო დალი იმდენად პატარა იყო, რომ არც კი ახსოვს მშობლები).

საყვარელი მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ აღარც შალვას უცოცხლია დიდხანს. იგი აღესრულა 1971 წლის 26 დეკემბერს, სულ რაღაც 37 წლის ასაკში.

ცოლ-ქმარი დაკრძალულია სოფ. პატარა გორიჯვრის სასაფლაოზე.

იგონებს ავთანდილ შოშიაშვილი: „...1967 წელს მამამ (შალვამ) მეუღლის საფლავზე დარგო ნუშის ხე, რომელიც დღესაც გვაძლევს ტკბილ და სასიამოვნო ნაყოფს. შვილებს ასე გვეგონია, რომ მშობლები სამუდამო სასუფეველშიც ჩვენზე ფიქრობენ და გვიგზავნიან ნობათს...“

იმედია ძვირფასი ადამიანების ხსოვნა არ დაიბინდება არასოდეს.

ნათელში იყო მათი სულები.

მანძულაშვილი ანო

მეუღლესთან შალვა ჯაფარიძესთან ერთად

**„...გთხოვ მაპატიო ამჯერადაც ძვირფასო დედა...
კარგით, სთქვა და დაივიწყა ნათევი ღამე,
მერე აღერსით ჩაუგოცნე თვალებში სევდა...
დედაზე ტკბილი ქვეყანაზე არსებობს რამე?!“**

ქართველი ქალის (ზოგადად) და დედის (კერძოდ) ფენომენი მართლაც რომ საოცრებაა და განსაკუთრებული მოვლენა. ბევრი რამ დაწერილა ქართველ ქალზე; ბევრი ლექსი, წიგნი, ფილმი თუ სხვა სახის ქმნილება მიუძღვნიათ ქალისადმი... თემა, ხომ მართლაც რომ ამოუწურავია.

ქალბატონი ნათელა ჯაფარიძე იხსენებს რა თავის ძვირფას დედას, ასეთ რამეს აღნიშნავს: „დედაჩემი, ანო მანძულაშვილი 12 წელიწადის განმავლობაში საცხოვრებელ სახლს არ შორდებოდა იმ მიზეზით, რომ ფრონტიდან დაბრუნებულ ჩემს მეუღლეს მე უნდა გაეუღო კარებით. რას იტყვის მამაშენიო (განაგრძობს ქალბატონი ნათელა) კარი რომ დაკეტილი დახვდეს ან ეზო იყოს დაულაგებელი და დაუგველიო...“

ისიც ცნობილია, რომ ქალბატონ ნათელას მამას შალვა ჯაფარიძეს 18 წლის ასაკში შეჰყვარებია ანო მანძულაშვილი. შალვას საკმაოდ შეძლებულ და მზრუნველ მამას ბატონ ნი-

კას ფაიტონით მიუყვანია შვილისთვის მოწონებული გოგონა და უთქვამს: „...ვინც გიყვარს, სახლში უნდა გყავდესო...“ ასე შეიქმნა ახალგაზრდა ოჯახი. მაშინ ანო მანძულაშვილი 18 წლისაც კი არ ყოფილა, თუმცა, ორიოდე წლის შემდეგ უკვე იყო ორი ქალიშვილის (ციცო, ნათელა) დედა.

ანო მანძულაშვილი (ჯაფარიძე) დაიბადა 1919 წელს ქ. გორში. სწავლობდა გორის ქალთა სკოლაში, მეგობრობდა ვარიანელ ელიჩკა ქებაძესთან. ანო კარგად უკრავდა გიტარაზე და პიანინოზე და სასურველი სარძლო იყო მრავალი ოჯახისათვის, თუმცა მისი გული მოინადირა შალვა ჯაფარიძემ და აკი ზემოთაც აღენიშნეთ, რომ შეიქმნა ახალი ოჯახი.

მოხდა ისე, რომ შალვა აღარ დაბრუნებულა მსოფლიო ომის შემდეგ. დიდხანს ელოდნენ სოფლელები და ახლობლები, მაგრამ მისი კვალი სამუდამოდ დაიკარგა. ახალგაზრდა ქალს ანო მანძულაშვილს დააწვა მხრებზე ორი ქალიშვილის აღზრდის მძიმე საქმე და მისდა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ აღზარდა და „გზაზე დააყენა“ ორივე ქალიშვილი.

იგონებს ქალბატონი ანოს ქალიშვილი: „...მამას ომმა მოუსწრო ქ. შეპეტოვკაში, სადაც იმყოფებოდა სავალდებულო სამხედრო სამსახურში. გერმანელებმა საშინლად დაბომბეს ქალაქი. იყო უდიდესი მსხვერპლი. მას შემდეგ შეწყდა ფრონტიდან წერილები და აღარც რამ ოფიციალური ცნობა მიუღია ნაადრევად დაქვრივებულ ანო მანძულაშვილს“.

ანოს შვილები – ციცო (ვაჟიშვილთან ერთად) და ნათელა

ამ ამბის შემდეგ თურმე მამამთილმა ანო აღიარა შვილად და დაამატა: „ლეკვი ლომისა სწორია, ძე იყოს, თუნდა ხვადიო“.

ოთხმოცი წლის იყო ქალბატონი ანო და მაინც ელოდა ქმარს, მაინც იმედი ჰქონდა მისი დაბრუნების.

სიკვდილის წინ ანდერძი დატოვა, რომ მის საფლავის ქვაზე მეუღლის, შალვა ჯაფარიძის სურათიც განეთავსებინათ.

შვილებმა და შვილიშვილებმა შეუსრულეს თხოვნა და გორის რაიონის სოფ. ატენის სასაფლაოზე ანო მანძულაშვილის სურათის გვერდით არის მეუღლის, შალვა ჯაფარიძის სურათიც და შვილის (ნათელას) მიერ მიძღვნილი ლექსიც.

„...სამშობლოს თავი შეეწირე,

უცხო მხარეში ვეგდები,

გაი, რომ ოცი წლისა ვარ

და ოცი წლისა ვრჩები.

ანო, შენ დიდი მადლობა,

აქაც შენს სახელს ვფიცავ...

გვერდით რომ შემომინახე

ჩემთვის კუთვნილი მიწა...“

ნათელში ყოფილიყოს კეთილი ქალბატონის სული.

მართაშვილი ლეილა

მე, თქვენი მონა-მორჩილი ბედნიერი კაცი ვარ, რომ ვიცნობდი და მის გვერდით ვეწეოდი მეცნიერულ მოღვაწეობას და ყოველდღიურ საზოგადოებრივ საქმიანობას.

ქალბატონი ლეილა გახლდათ კეთილშობილების განსახიერება, რასაც კი აღამიანურს და უწმინდესს ვუწოდებთ – იმ ერთ პატარა გოგოში იყო თავმოყრილი.

პატარა-მეთქი – წა-
მომცდა... ლეილა იყო
დიდი – შინაგანი ბუნებით, პატრიოტული სულისკეთებით, გონების გამჭრიახობით და რაც ყველაზე მთავარია – ამადლებული სიკეთის გრძნობით. აღარაფერს ვამბობ მის გარეგნულ სილამაზეზე და მომხიბვლელობაზე.

ლეილა მართაშვილი დაიბადა 1937 წლის 22 ივლისს ქ. გორში. 1957 წელს დაამთავრა გორის №6 საშუალო სკოლა მედლით და უმაღლესი განათლების მისაღებად ამაყად შეაღო გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის ჭიშკარი და დაეუფლა უროუღეს მეცნიერებას, რასაც ჰქვია ფიზიკა-მათემატიკა.

დიპლომიანმა ახალგაზრდა სპეციალისტმა ღირსეულად დაიკავა ადგილი გორის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში („ნი-იაგრომატპრომი“), სადაც, სულ მოკლე დროში, თავისი შრომისუნარიანობით და კეთილგანწყობით, სულ მალე შეაყვარა თავი როგორც ინსტიტუტის დირექციას, ისე მეცნიერ-მუშაკთა 200 კაციან კოლექტივს.

ცხოვრების კარნახის გამო, ლეილამ, 1966 წელს მუშაობა დაიწყო მათემატიკის მასწავლებლად ბორჯომის რაიონის სოფ. ახალდაბის სკოლა-ინტერნატში.

1977 წლიდან ქალბატონი ლეილა დაუბრუნდა მშობლიურ სკოლას, სადაც იმუშავა მათემატიკის მასწავლებლად 2012 წლამდე.

**ლეილა (თავიუღლით) მოსწავლეებთან
და კოლეგებთან**

ლეილა შვილიშვილთან

ქალბატონ ლეილას მი-
ნიჭებული ჰქონდა „სახა-
ლხო განათლების წარ-
ჩინებულის“ საპატიო
წოდება. ქალბატონი ლეი-
ლა იყო მრავალი სიგე-
ლის, ჯილდოს, პრემიისა
თუ მადლობის მატარებე-
ლი ქალბატონია, მათ შო-
რის „სოციალისტურ შეჯი-
ბრებაში გამარჯვებულის“
ტიტულის მატარებელი.

ქალბატონ ლეილას
ჰყავს ულამაზესი და

უმშვენიერესი შვილი თამარი და ორი შვილიშვილი – სანდრო
და ბექა.

ქალბატონი ლეილა ცნობილია იმ პედაგოგად, რომელიც
მთელი თავისი არსებით ცდილობდა აღეზარდა ღირსეული მო-
მავალი თაობა. ეს იყო ქალბატონი ლეილას ცხოვრების მთა-
ვარი მიზანი.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ თავად ღირსეული პედა-
გოგი დიდი მოწიწებითა და პატივისცემით იხსენიებდა თავის
აღმზრდელ მასწავლებლებს.

2016 წლის 11 ნოემბერს, გორის საზოგადოება და მადლიერი
ყოფილი მოსწავლეები გულისტკივილით გამოემშვიდობნენ საყ-
ვარულ ადამიანს და პედაგოგს, მეგობარს და მესაიდუმლეს,
საუკეთესო დედას და მეუღლეს, უმაღლესი რანგის პედაგოგს
ლეილა მართაშვილს.

ულამაზესი და უმშვენიერესი ქალბატონი განისვენებს გორის
კვერნაქის სასაფლაოზე.

არდავიწყება მის ხსოვნას!

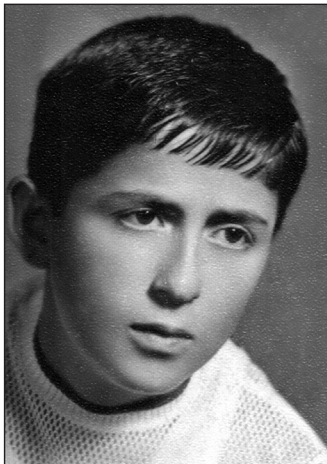
მეზობრივი ბიორგი (ბია)

უფროს დასთან (თინათინთან)

**„...შენს ჭაპანს მედგრად გასწევენ
(არ გქონდეს ამის ჯაფერიო) –
გუთნისდგა გყავს ქებული,
უღელში ორი ხარიო...“**

ეპიგრაფი ამოღებულია გიას მეგობრის და ნათლიმამის ნუკრი გელაშვილის ლექსიდან, რომელშიც გამახვილებულია ყურადღება გიას მეუღლეზე (ნანა საათაშვილი) და ორ ვაჟიშვილზე (მიხეილ, ნოდარი).

ნათქვამია – ყველაზე კარგად ადამიანის ავ-კარგი იცის მისმა მეგობარ-მაო. ლექსის ავტორმა კარგად იცის, რომ ქართველი მამაკაცის უპირველესი ღირსების საკითხი გახლავთ ოჯახი (მეუღლე, შვილები...) და მასზე ზრუნვა.

გიორგიმ (გიამ) მართლაც რომ ღირსეული ოჯახი შექმნა და 1985 წელს ჩაუყარა უკეთესი მომავლის მტკიცე საძირკველი, საყვარელ მეუღლესთან ერთად (ამჟამად ქალბატონი ნანა მუშაობს გორის სამხედრო ჰოსპიტალ-

ში და ეწევა მრავალპროფილიან მოღვაწეობას, როგორც ყბა-სახის ქირურგი, ექიმ-სტომატოლოგი, თერაპევტი).

ერთმანეთზე უზომოდ შეყვარებულმა წყვილმა აღზარდა ორი ვაჟკაცი – მიხეილი (სამხედრო მაიორი, მსახურობს ეროვნულ აკადემიაში) და ნოდარი (უმაღლესი განათლებით. ამჟამად ცხოვრობს აშშ-ში. სიჭაბუკეში თამაშობდა კალათბურთს საქართველოს უმაღლეს ლიგაში).

გიორგი (გია) მეზვრიშვილი დაიბადა 1958 წლის 28 ივლისს ქ. გორში მერი ჭიღლაძისა (თერაპევტი, ქირურგი, ექიმი-სტომატოლოგი) და მიხეილ (მიშა) მეზვრიშვილის მტკიცე და მშრომელ ოჯახში, სადაც უკვე იზრდებოდნენ გიას დები თინათინი (ამჟამად გორის ვანო მურადელის სახელობის სამუსიკო სკოლის ფორტეპიანოს პედაგოგი) და თამარ მეზვრიშვილი-ფუტკარაძისა (გორის კულტურის საგანმანათლებლო ცენტრის ინგლისური ენის პედაგოგი).

გია გახლდათ ოჯახის ნანატრი ვაჟიშვილი და გვარის გამგრძელებელი. დიდი იყო მშობლებისა და დების სიხარული. ჯერ ისევ აკვანში მწოლიარე გია მამამ წაიყვანა გორიჯვრის ეკელსიაში და ღმერთს მიმართა მადლიერების განცლით. გია ყოველ თავის დაბადების დღეს სტუმრობდა შიდა ქართლის ისტორიულ და უნიკალურ სალოცავს

ღაძმა თამარ და გია მეზვრიშვილები

– რასაც გორიჯვარი ეწოდება.

გიას მამა მიხეილ (მიშა) მეზურიშვილი გახლდათ ისტორიკოსი, თუმცა მთელი თავისი ცხოვრება გაატარა მუსიკალურ-ქორეოგრაფიული სფეროების განვითარებისა და განმტკიცების სამსახურში. იგი იყო მართლაც რომ უნიკალური ნიჭის პატრონი.

გია მეუღლესთან (ნანასთან) და შვილებთან (მიხეილი, ნოდარი) ერთად

აღსანიშნავია ის, რომ

ბატონმა მიხეილმა და ქალბატონმა მერიმ სამივე შვილი (თინათინი, თამარი, გია) აღზარდეს მუსიკისა და ქორეოგრაფიის სულისკვეთების ატმოსფეროში, რაც ცხოვრებაშიც გამოიკვეთა, კერძოდ: ქალბატონი თინათინი იყო №6 საშუალო სკოლის მოცეკვავეთა ანსამბლის ერთ-ერთი აქტიური წევრი; ქალბატონი თამარი იყო გორის პიონერთა და მოსწავლეთა ქორეოგრაფიული ანსამბლის მოცეკვავე და წონადი წვლილი აქვს შეტანილი ანსამბლის წარმატებაში.

რაც შეეხება თავად გიას, იგი სწავლობდა სამხატვრო სკოლაში, ხოლო პარალელურად ეუფლებოდა საორკესტრო ხელოვნებას გორის №1 სამუსიკო სკოლაში (ვიოლინოს სპეციალობით).

კარგად უკრავდა გიტარაზე და მღეროდა სასიამოვნო ხმით.

გია მეზურიშვილმა უმაღლესი განათლება მიიღო ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში და ქ. იუვესკის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. მუშაობდა გორის რაიონის კომკავშირულ ორგანიზაციაში, შემდგომ გორის რაიკომის საერთო განყოფილების გამგის მოადგილედ.

ქვეყანაში მიმდინარე ცვლილებების შემდეგ, გია ბიზნესმენტა შორის ჩადგა და სიცოცხლის ბოლომდე ამ საქმით იყო დაკავებული.

გია კეთილშობილი პიროვნება იყო, ჰქონდა საოცარი იუმორის გრძნობა. გამოირჩეოდა თავისი სილაღით, სიალაღით; უშუალო იყო ადამიანებთან ურთიერთობისას, დიდი სიყვარულით უყვარდა თავისი ოჯახის თითოეული წევრი.

განსაკუთრებული სიყვარული ჰქონდათ დედა-შვილს. დედა მას „ამოფრენილს“ ეძახდა მუდამ (მაშინ საკეისრო კეცთა იშვიათობა იყო).

სამწუხაროდ, ყველასთვის მოულოდნელად, 2001 წლის 17 ნოემბერს გიორგი (გია) მეზურიშვილი გარდაიცვალა ძლიერი ინტოქსიკაციის შედეგად.

ოჯახში დარჩა ჯერაც მოუშუშებელი ჭრილობა.

პერიფრაზი ნუკრი გელაშვილის ლექსიდან:

**„...ქვეყნიდან ისე წახვედი,
არ დაგრჩა არვის ვალიო...“**

მთვარელიძე ეთერი

**„...როგორ გადმოვცე შროშნის,
ვარდის ფერი ცხოველი?
როგორ დაეხატო საკადრისად
შენი მშვენება?“**

(რაფაელ სანტი)

უმშვენიერესი და უკეთილშობილესი ქალბატონი ეთერ მთვარელიძე დაიბადა 1923 წლის 16 აპრილს ქ. გორში ნიკოლოზ (ნიკო) მთვარელიძისა და ანა ბიბილაშვილის ოჯახში. ეთერის გარდა ოჯახში აღიზარდნენ იათამუხე, გრიგორი და რობიზონ მთვარელიძეები (სამწუხაროდ აღარავენ არის ცოცხალი).

დედა – ქალბატონი ანა გახლდათ საუკეთესო დედა და ღია-

სახლისი. ეთერის მამა ნიკოლოზი (ნიკო) იყო ყველასთვის საყვარელი დალაქი.

საშუალო განათლების შემდეგ ისწავლა და დაამთავრა ქ. გორის პედაგოგიური ინსტიტუტი ქართული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობით.

ქალბატონი ეთერი გახლდათ უმაღლესი დონის პედაგოგი, რომელმაც ათასობით ახალგაზრდას ჩაუნერგა მშობლიური ენის სიყვარული და გზა დაულოცა სამომავლო სივრცეში.

საწყის ეტაპზე ქალბატონი ეთერი ასწავლიდა ქ. გორის №1 ვაჟთა სკოლაში, რომელიც გადაკეთდა №4 საშუალო სკოლად. ამ სკოლაში მოღვაწეობდა სიცოცხლის ბოლომდე.

მისი ახლობელ-ნათესავები და მადლიერი აღზრდილები მას ახასიათებენ, როგორც უადრესად ნაყოფიერ პედაგოგს, რომელიც გამოირჩეოდა დიდი პასუხისმგებლობით ნებისმიერი საქმის მიმართ. ქალბატონი ეთერი იყო გამორჩეული ასევე დიდი შრომისმოყვარეობით და დისციპლინით.

იგონებს მისი ერთ-ერთი აღზრდილი, ქალბატონი ცირა მგალობლიშვილი:

„...ერთი შეხედვით ძალიან მკაცრი და მომთხოვნი, იგი გახლდათ ქართული ენისა და ლიტერატურის უხადო მცოდნე და დამფასებელი (ვაჟა-ფშაველას ცხოვრებისა და შემოქმედების თაყვანისმცემელი). ქალბატონი ეთერის მამიდა, თამარ მთვარელიძე, იყო ვაჟა-ფშაველას შვილის, ლევანის მეუღლე. ეთერი ხშირად სტუმრობდა ვაჟას ქალიშვილს – გულქანს ჩარგალში.

მინდორჩამოჭრილ 12-ფურცლიან რვეულში გვაწერინებდა დასამუშავებელი თემის გეგმას, ყველას სათითაოდ გვისწორებდა. არავითარ შემთხვევაში ორს ერთნაირი წინადადება არ უნდა სწერებოდა თემაში. საკონტროლოსთვის მომდევნო გაკვეთილს „ითხოვებდა“ აუჩქარებლად რომ გვეწერა. ხშირად კლასიდან გაბრძანდებოდა, მარტო გვეტოვებდა, გვენდობოდა, ჩვენ შიში და რიდი გვბოჭავდა. საუბრისას ტუჩის კუთხეში ღიმილი დასთამაშებდა. ვერძნობდით მის მოსიყვარულე გულს. დიდი ამაგი დასდო დისშვილებს, განსაკუთრებით ნინო გოცირიძეს.

ქალბატონ ეთერს ხშირად იწვევდნენ სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებში მისადები გამოცდების კომისიის წევრად.

მიღებული აქვს განათლების სამინისტროს მრავალი სიგელი და დიპლომი...”

ქალბატონი ეთერი გამორჩეული ვახლდათ კომუნიკაბელურობით. ჰყავდა ბევრი მეგობარი (ნარგიზა ტატიშვილი, ზეინაბ თავდგირიძე, ლილი ლეკიშვილი, მაყვალა მადუაშვილი და ბევრი სხვა).

ეთერ მთვარელიძეს ასევე იზიდავდა მეგობრობა თავის აღზრდილებთან. იგი სიცოცხლის ბოლომდე აგრძელებდა მეგობრულ დამოკიდებულებას ოთარ სოსანიძესთან, ნარგიზა ბერიანიძესთან, სოსო მაკრახიძესთან, ცირა მგალობლიშვილთან და მრავალ სხვასთან.

ეთერ მთვარელიძე აქტიურად მოღვაწეობდა ჟურნალისტიკის სფეროში აქვეყნებდა რა პუბლიცისტურ წერილებს ადგილობრივ გაზეთ-ჟურნალებში.

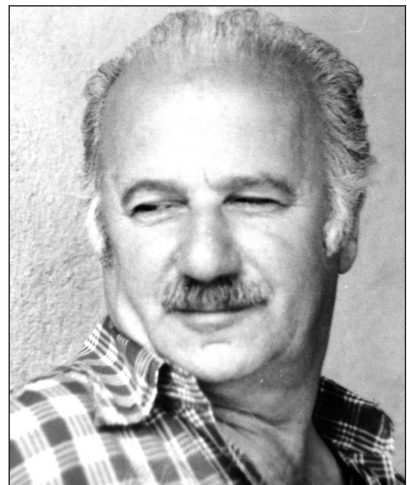
ეთერ ნიკოლოზის ასული მთვარელიძე გარდაიცვალა 2006 წლის 19 მარტს. დაკრძალულია გორში.

ნათელში ყოფილიყოს მისი სული.

რატისხვილი ალბერტი

ის იყო მაღალი ღონის (ამ სიტყვების პირდაპირი და სრული გაგებით) მათემატიკოსი, რაც ძალიან საჭირო იყო ახლადმოქმედებული გორის კვლევითი სამეცნიერო („ნიიავტომატპრომი“) ინსტიტუტის წარმატებული საქმიანობისათვის.

ალბერტ რატისხვილი ინსტიტუტის სხვა მათემატიკოსებთან თუ ფიზიკოსებთან ერთად განსაზღვრავდნენ და მტკიცე არგუმენტებით ასაბუთებდნენ ამათუიმობიექტის (ტექნოლოგიური პრო-

ცვის) კვლევის მიმართულებებს და მასშტაბებს, მოსალოდნელ შედეგებს თუ რომელიმე პარამეტრის დაზუსტების აუცილებლობას და ა.შ.

არაერთ სამეცნიერო კვლევაში მიუღია მონაწილეობა და თავისი წვლილი შეუტანია წარმატებული შედეგის ფორმირებასა და უზრუნველყოფაში.

ალბერტ რატიშვილი დაიბადა 1930 წლის 18 ნოემბერს. როგორც იტყვიან ხოლმე, მისი ბავშვობა ბევრით არ განსხვავდებოდა თანატოლების ბავშვობისაგან, თუმცა მათი ოჯახის ახლობლები, მეზობლები თუ სკოლის პედაგოგ-აღმზრდელები ერთხმად აღნიშნავდნენ, რომ ალბერტს ყველაზე მეტად აინტერესებდა და იზიდავდა მათემატიკა. ამის დასტური გახლდათ ის, რომ ქ. გორის №4 საშუალო სკოლის დამთავრებისთანავე მიაკითხა ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტს და შეუდგა თავისი მოწოდების (გამხდარიყო უმაღლესი დონის მათემატიკოსი) პრაქტიკულ განხორციელებას.

ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ ალბერტ რატიშვილი მათემატიკის მასწავლებლად გაამწესეს გორის რაიონის სოფ. ქვახვრელის საშუალო სკოლაში.

შემდგომ წლებში იგი მუშაობდა: გორის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის მათემატიკის კათედრაზე; გორის „საწარმოო პროცესების ავტომატიზაციის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში (ჩაის მრეწველობის ავტომატიზაციის განყოფილება; მათემატიკური ანალიზისა და რეკომენდაციების ლაბორატორია; მათემატიკური მოდელირების სექტორი და სხვა) სხვადასხვა თანამდებობაზე; გორის №3 საჯარო სკოლის მათემატიკის მასწავლებლად და ა.შ.

ლაბორატორიაში. შესვენების დროს.
სხედან: ი. ვარძიგულოვა, ალ. რატიშვილი.
დგანან: ნ. ნაკაშიძე, ნ. პაიჭაძე

თქვენი მონა-მორჩილი და ალბერტ რატიშვილი ვიყავით კოლეგები (დავამთავრე მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი) და ვმუშაობდით რა ერთ განყოფილებაში – კარგად ვუგებდით ერთმანეთს. ხშირად ვკამათობდით საერთო პრობლემების ირგვლივ. იგი გახლდათ მართლაც მაღალი რანგის სპეციალისტი, რომლის ტექნიკურ გადაწყვეტილებებს აფასებდნენ და ფართოდ იყენებდნენ.

უნდა აღინიშნოს მისი ხასიათის ნიშან-თვისებები, კერძოდ ის, რომ ალბერტ რატიშვილი იყო: განათლებული, პრინციპული (ზოგჯერ ჯიუტიც), პატიოსანი, სამართლიანი, მომთხონი და მოწესრიგებული პიროვნება, რომლისთვისაც უმთავრესი იყო მოვალეობის დროული და მაღალხარისხოვანი შესრულება.

ალბერტ რატიშვილი იყო სასიამოვნოდ მოსაუბრე და ყველასადმი მეგობრულად განწყობილი პიროვნება.

„ნიავტომატრომში“ მუშაობის პერიოდში მან, არაერთხელ დაიმსახურა დირექციის მადლობა, წარმატებული შრომისათვის სიგელები და პრემიები.

შესვენება ნადირობის დროს.

მარცხნიდან: ვ. ჭანკოტაძე, ა. მამაგვიშვილი, გ. ფანოზიშვილი, ალ. რატიშვილი. 1964 წ.

დომინოს. მთავარი კი მაინც ის გახლდათ, რომ იზიდავდა ნადირობა და თევზაობა. თავის მეზობელთან და კოლეგასთან (გაიოზ ფანოზიშვილი) ერთად, ხშირად უცდია ბედი.

სიცოცხლის ბოლომდე ახალგაზრდობას გადასცემდა თავის თეორიულ თუ პრაქტიკულ ცოდნასა და გამოცდილებას და ეს მიაჩნდა მას უპირველეს და უწმინდეს მოვალეობად.

ხანგრძლივ სამსახურებრივ მივლინებებში იყო შეუცვლელი თავისი საოცარი პუნქტუალურობისა და ცხოვრების დიდი პრაქტიკული გამოცდილების გამო.

ალბერტმა თავისუფალი დროის გამოყენებაც კარგად იცოდა სამუშაოზე ყოველდღიური შესვენება იქნებოდა თუ შაბათ-კვირა.

კარგად თამაშობდა ჭადრაკს, მაგიდის ჩოგბურთს,

მან, ალბერტ რატიშვილმა სრულად მოიხადა კაცური ვალი ოჯახის, ახლობლების, კოლეგებისა და ქვეყნის წინაშე.

ღვაწდმოსილი კაცი აღესრულა 2011 წლის 2 აგვისტოს და სამუდამო სასუფეველი დაიმკვიდრა გორის კვერნაქის სასაფლაოზე, მეუღლის გვერდით.

დიდხანს უცოცხლოს შვილები (ზურაბი, დიანა, მანანა) და შვილიშვილები (გიორგი, ანი, დათო, მარიამი) და ათასობით სხვა მომგონებელი.

ტატიშვილი ალექსანდრე (საშა, საშპა)

**„...მსახიობი იმიტომბა ხელოვანი, რომ საკუთარი სიტყვა აქვს ცხოვრებაში სათქმელი...“
(ნ. ურუშაძე)**

ალექსანდრე (საშა) ტატიშვილი, როგორც მსახიობმა და როგორც ვაჟკაცმა, სთქვა (ცხოვრებაზე და ცხოვრებაშიც) თავისი სიტყვა, თუმცა (სამწუხაროდ) არ დასცალდა ბოლომდე გახ-

სნილიყო და გახარჯულიყო. ბედის უკუღმართობამ მისი თავი წაგვართვა შემოქმედებითი პოტენციალის გაფურჩქვნის ასაკში და ორმოცდაათი წლისა წაიყვანა სამუდამო სასუფეველში.

ალექსანდრე ტატიშვილი დაიბადა ქ. კიროვბაღში, მოსამსახურების ოჯახში 1963 წლის 25 მარტს (მამა – სამხედრო მოსამსახურე, დედა ეკონომისტი).

საშასთან ერთად ოჯახში აღიზარდნენ მისი დები – ლაურა, ლეილა და ზიზი. ყველა მათგანი პროფესიით არის ეკონომისტი, მათ შორის ზიზი დაკავებულია ბიზნესსაქმიანობით.

ალექსანდრე (საშა) ტატიშვილმა და ქეთევან სირბილაძემ შექმნეს თბილი და მოსიყვარულე ოჯახი, სადაც საოცარი ზრუნ-

**საშა ტატიშვილი (მარჯვნიდან პირველი),
დოდო გუგუშაშვილი (მარცხნიდან მეორე) შიმშილობის დროს**

ვითა და რუდუნებით აღზარდეს სამი შვილი – მედეა, ლევანი და მარიამი. აქვე აღვნიშნავთ, რომ მედეა აგრძელებს ოჯახურ ტრადიციას და არის ქ. მოსკოვის ერთ-ერთი თეატრის მსახიობი. ლევან ტატიშვილი დაეუფლა მენეჯერის პროფესიას, ხოლო მარიამ ტატიშვილი გახლავთ იურისტი.

აღექსანდრე (საშა) ტატიშვილმა დაამთავრა ქ. თბილისის 51-ე საშუალო სკოლა. შემდეგ იყო სამხედრო სავალდებულო სამსახური და რაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გახლდათ მის ცხოვრებაში – რუსეთის ქალაქ კემეროვოში კულტურისა და ხელოვნების ინსტიტუტში თეატრალური რეჟისორის სპეციალობა. ამ ეტაპის გავლით საშამ აისრულა ოცნება – გამხდარიყო ხელოვნების (უპირატესად კი თეატრალური ხელოვნების) ოსტატი და მსახური.

აღექსანდრეს (საშას) ნიჭიერება და შესაძლებლობები აშკარად გამოიკვეთა მის მიერ შესრულებულ (ჯერ კიდევ) საკურსო და სადიპლომო სპექტაკლებში, როცა დაიმსახურა უმაღლესი შეფასებები.

საშას პიროვნულ ხასიათში და ყოფის ნიშან-თვისებებში გამოკვეთილად იგრძნობოდა პატრიოტული სულისკვეთება და ამიტომაც იყო, რომ იგი აქტიურად ჩაერთო ქვეყანაში გაძლიერე-

ბულ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში. ნიშანდობლივია, რომ მეგობართან, გიორგი ჭანტურიასთან ერთად აქტიურად იყო ჩართული საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში. ასევე იგი ერთ-ერთი პირველი იყო, ვინც ქ. გორში ეროვნულ მოძრაობას ჩაუდგა სათავეში მოშიშმიღე თანამებრძოლ შმაგი სამნიაშვილთან ერთად. ალექსანდრეს ცხოვრებაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მომენტი გახლდათ ის, რომ მან ხელი ჩაიქნია რუსეთში მოსალოდნელ მაღალი დონის კარიერაზე, დაბრუნდა სამშობლოში და მოხალისედ ჩაერთო მიმდინარე საომარ მოქმედებებში სამშობლოს დამცველთა რიგებში.

ერთ-ერთი სამხედრო ოპერაციის დროს (გაგრის მისადგომებთან) ალექსანდრე შემთხვევით გადარჩა, როცა მოწინააღმდეგის ტყვიამ მის გვერდით მყოფი იმსხვერპლა. ზურგში მყოფებს და ოჯახის წევრებსაც ეგონათ, რომ საშაც დაიღუპა. საშინელმა განცდამ დაისადგურა ახლობელ-ნათესაებში, მეგობრებში და კოლეგებში, მაგრამ ღმერთმა ინება და იმ მომენტში საშა გადაურჩა სიკვდილს.

ახალგაზრდა კაცს, ალექსანდრე (საშა) ტატიშვილს საოცრად მდიდარი და შთამბეჭდავი პროფესიული ბიოგრაფია ჰქონდა. 1989 წლიდან გორის გ. ერისთავის სახელობის დრამატულ თეატრში მოღვაწეობისას, სულ მოკლე დროში სცენაზე შექმნა უამრავი საინტერესო სახე. მისი სცენური გმირები ყოველთვის აღტაცებას იწვევდნენ მაყურებელში. საშა გახლდათ მართლაც რომ ხალასი ნიჭით დაჯილდოებული მსახიობი. აი, მის მიერ შესრულებული პერსონაჟების მოკლე ჩამონათვალი: პრინცი („ჩიპოლინოს თავგადასავალი“), აფსაზი („ჯვარცმული ბედნიერება“), გოგოლი („საბრაღდებო დასკვნა“) ბოცო („ხე ალვად ამოლიოდა“), თურქეთის ელჩი („საქანელნი ცისანი“), სიმა („ფილოსოფიის დოქტორი“), მონადირე („ჩვეულებრივი სასწაული“), ბუ („წითელქუდა“), ქოსიკო („ჭინჭრაქა“) და მრავალი სხვა.

ვახუთისთვის მიცემულ ინტერვიუში საშა ტატიშვილი ამბობს (ამონარიდები): „...მსახიობს ჩიტის გული აქვს – პატარა რამ უხარია, პატარა რამ სწყინს... სახლში მირთმეულ პიანინოს ურჩევნია სცენაზე მირთმეული ვარდი... ნუ დაგენანებათ მსახიობისთვის ერთი ვარდი...“

საინტერესოა, რომ 1997 წელს ალექსანდრე (საშა) ტატიშვილი მუშაობდა პოლიტიკურ მიმომხილველად გაზეთში „გაუხმაურებული ფაქტები“.

აფხაზეთში მიმდინარე სამხედრო პერიპეტეებიდან საშა დაბრუნდა სერიოზულად დაავადებული, მაგრამ არ ეპუებოდა ავადმყოფობას და ბოლომდე

ერთგულად ემსახურებოდა საყვარელ ქვეყანას. ძნელი სათქმელია სიტყვა „ბოლომდე“, მაგრამ რას ვიზამთ. სიკვდილმა იმძღაფრა...

ალექსანდრე (საშა) ტატიშვილი გარდაიცვალა 2013 წლის 6 თებერვალს. მადლიერმა საზოგადოებამ ტაშით გააცილა იგი უკანასკნელ გზაზე და სამუდამო განსასვენებელი დაუშკვიდრა გორის პანთეონში (კვერნაქის მთა).

ამონარიდი გორის თეატრის მსახიობის ქალბატონ მაია ტურაშვილის მოგონებიდან: „...ჩემს მეგობარს, საშიკოს, უამრავი ტკივილი მიაყენეს ნამცეცვა სულის ადამიანებმა. მან ყველას აპატია, რადგან სულით უწმინდესი და რაინდული სულისკვეთების პიროვნება გახლდათ... მისი გული მხოლოდ სიკეთისა და სიყვარულისთვის ძგერდა... არ შეეძლო მშვიდად ყოფნა, თუ ვინმეს, თუნდაც უცხოს, დაღონებულს, გაჭირვებულს ან აცრემლებულს ხედავდა... ბევრჯერ დადო სასწორზე საკუთარი სიცოცხლეც და კარიერაც სხვების დასახმარებლად...

მე ამაყი ვარ, რომ ის ჩემი მეგობარი იყო, არის და იქნება. საშა იყო საუკეთესო მამა, მოსიყვარულე მეუღლე, რჩეული მეგობარი და უნიჭიერესი არტისტი.

ნათელში ყოფილიყოს მისი სული...“

„...მოკვდა სარდალი ვალმოხდილი,

ხალსს ექცა ნაღვლად,

მაგრამ ამაყი თავით დადგა

სიკვდილზე მაღლა“.

(თომას კერიუ)

ურჯუმელაშვილი ტარიელი

შრომითა და ბრძოლით განვლო ტარიელ ურჯუმელაშვილმა თავისი წილი ცხოვრების გზა. გასული საუკუნის 20-30-იან წლებში საქართველოს მოსახლეობისათვის იყო ურთულესი პერიოდი, როგორც სოციალური ისე პოლიტიკური თვალსაზრისით. უჭირდა ქვეყანას, უჭირდა ხალხს. ძნელი იყო ოჯახების რჩენა, თუმცა ტარიელ ურჯუმელაშვილის მშობლების სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ დიდი რუდუნებით და მისაბაძი გარჯით ბატონმა ვასილ-

მა (ეწეოდა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობას) და ქალბატონმა ეკატერინე ლეკიშვილმა (ცნობილი დიასახლისი) აღზარდეს და როგორც იტყვიან ხოლმე – გზაზე დააყენეს ოთხი შვილი: გიორგი, ტარიელი, მარიამი და ფრიდონი.

ტარიელ ურჯუმელაშვილი დაიბადა გორის რაიონის სოფელ ვარიანში 1909 წლის 2 ივნისს. ამავე სოფელში მიიღო საშუალო განათლება და განათლებულობისკენ შემდგომი ნაბიჯები გადადგა თბილისში, რაიკოოპერატივთან არსებულ ინსტრუქტორთა მოსამზადებელ კურსებზე.

შემდგომი მნიშვნელოვანი მომენტი ტარიელის ცხოვრებაში გახლდათ ის, რომ 1937 წელს მან ოჯახი შექმნა მისთვის საყვარელ და სასურველ ადამიანთან – ნადია დიმიტრის ასულ მიჩიტაშვილთან ერთად (საბუღალტრო სპეციალობით).

დაოჯახების მომანტისათვის ტარიელ ურჯუმელაშვილი მუშაობდა სოფ. ბერბუკში დისლოცირებულ მანქანა-ტრაქტორთა სადგურის უფროსად.

ბატონ ტარიელისთვის დაიწყო შრომითი ბიოგრაფიის მრავალდარგოვანი და ურთულესი პერიოდი. მოკლე ჩამონათვალი: 1939 წელი – მოსკოვის საკავშირო დაქვემდებარების ინსტიტუტის იურიდიული ფაკულტეტი; ქ. კასპში ბანკის მმართველი; 1949 წელს დაამთავრა უმაღლესი სასწავლებელი და მიენიჭა იურისტის წოდება; საქართველოს პროკურატურაში საგანგებო დავალებათა პროკურორი; 1947 წლიდან

გვევლინება თიანეთის პროკურორის რანგში; 1952 წელს, პირადი თხოვნის საფუძველზე სამუშაოდ გადავიდა ქ. გორის პროკურატურაში უფროს გამომძიებლად და ა.შ.

ტარიელის შრომითი მოღვაწეობის მრავალფეროვნებაზე მეტყველებს ის გარემოებაც, რომ შემდგომ წლებში იგი მუშაობდა ჯერ გორის ავტოსადგურის ხელმძღვანელად, ხოლო შემდეგ სოფ. ვარიანის მელიორატორად.

ცნობილია, რომ მან, დიდწილად საკუთარი სახსრებით, სოფელში გაიყვანა სარწყავი არხი, რომელსაც დღესაც ტარიელის არხს უწოდებენ.

ტარიელ ურჯუმელაშვილი იყო კომუნისტური პარტიის ვეტერანი.

როგორც მისი ახლობლები აღნიშნავენ, ბატონი ტარიელი იყო განსაკუთრებით მშრომელი კაცი. პატივს სცემდა ერთგულებას და პატიოსნებას. გაგიჟებით უყვარდა თავისი ოჯახი და დღედაღამ ზრუნავდა მის კეთილდღეობაზე.

ბატონ ტარიელს და ქალბატონ ნადიას ჰყავთ ორი შვილი (ნათელა, მზია), სიძეები, შვილიშვილები და შვილთაშვილები.

სამწუხაროა, რომ ბატონი ტარიელი ვეღარ შესძლებს მათ მოფერებას და მათზე ზრუნვას.

ღვაწლმოსილი კაცი გარდაიცვალა 1984 წლის 12 მარტს. დაკრძალულია გორის რაიონის სოფ. ვარიანში.

ფერშანგიშვილი ოთარი

სიკეთე იყო შენი ღვევიზი,
მხარში ედექი დიდს თუ პატარას,
გწამდა აწმყოსი, გწამდა მერმისის
და არ შეგეძლო ყოფა სხვაგვარად.
მსოფლიოს გასწვდა შენი ხმა თითქმის,
სმენა დაუტკბე ათასებს მრავალს,
შენს მისამართით დიდება ისმის...
გზას დასდგომიხარ ცისაკენ მავალს.

ოთარ ფერშანგიშვილი გახლდათ ის პიროვნება, რომელმაც ღრმა და მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა იმ გრძელ ცხოვრებისეულ გზაზე, სადაც და როდისაც მოუხდა მრავალი სიძნელის გადალახვა.

საოცარი კაცი იყო ბატონი ოთარი: შეგხვდებოდა ღიმილით და ომახიანი მოსალმებით; მოგეგებებოდა, გაგამხსენებდა თავისი საოცარი ხმით და სიკეთეს გისურვებდა და არა

მხოლოდ გისურვებდა, იგი მზად იყო პრაქტიკულად დახმარებოდა ყველას და მასთან ერთად გაეზიარებინა გამარჯვებაც და წარუმატებლობაც.

აღსანიშნავია და ჩვენთვის ყველასთვის მნიშვნელოვანი და საინტერესო ის გარემოება, რომ ბატონი ოთარი გახლდათ პირდაპირი შთამომავალი ბაგრატიონთა სრულიად საქართველოს სამეფო კარის 16-17 საუკუნეების ცნობილი დიპლომატ-მდივან მწიგნობრისა და პოეტის, ისტორიული პოემის „შაჰნავაზიანის“ ავტორის ფერშანგისა და 18-19 საუკუნეების ქართული ლიტერატურასა და გორის ისტორიაში ცნობილი წარჩინებული

მოქალაქისა და მგოსნის სტეფანე პეტრეს ძე ფერშანგიშვილისა (გორის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი. ცნობა №183.27.09 1947 წ.).

ოთარ გიორგის ძე ფერშანგიშვილი დაიბადა ქ. გორში 1931 წლის 7 აპრილს. მასთან ერთად ოჯახში იზრდებოდა მისი და ლუდმილა, რომელიც ამჟამად ცხოვრობს მოსკოვში.

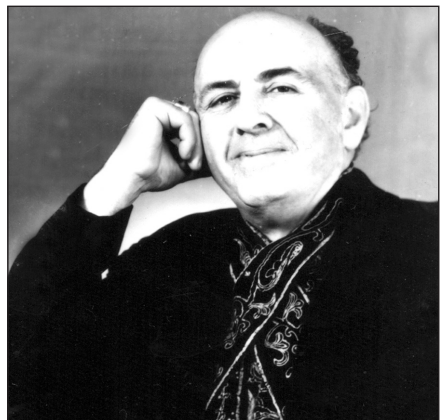
მალე გაირბინა ბავშვობის, სიჭაბუკის და ნაწილობრივ ახალგაზრდობის წლებმა და აი, რას სწერს გორის ეკონომიკური ინსტიტუტის რექტორი გ. ხელაია (№01-11/01-13. 16.04.1997 წ.) სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტის რექტორს:

„...ჩვენს ინსტიტუტში ვოკალისა და მუსიკალური განათლების სფეროში დოცენტის თანამდებობაზე პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწევა საკავშირო ვოკალისტთა კონკურსის ლაურეატი; მოსკოვის დიდი თეატრის, მოსკონცერტის, ასევე საჭოთა კავშირის სახელმწიფო კონცერტების ყოფილი სოლისტი, უმაღლესი კატეგორიის კამერული ჟანრის ვოკალისტი, მრავალი ჯილდოსა და სიგელის მფლობელი, შრომის ვეტერანი, ქართული ვოკალური სკოლის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი და ა.შ.“.

ამ მიმართვაში დაყენებულია ბატონი ოთარისთვის პროფესორის წოდების მინიჭების აუცილებლობის შესახებ, რაც შესრულდა კიდევ და საოცარი კაცისა და ხელოვანის სტატუსებს და წოდებებს მიემატა კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი და საამაყო წოდება.

ოთარ ფერშანგიშვილს უამრავ სიგელთან, დიპლომთან და სხვა ჯილდოებთან ერთად მინიჭებული აქვს ასევე აკადემიური ვოკალისტისა და პედაგოგის უმაღლესი დონის კვალიფიკაცია (მოსკოვის გნესინების სახელობის მუსიკალური ინსტიტუტი. 1974 წ.).

პროფესორმა და ხელოვნებათმცოდნემ, ბატონმა ოთარმა რთული გზა განვლო და თა-

ვისი შესაძლებლობებით ეწეოდა ქართული ვოკალური ხელოვნებისა და ქართული ხელოვნების ისტორიის ფართომასშტაბიან პროპაგანდას.

საწყისი უმაღლესი განათლება მიიღო გორის პედინსტიტუტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. შემდეგ იყო მსოფლიოს ხალხთა კულტურის ფაკულტეტი, თბ. კონსერვატორიის ვოკალური განყოფილება, მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტის ხელოვნებათმცოდნეობის განყოფილება, ასპირანტურა და უწყვეტი გასტროლები ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქალაქებში და ევროპის ქვეყნებში. ჩვეულებრივი ასპარეზი იყო გორელი ვოკალისტისთვის მოსკოვის დიდი თეატრისა და კრემლის სასახლის სცენები.

ოთარ ფერშანგიშვილს გასტროლები ჰქონდა: მოსკოვში, ტაშკენტში, შორეულ აღმოსავლეთში, კამჩატკაში, კურილიის კუნძულებზე, მაგადანში, ნოვოსიბირსკში, კიევში, ოდესაში, ლენინგრადში და მრავალ სხვა რეგიონში თუ ქალაქში.

ოთარ ფერშანგიშვილი აქტიურ პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწეოდა გორის მშობლიურ ინსტიტუტშიც. ბატონი ოთარი სისტემატიურად აახლებდა და ამდიდრებდა როგორც სასწავლო პროგრამებს (სტუდენტებისათვის), ისე საკუთარ ვოკალურ რეპერტუარსაც.

ათეულათასობით ადამიანი მოუყვანია აღტაცებაში ოთარ ფერშანგიშვილის საოცრად ძლიერ და დახვეწილ ხმას.

ბატონ ოთარს, საბჭოთა და მოსკოვის კომპოზიტორთა კავშირების გადაწყვეტილებით, მინიჭებული ჰქონდა პოლიტიკური მომღერლის წოდება.

ბოლო წლებში ოთარ ფერშანგიშვილი დაინიშნა გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის ინსტიტუტის კლუბის დირექტორად,

ოთარი მეუღლესთან (იულია) და შვილებთან (გიორგი, ლუდმილა) ერთად

თუმცა, წუთითაც არ შეუწყვეტია პროფესიონალური მუსიკალური (ვოკალური, პედაგოგიური) მოღვაწეობა.

როგორც ახლობლები ამბობენ, ოთარი ძალიან გადაღალა მრავალჯერადმა და ხანგრძლივმა გასტროლებმა.

სამწუხაროა, რომ გორის ქუჩებში აღარ დააბიჯებს საოცრად ენერგიული, თბილი და კაცთმოყვარე ადამიანი.

ოთარ ფერშანგიშვილი გარდაიცვალა 1999 წლის 18 ივნისს. დაკრძალულია ქ. გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

დარწმუნებული ვართ, რომ ოთარ ფერშანგიშვილის (საოცარი ნიშან-თვისებების მატარებელი, უმაღლესი ვოკალური მონაცემების მქონე, ღმილიანი და ომახიანი კაცის) ხსოვნა გაუძღვება საუკუნეების ქარბორბალებს და არასოდეს დაიბნდება.

ქარუმიძე ოთარი

**„...სჯობს სახელისა მოხვეჭა
ყოველსა მოსახვეჭელსა“.**

(შოთა რუსთაველი)

სახელიანი ვაჟკაცი გახლდათ ოთარ ქარუმიძე, რომელმაც დაუღალავი შრომითა და საქმიანი პრინციპულობით ღირსეულად მოიპოვა დამსახურებული ავტორიტეტი საზოგადოების ფართო წრეში.

ოთარ ალექსანდრეს ძე ქარუმიძე დაიბადა გორის რაიონის სოფ. თორტიზაში 1920 წლის 3 იანვარს.

ოთარის მამა ბატონი ალექსანდრე ალექსანდრეს ძე გახლდათ ფრიად აქტიური მოღვაწე. სოფელ თორტიზაში ჩამოაყალიბა სასოფლო-სამეურნეო ბანკი. მისმა ოჯახმა სოფლის სკოლის გასახსნელად საკუთარი სახლიდან გამოყო რამდენიმე ოთახი. სოფელში გაიყვანეს ელე-

ქტრობა, ააშენეს წისქვილები, გაიყვანეს ახალი და მოაწესრიგეს არსებული გზები და ა.შ.

სოფლის მოსახლეობა ძალიან კმაყოფილი იყო გამრჯე კაციის საქმიანობით. სამწუხაროდ, აღექსანდრე დახვრიტეს 1924 წელს ე.წ. „აგვისტოს აჯანყებაში“ მონაწილეობის ბრალდებით.

ოთარის დედა ნინა კონსტანტინეს ასული ტატიშვილი გახლდათ ცნობილი დიასახლისი. მოსიყვარულე და მზრუნველმა ქალბატონმა ქვეყანას აღუზარდა სამი შვილი – ოთარი (ჩვენი წერილის მთავარი პერსონა), ზურაბი (პროფესიით ქიმიკოსი) და ბაბო (დიასახლისი).

ოთარ ქარუმიძემ საშუალო განათლების შემდეგ ისწავლა და დაამთავრა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი. სტუდენტობის წლებიდან აშკარად გამოიხატა მისი, როგორც პიროვნების, მთავარი ნიშან-თვისებები: განათლების წყურვილი, პრინციპულობა, დიდი პასუხისმგებლობა ნებისმიერი საკითხისადმი, კეთილი დამოკიდებულება ადამიანებისადმი (განსაკუთრებით გაჭირვებულებისადმი, რომლებსაც ესაჭიროებოდათ მხარში დგომა) და ხაზგასმული ქართული სტუმართმოყვარეობა.

ცხოვრებამ უკარნახა და უბიძგა თავისი ორგანიზატორული ნიჭი და აღმშენებლობის ჟინი აქტიური პოზიციებიდან გამოეყენებინა და მოხდა ისე, რომ მან ბევრ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე იმუშავა და მნიშვნელოვან წარმატებებსაც მიაღწია (შეიძლება დავასახელოთ გორის რაიონის სოფ. ბერბუკის მებაღეობა-მეხილეობის საცდელი სადგურის დირექტორობა; ხარისხის სახელმწიფო ინსპექციის სტრუქტურებში წამყვანი თანამდებობები და ა.შ.).

ოთარი მეუღლესთან და შვილებთან ერთად

**დები ზემსა და ნათელა
კვაჭაძეები**

ისიც უნდა ითქვას, რომ აინტერესებდა სპორტი, კერძოდ ფეხბურთი და კარგადაც თამაშობდა. აქტიურად მონაწილეობდა სხვადასხვა დონის შეჯიბრებებში და იცავდა გორის სპორტულ ღირსებას.

ახლობლების მოგონებებში ყურადღებას იპყრობს მისი თიკუნი „ჩუდაკა“. სიტუაცია კი ასეთი ყოფილა: გორელი სპორტსმენები, შეჯიბრების

შემდეგ, ასულან თბილისის ფუნიკულიორის დასათვალიერებლად. სადამო ხანს დამტკბარან განათებული ქალაქის სილამაზით. ბატონ ოთარს მაღლა აღუმართავს ხელები და აღტაცებით უთქვამს (რუსულ ენაზე) – „კაკოი კრასივი ი ხოროში გოროდ, პრიამო ჩუდესა“-ო.

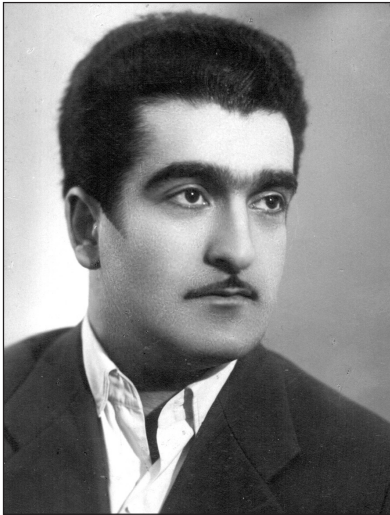
ოთარ ქარუმიძის მეუღლე გახლდათ ნათელა გერასიმეს ასული კვაჭაძე (საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსანი, უმაღლესი სამედიცინო განათლება ე.წ. წითელი დიპლომით და ა.შ.), რომელიც ხანგრძლივი დროის პერიოდში ამშვენებდა გორის სამედიცინო სტრუქტურებს, მათ შორის მოზრილთა პოლიკლინიკას, სადაც მუშაობდა თერაპიული განყოფილების გამგედ. ქალბატონი ნათელა გახლდათ უაღრესად განათლებული და მაღალი შინაგანი კულტურის მატარებელი პიროვნება, რომელიც სარგებლობდა პაციენტების მხრიდან დამსახურებული სიყვარულით და პატივისცემით.

ბატონმა ოთარმა და ქალბატონმა ნათელამ სამშობლოს აღუზარდეს ორი შვილი – ალექსანდრე (გარდაიცვალა 2008 წლის 22 დეკემბერს) და ნინო (დაბადებული 1947 წლის 22 ოქტომბერს ქ. თბილისში). თვალებზე ცრემლმორევით იგონებს ქალბატონი ნინო უსაყვარლეს მშობლებს.

ოთარ ქარუმიძე გარდაიცვალა გართულებული შაქრიანი დიაბეტის გამო 1983 წლის 24 დეკემბერს. დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ქობლიანიძე გურამი

„...აღზარდე შვილი, მიეც ძალა სულს,
საზრდოდ ხმარობდეს ქრისტესა მცნებას...
შთააგონებდე კაცთა სიყვარულს,
ძმობას, ერთობას, თავისუფლებას...“
(ილია ჭავჭავაძე)

ვინც იცნობდა გურამ ქობლიანიძეს – იფიქრებს, რომ მის დედას, ქალბატონ მარიამს მიმართავს დიდი კლასიკოსი, რამეთუ ამ წერილის გმირი მართლაც გახლდათ ძლიერი სულის პატრონი, გამორჩეული განათლებულობით, პრინციპულობით, კაცთმოყვარეობით და სიკეთის ქადაგებით და კეთებით.

გურამ ლევანის ძე ქობლიანიძე დაიბადა 1935 წლის 4 ოქტომბერს მოსამსახურის ოჯახში. მამა ლევანი ივანეს ძე ქობლიანიძე იყო ვაჭრობის დარგის მუშაკი. დედა მარიამ ბესარიონის ასული ხონაშვილი კი დიასახლისი. მისი და გალინა ქობლიანიძე პედაგოგი. შვილმა ლევან ქობლიანიძემ 1975 წელს დაამთავრა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომერციის ფაკულტეტი. ამჟამად მუშაობს ჰოლანდიური კომპანიის „იაკობს დაუ ეგბერტსის“ საქართველოს წარმომადგენლობაში.

გურამ ქობლიანიძემ 1953 წელს დაამთავრა ქ. გორის პირველი ვაჟთა სკოლა ოქროს მედალზე. იმავე წელს ჩაირიცხა ლენინგრადის ვაჭრობის ინსტიტუტში. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ ოთხი წელი მუშაობდა ქალაქ სიკტივკარში განაწილებით. იყო მაღაზიის დირექტორი და პარალელურად ასწავლიდა ტე-

ქნიკუმში. აქტიურად მისდევდა კალათბურთს, ჯერ გორის სპორტული სკოლის ნაკრებში, შემდეგ კი ინსტიტუტის გუნდში. 1963 წელს დაბრუნდა საქართველოში. მუშაობდა გორვაჭრობაში. მცირე ხნის მუშაობის შემდეგ გადავიდა თსუ კომერციის ფაკულტეტზე ვაჭრობის, ეკონომიკისა და საქონელმცოდნეობის კათედრაზე ასისტენტად.

1972 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე: „ქართული თაფლის ქიმიური შემადგენლობისა და გეოგრაფიული მრავალფეროვნების შესახებ“. აღნიშნული კვლევა იყო პირველი ფართომასშტაბიანი სამეცნიერო ნამუშევარი ქართული თაფლის შესახებ, რომელიც მალევე მონოგრაფიად გამოიცა. 1972 წელს არჩეული იქნა დოცენტის თანამდებობაზე.

1975 წლიდან 1980 წლამდე იყო საქართველოს ვაჭრობის მინისტრის პირველი მოადგილე. 1980 წლიდან 1983 წლამდე კი საქართველოს ვაჭრობის მინისტრი. 1983 წლის აპრილიდან დაბრუნდა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და გარდაცვალებამდე მოღვაწეობდა საქონელმცოდნეობის კათედრაზე. იგი იყო ძალიან პრინციპული, სამართლიანი, გაჭირვებულთა ქომაგი, უპატიოსნესი პიროვნება.

გურამ ქობლიანიძის ცხოვრება არ იყო ია-ვარდით მოფენილი. მან მრავალი გაჭირვება, უსამართლობა (თავად იყო დიდი უსამართლობის მსხვერპლი) და მწუხარება გადაიტანა. გარდაეცვალა შვილი, შემდეგ მეუღლე. ყოველივე ამან დალი დაასვა მის ჯანმრთელობას. იგი გარდაეცვალა ინფარქტით 2001 წლის 21 ივლისს 65 წლის ასაკში. ანდერძის თანახმად დაკრძალულია მის მშობლიურ სოფელ ქიწნისში მშობლების გვერდით.

არ იქნება ხმამაღალი ნათქვამი, რომ სწორედ ასეთ ადამიანებზე იდგა, დგას და ყოველთვის იდგება საქართველო.

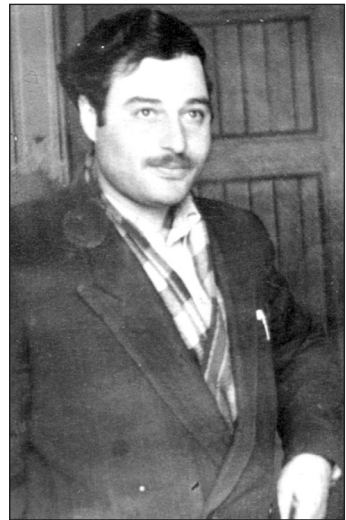
მკითხველს ვთავაზობთ გურამის დისშვილის, თამაზ ორჯონიკიძის ლექსს:

**ბული გვატკინე გარდაცვალებით,
შეცრად მოხდა თითქოს ყოველი...
ჩატომ დაჯაბნა ნეტავ სიკვდილმა
ადამიანი სავსე გონებით?
მამა იყავი გამორჩეული,
ძებული იყავ ყოველთვის ყველგან,
ო, რა მძიმეა შენი დაკარგვა,
ბუნება სდუმს და გულში გვაქვს სევდა.
ლევანის იყავ დიდი იმედი,
ოს ამაყობდა ყოველთვის მამით...
ადამიანის წუთისოფელი
ნამღვილად არის სულ ერთი წამი.
ოგლოეს ყოველი ძის დაობლებას,
ძნელია, ვიცი, დაკარგვა მამის.
შს მწამს, ლევანი რომ გააგრძელებს
სახელსა ნაღდი ქართველი კაცის!**

ღვინიაშვილი ნოდარი

**„...კაცი ჯაბანი რითა სჯობს
ღიაცსა ქსლისა მბეჭველსა?!
სჯობს სახელისა მოხვეჭა
ყოფლისა მოსახვეჭელსა...“
(შ. რუსთაველი)**

ღიას, ძვირფასო მკითხველო, სახელოვანი კაცი-მოქალაქე გახლდათ ნოდარ ღვინიაშვილი, რომელმაც მძიმე ბავშვობა და ობლობა იწვინა, მაგრამ არ შედრკა და პატრიოტული სულისკვეთებით აღჭურვილი შეუდგა ცხოვრების ყოველდღიურ სიძნელეებთან ბრძოლას.

ნოდარ ღვინიაშვილი დაიბადა ქ. გორში 1929 წლის 11 მარტს. მამა, ბატონი ვასილი (დახვეწილი ინტელიგენტი, სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებული, სამხედრო მაღალჩინოსანი, კარგი მეუღლე და კარგი მამა) ემსხვერპლა 1937-1938 წლების რეპრესიულ მოვლენებს. ნოდარის დედა, ქალბატონი ეკატერინე (კატიუმა) სომხიშვილი იყო წარმატებული დიასახლისი, მეუღლის სიკვდილის მერე რომ იკისრა სამი შვილის (ნოდარი, ცისანა, ზამირა) აღზრდა და მათზე დაუღლელი ზრუნვა. ბავშვების აღზრდაში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი ნოდარის დეიდებიც.

საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, განათლებას მოწყურებულიმა ნოდარმა მიაკითხა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტს (ქ. თბილისი) ე.წ. ГПИ-ს და ხუთი წლის შემდეგ ელექტრიკოსის კვალიფიკაციით მუშაობა დაიწყო გორის ბამბეულის ქსოვილების კომბინატში ჯერ რიგით თანამდებობაზე, შემდეგ კი მთავარ ენერგეტიკოსად. ნოდარმა მალე მოიპოვა ხალხმრავალი კოლექტივისა და ღირექციის პატივისცემა. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ნოდარმა წარმოებაში დანერგა საკუთარი

რამდენიმე რაციონალური წინადადება, რითაც ხელი შეუწყო წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებას.

ნოდარ ღვინიაშვილის უფროსი და ცისანა მუშაობდა იგივე კომბინატში გამომყვანი ფაბრიკის უფროს ლაბორანტად. უმცროსმა დამ ზამირამ დაამთავრა გორის პედინსტიტუტი და მუშაობდა ისტორიის პედაგოგად.

1962 წლის აპრილში ნოდარ ღვინიაშვილმა ულამაზეს თინათინ ლომოურთან ერთად შექმნა ახალგაზრდა ოჯახი; ბედნიერმა ცოლ-ქმარმა ქვეყანას აღუზარდა სამი ერთმანეთზე უკეთესი შვილი – მარინე (კლინიკა „ავერსის“ ექიმი-სტომატოლოგი; მისი მეუღლეა გელა ჯაფარიძე – ინჟინერ-მშენებელი), ვასიკო (სა-

ნოდარი და თინათინი

მაგრამ ვისაც ახსოვს ნოდარი, ყველა ერთხმად აღნიშნავს, რომ ნოდარ ვასილის ძე ღვინიაშვილი იყო პატრიოტი, უაღრესად პატიოსანი, მშრომელი, ენერგიული კაცი, რომლისთვისაც ოჯახი იყო უპირველესი სალოცავი.

ნოდარი გარდაიცვალა 2015 წლის 15 ივლისს. დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ნათელში იყოს მისი სული.

ჩიტაშვილი პეტრე

პეტრე ჩიტაშვილის ოჯახში კარგად იცოდნენ განათლების ფასი; ის, რომ განათლების გარეშე წარმოუდგენელია რაიმე სერიოზული წარმატების მიღწევა.

ამგვარი შთაგონებით აღჭურვილმა პეტრე გაბრიელის ძე ჩიტაშვილმა საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ გაბედულად შეაღო თბილისის სახელმწიფო

ჯარო რეესტრის შიდა ქართლის რეგიონული ოფისის უფროსი; მეუღლე ელიზა ლალუბაშვილი – ინგლისური სკოლის მენეჯერი) და ნონა (გორის №3 საჯარო სკოლის პედაგოგი. მეუღლე ვლადიმერ აბულაძე – ინჟინერი. ცხინვალიდან დევნილი).

ბევრი აღარ შემორჩა გორს ნოდარის თაობის ადამიანები,

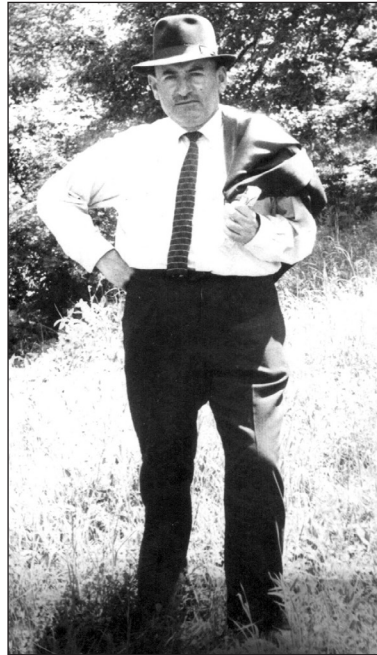

უნივერსიტეტის ალყაფის კარი და დააფიქსირა თავისი სურვილი და მისწრაფება ღრმად შეესწავლა ფიზიკა და მათემატიკა.

მისი პროფესორ-მასწავლებლები იყვნენ მსოფლიოში ცნობილი ქართველი მეცნიერები, მათ შორის ანდრია რაზმაძე და ნიკოლოზ მუსხელიშვილი.

პეტრე ჩიტაშვილი დაიბადა ქ. გორში 1909 წელს მოსამსახურეთა ოჯახში.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, შრომითი ბიოგრაფიის საწყის ეტაპზე მუშაობდა დუშეთის პედაგოგიურ ტექნიკუმში (ასწავლიდა მათემატიკას). მოგვიანებით ბატონმა პეტრემ თავისი პედაგოგიური კვალი დაამჩნია გორის საშუალო სკოლებს.

პროფესიონალი მათემატიკოსები ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ბატონი პეტრეს გაკვეთილები ყოველთვის იყო მიმზიდველი და საინტერესო თეორიული თუ პრაქტიკული თვალსაზრისითაც. უნდა აღინიშნოს, რომ ურთულეს ფორმულებს ისეთი მეთოდებით და ხერხებით ხსნიდა, რომ მსმენელებს გაიოლებოდათ არსის გაგება. ახლობლები აღნიშნავენ: „...ფრმულას რაღაცნაირად აცოცხლებდა, სულს უდგამდა, გასაგებს ხდიდა...“

ბატონ პეტრეს ახალგაზრდა ასაკში გარდაეცვალა ძვირფასი მეუღლე ნინა კაჭკაჭიშვილი და ოჯახის მთელი სიმძიმე – ოთხი შვილის აღზრდა და გზაზე დაყენება მთლიანად დააწვა ნაადრევად დაქვრივებულ მამას.

ბატონ პეტრეს სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ოთხივე შვილმა ასახელა ოჯახიც, ქალაქიც და ქვეყანაც.

პეტრეს და ნინას ქალიშვილები იზა და ვენერა მამის კვალს გაჰყვნენ და ეწეოდნენ პედაგოგიურ მოღვაწეობას. ერთი ვაჟი (გივი) გახლდათ ინჟინერ-კონსტრუქტორი და ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მუშაობდა ერთ-ერთ დიდ ქარხანაში. მეორე ვაჟი გურამი იყო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პროფესორი.

ბატონი პეტრე სხვადასხვა დროს იყო: გორის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე; პედაგოგიური ტექნიკუმის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში, ნ. ბარათაშვილის სახ. პედინსტიტუტში ლექტორ-მეთოდისტი და სხვა.

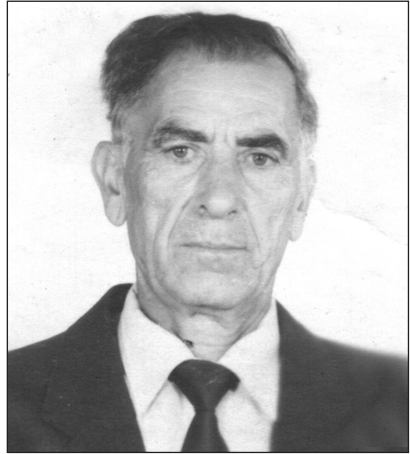
ბატონი პეტრე აქტიურად მონაწილეობდა საზოგადოებრივ ღონისძიებებში. ნაყოფიერი მოღვაწეობისათვის მიღებული ჰქონდა „საპატიო ნიშნის“ ორდენი, მედლები, სიგელები და მადლობები.

პეტრე გაბრიელის ძე ჩიტაშვილი გარდაიცვალა 1982 წელს. დაკრძალულია გორში, მეუღლესთან ერთად.

არ დაბინდულიყოს ჭეშმარიტი მამულიშვილის სსოვნა.

ჩიხლაძე ღიმიტრი

ღიმიტრი (მიტო) ალექსანდრეს ძე ჩიხლაძის მოკლე ბიოგრაფიული მონაცემების წარმოდგენამდე, ორიოდ სიტყვით მოგახსენებთ მისი, როგორც პიროვნებისა და პროფესიით მექანიკოსის შესახებ, რამეთუ მქონდა ბედნიერება მასთან ერთობლივი მუშაობის გორის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში („ნიავეტომატპრომი“).

ღიმიტრი (მიტო) იყო უღამაზესი და უწმინდესი შინაგანი კულტურისა და საოცარი კომუნიკაბელურობის მატარებელი

პიროვნება, რომელიც ღიმილისა და დახვეწილი იუმორის თანხლებით აკეთებდა ნებისმიერ საქმეს. გამოირჩეოდა პატიოსნებით, ერთგულებით და მაღალი პასუხისმგებლობის გრძნობით, რომ აღარაფერი ვთქვათ მისი მაღალი პროფესიონალიზმის შესახებ.

ღიმიტრი (მიტო) დაიბადა 1928 წლის 24 აპრილს ქ. გორში ალექსანდრე ჩიხლაძისა და მარგარიტა წოწოლაშვილის მრავალშვილიან ოჯახში. მიტოს ჰყავდა ორი და (ევდოსია, ეთერი) და ოთხი ძმა – ვანო, აბესალომი, ავთო და შალვა (გარდაიცვალა ბავშვობის ასაკში).

მიტოს დედას ქალბატონ მარგარიტას იცნობდნენ, როგორც ერთ-ერთ საუკეთესო დედას და დიასახლისს.

მიტოს მამა ბატონი ალექსანდრე დაკავებული იყო სოფლის მეურნეობით, ჰყავდა და უვლიდა საქონელს და უპირატესობას ანიჭებდა სოფლად საქმიანობას.

მიტომ საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ შეაღო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კარები და ხუთ წელიწადში დაეუფლა მისთვის საყვარელ და ყველაზე უფრო საინტერესო პროფესიას, რომელსაც ეწოდება მექანიკოსი.

მშრომელი ადამიანის რანგში მისი პირველი ნაბიჯები გადაიდგა ქუთაისის მანქანათმშენებელ ქარხანაში, რის შემდეგაც იგი

**მიტოს მეუღლე –
ლილი იარდალაშვილი**

დაუბრუნდა მშობლიურ ქალაქს და თავისი პროფესიონალიზმით და მონღოლებით პოზიტიური ელფერი შეჭმატა ბამბეულის ქსოვილების კომბინატის საქმიანობას.

განსაკუთრებით ნაყოფიერი აღმოჩნდა მიტო ჩიხლაძის მოღვაწეობა „ნიიაგტომატპრომში“, სადაც მისი უპირველესი მოვალეობა იყო მეცნიერ-მუშაკების თეორიული მოსაზრებებისა და გამოკვლევების სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა სფეროში პრაქტიკული დანერგვა და ეკონომიკის აღმავლობის ფერხულში ჩაყენება.

დამიტრი (მიტო) ჩიხლაძემ ბრწყინვალედ გაართვა თავი დაკისრებულ მოვალეობებს და არაერთხელ დაიმსახურა შექება და წახალისება ხელმძღვანელობის მხრიდან.

მიტოსთან მეგობრობდნენ ი. იუფეროვი, ა. ბიძინაშვილი, გ. ხაბელაშვილი და სხვები.

1957 წელს მიტო ჩიხლაძემ იქორწინა ლილი იარდალაშვილზე (მუშაობდა ასევე „ნიიაგტომატპრომში“) და ამაყად შედგა ფეხი ცხოვრების ყველაზე საინტერესო და სირთულეებით გამორჩეულ საფეხურზე.

მათ ოჯახში იშვა და აღიზარდა სამი შვილი: ალექსანდრე (ალიკა), ზურა და მზია ჩიხლაძეები, რომლებმაც გამოკვეთილი მონღოლებით გააგრძელეს მშრომელი ოჯახის ტრადიციები.

დამიტრი (მიტო) ჩიხლაძე გარდაიცვალა 1998 წლის 24 აპრილს (თავისი დაბადების დღეს).

დაკრძალულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

უკვდავი ყოფილიყოს მისი ხსოვნა.

**„თვით უკვდავება მშვენიერთა
სულში მდგომარებს,
მას ვერც შემთხვევა და ვერც ხანი
ვერ დააბერებს...“
(ნ. ბარათაშვილი)**

ჩოჩიშვილი შოთა

**მკერდაზიდული, მკლავებაწვდილი,
ქვეყნის და ხალხის ღირსებას ჭედლი,
ვერა გჯობნიდა ფრენით არწივი,
მაგრამ წილად გხვდა მუხთაღი ბედი.**

შოთა სამსონის ძე ჩოჩიშვილი დაიბადა 1950 წლის 10 ივლისს, ქარელის რაიონის სოფელ დვლე-ვში გლეხის ოჯახში. ზოგადი განათლების მიღების შემდეგ დაამთავრა ჯერ გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდის ფაკულტეტი, შემდეგ კი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი.

ბავშვობიდან გამოირჩეოდა განსაკუთრებული ფიზიკური მონაცემებით. გატაცებული იყო ქართული ჭიდაობით. მისი ყოველი გამოსვლა სხვადასხვა სოფლის ნახერხიან მოედანზე მაყურებელთა აღტაცებას იწვევდა. 1969 წელს დაიწყო ვარჯიში გორის პატარა საჭიდაო დარბაზში ჭიდაობა ძიუდოში, გ. პაპიტაშვილის ხელმძღვანელობით.

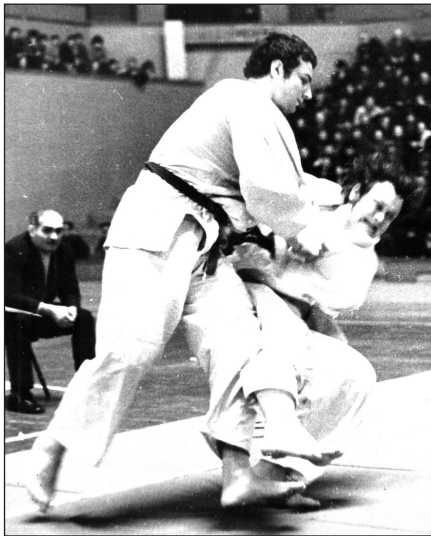
პირველი დიდი გამარჯვება მოიპოვა თბილისის საერთაშორისო ტურნირზე 1979 წელს, შემდეგ კი პოლონეთის ქ. გდანსკში გამართულ დიდ საერთაშორისო ტურნირზე ფინალში სძლია იაპონელ მსოფლიო ჩემპიონს სტუდენტთა შორის.

მისი წარმატება და სიძლიერე უყურადღებოდ არ დარჩენია მაშინდელი სსრკ ნაკრების მთავარ მწვრთნელს ვ. ანდრეევს და უყოყმანოდ მიიწვია. დიდი ძალისხმევა დასჭირდა მას დაერწმუნებინა სსრკ მაშინდელი სპორტკომიტეტი, რომ ქ. მიუნხენის XX

ოლიმპიურ თამაშებზე, 93 კგ. წონით კატეგორიაში, წაეყვანათ ახალბედა, გამოუცდელი, თუმცა ძალზე ძლიერი სპორტსმენი. ამ ოლიმპიურ თამაშებზე შოთას V ადგილი ჰქონდა დაგეგმილი, რადგან იმ დროს ძიუდოს სამშობლოს, იაპონიის წარმომადგენლები დაუმარცხებლად ითვლებოდნენ. შოთამ შეუძლებელი შეძლო და დიდი სენსაცია მოახდინა – გახდა პირველი ოლიმპიური ჩემპიონი ძიუდოში სსრ კავშირიდან (შოთა ასევე აღიარეს XX ოლიმპიური თამაშების ყველაზე ღამაზ სპორტსმენად).

ამის შემდეგ ჩოჩიშვილი იგებს მრავალ საერთაშორისო ტურნირს, გახდა სტუდენტთა მსოფლიო უნივერსიადის ჩემპიონი, ევროპის ჩემპიონატების სამგზის ვერცხლის პრიზიორი, სსრკ სპარტაკიადების მრავალგზის გამარჯვებული, 1975 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორი (მძიმე წონაში), მონრეალის XXI თამაშების ბრინჯაოს პრიზიორი (1976 წ.) და სხვა.

1977 წლის თებერვალში თბილისის საერთაშორისო ტურნირზე მიიღო უმძიმესი ტრავმა და იძულებული გახდა მიეტოვებინა დიდი სპორტი. შოთას მეუღლე ქალბატონი თამარი სიამაყის გრძნობით აღნიშნავს: „...ძალიან პოპულარული იყო იაპონიაში. იმ დროიდან ბავშვებს იქ არქმევდნენ მის სახელს. დღესდღეობით იაპონიაში ასეულათასობით ადამიანს ჰქვია შოთას სახელი“.

ძალიან უყვარდა თავისი ოჯახი. გახლდათ კარგი მამა, მზრუნველი მეუღლე, შვილიშვილებზე უზომოდ მზრუნველი პაპა, თავდადებული მეგობარი; ყველა გაჭირვებულის გასაჭირი გულთან მიჰქონდა და ესმარებოდა.

დიდი იუმორის პატრონი, მამულზე უზომოდ შეყვარებული, მთელი ძალისხმევით დაჰფოფინებდა მშობლიურ სოფელს. დიდი ბავშვი, რომელიც თავისი ფაქიზი ბუნებით ალაღად ანიჭებდა სითბოს

გარშემომყოფ ადამიანებს. თავისი მეტად ვაჟკაცური ბუნებით იყო ლიდერი და საიმედო დასაყრდენი ადამიანი ყველასათვის.

მონაწილეობას იღებდა 1993 წლის აფხაზეთის ომში, სოფ. ლაბრასთან მიმდინარე ბრძოლებში.

1972 წელს მიანიჭეს სსრკ სპორტის დამსახურებული ოსტატის წოდება. დაჯილდოებული იყო სსრკ-ს საპატიო ნიშნის ორდენით.

2000 და 2003 წლებში დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის III და II ხარისხის ორდენით.

2000 წელს თბილისში ჩატარდა ებრაელ ხალხთა კონგრესი, სადაც შოთა ჩოჩიშვილი დაჯილდოებულ იქნა საპატიო მედლით (ერთადერთი საბჭოთა სპორტსმენი იყო, რომელმაც დაგმო არაბი ტერორისტების მიერ განხორციელებული ტერორისტული აქტი ებრაელი სპორტსმენების მიმართ).

მისი სახელი მინიჭებული აქვს გორის სპორტის სასახლეს და თბილისში მდებარე ძიუდოს აკადემიას.

2015 წელს მიენიჭა მსოფლიო ძიუდოს ფედერაციის დიდების მუზეუმის საპატიო წევრობა (ერთადერთი საქართველოდან).

გარდაიცვალა 2009 წლის 27 აგვისტოს, მძიმე ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ. დასაფლავებულია მშობლიურ სოფელ ღვლევეში, იმ ეკლესიის ეზოში, რომელიც თვითონ აღადგინა 1998 წელს.

**დადუმებულია შენი ტატამი,
ოვაციებიც –**

**ტრიბუნებიდან,
გვასხოვხარ კაცი –
მშობის გამტანი,
სამართლიანი, ვითარც
თემიდა.**

ჭილლაკე მერი

**„მხოლოდ მშენიერ
სულში სუფევს
სრულიც,
მთლიანიც...“
(ფრიდრიხ შილერი)**

ღვაწდმოსილი ქალბატონის, მერი ჭილლაკის პიროვნების შესახებ თხრობას დავიწყებ ამონარიდებით ჟურნალ-გაზეთებიდან („გორი“, „ქართლი“, „გამარჯება“, „გორის მოამბე“, „შემოქმედება“ და სხვა).

– „...1959 წელს ჩამოყალიბდა გორის საქალაქო სტომატოლოგიური საზოგადოება, რომლის თავმჯდომარედაც 1965 წლიდან გვევლინება მერი ივანეს ასული ჭილლაკე...“

– „...ქალბატონი მერის თავდაუზოგავ შრომას უკვალოდ არ ჩაუვლია. მიღებული აქვს მთავრობის დამსახურებული ჯილდოები, თუმცა თავს იმ შეუფასებელი ჯილდოთი იწონებს, ხალხის სიყვარული რომ ჰქვია...“

ერთ-ერთი მადლიერი პაციენტის ლექსი-ექსპრომტი:

**მოსიყვარულევ ხალხისა,
ერთგულო ადამიანო,
რა ძალასა ჰფლობ**

ისეთს, რომ

იმედი კვლავაც ხმიანობს.

– „...ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა გორის ექიმ-სტომატოლოგთა საზოგადოება, რომელსაც მაღალი პროფესიონალიზმითა და პასუხისმგებლობით უძღვება ექიმი-სტომატოლოგი მერი ჭილლაკე...“

– „...შესანიშნავ გორელ მოქალაქეს, ქალს, რომელიც პირადი თვისებებით აღამაზებს თავის ოჯახს და მოზრდილთა პოლიკლინიკას, გამოჩენილ ექიმ-სტომატოლოგს მერი ჭილაძეს ვულოცავთ საიუბილეო 70 წლისთავს. ვუსურვებთ მშვიდობას, ჯანმრთელობას და ხანგრძლივ სიცოცხლეს...“

– „...ჩვენთვის ძვირფას და საყვარელ ქალბატონ მერი ჭილაძეს და ბატონ მიშა მეზერიშვილს შვილები, რძლები, სიძე, შვილიშვილები, შვილთაშვილები, ძმები ოჯახებით, უახლოესი ნათესავეები და მეგობრები ვულოცავთ ოქროს ქორწილს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, მშვიდობას და ბრილიანტის ქორწინების საზეიმოდ აღნიშვნას...“

მერი და მიშა

– „...მერი ჭილაძეს და მიშა მეზერიშვილს მძახალი მზია საათაშვილი ოჯახით ულოცავს ქორწინების 50-ე წლისთავს და უსურვებს ჯანმრთელობას, სიხარულს და დიდხანს სიცოცხლეს...“

– „...მადლიერების გრძნობით იყო გამთბარი საღამო-გაცილება, რომელიც მიექდუნა ამაგდარ ქალბატონს, მერი ჭილაძეს...“

– „...სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის თანამშრომლები ბედნიერნი და ამაყნი არიან ამაგდარი ქალბატონ მერი ჭილაძით...“

– „...მერი ჭილაძე არავის უტოვებდა მოწყენის შანსს – უხვად აფრქვევდა მისთვის ჩვეულ სიტბოსა და სიყვარულს...“ და ა.შ.

ასე უყვარდათ და ასე აფასებდნენ მართლაც რომ შესანიშნავ ექიმს და აღამიანს, რომელმაც თავისი ქალობით და მოღვაწეობით თავი შეაყვარა და დაამახსოვრა მრავალ ათას აღამიანს.

აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ქალბატონი მერი თავად-აღ წერდა პუბლიცისტური ხასიათის მასალებს და უზიარებდა ფართო საზოგადოებას თავის ცოდნასა და გამოცდილებას.

ამონარიდი ერთ-ერთი საგაზეთო პუბლიკაციიდან: „...დაავადების საწყის სტადიაში საჭიროა კონსერვატიულ-ქირურგიული მკურნალობა, რის შედეგადაც ანთებითი პროცესი ქრება და სიბრძნის კბილის ამოჭრა გრძელდება...“ და ბევრი სხვა.

ახლა კი დაინტერესებულ მკითხველს წარვუდგინო მერი ჭილღაძის მოკლე ბიოგრაფიულ მონაცემებს.

მერი ჭილღაძე დაიბადა 1926 წლის 3 მაისს ქ. გორში ივანე ზაქარიას ძე ჭილღაძისა (სატყეო მეურნეობის ქარხნის დირექტორი) და ვარვარა ალექსანდრეს ასულ მიხანაშვილის (დიასახლისი) ოჯახში.

მერი ჭილღაძესთან ერთად დიდებულ ოჯახში აღიზარდნენ მისი ძმები დურმიშხანი (ავტომძღოლი), ოთარი (გორის რაიონის დამზადების გაერთიანების დირექტორი) და ომარი (ეკონომისტი, მაცივარკომბინატის, საზოგადოების და გორვაჭრობის დირექტორი სხვადასხვა წლებში).

საგულისხმოა ის გარემოება, რომ ბატონი ივანე ჭილღაძე ნაადრევად გარდაიცვალა და ძმების აღზრდის საქმეში ქალბატონ მერის მიუძღვის „ლომის წილი“.

მერი ჭილღაძემ ქ. გორის №6 საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ (1943) წარმატებით ისწავლა და დაამთავრა თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტი. ახალგაზრდა სპეციალისტისათვის დაიწყო ცხოვრების ყველაზე საინტერესო და ხანგრძლივი პერიოდი.

1947 წელს გორში შეიქმნა კიდევ ერთი ახალგაზრდული ოჯახი. მერი ჭილღაძემ და მიხეილ (მიშა) მეზერიშვილმა ერთმანეთს დაუკავშირეს თავიანთი მომავალი ცხოვრება და შეუდგნენ უწმინდესი მოვალეობის (შვილების აღზრდის) აღსრულებას.

მიხეილ (მიშა) მეზერიშვილი დაიბადა 1922 წელს ქ. გორში. საშუალო სკოლის შემდეგ დაამთავრა გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორიის ფაკულტეტი.

მისი ცხოვრება ისე აეწყო, რომ ერთი დღეც კი არ უმუშავია

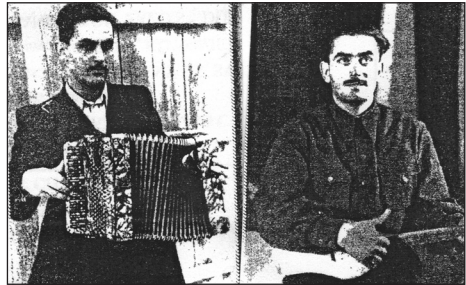
მ. მეზერიშვილი

თავისი პროფესიით. საქმე იმაში გახლდათ, რომ იგი დაჯილდოებული იყო მუსიკალური ნიჭით და განსაკუთრებით იზიდავდა ქორეოგრაფია. გავიდა წლები და ბატონ მიშას უკვე მოიხსენიებდნენ, როგორც ღვაწლმოსილ ქორეოგრაფს, მომღერალს, აკორდიონისტს, ფანდურისტს და სხვა.

ათეული წლები ემსახურა ხელოვნებას და მომავალი თაობების სწავლების უმნიშვნელოვანეს საქმეს. სხვადასხვა წლებში მუშაობდა: გორის უდემამო ბავშვთა სახლში (ქორეოგრაფი); გორის რადიოკვანძი (ქართული სიმღერების შესრულება ფანდურის თანხ-

ლებით); პიონერთა სახლში (ქორეოგრაფად). იყო მ. კავსადისა და გ. სვანიძის ანსამბლების აქტიური წევრი.

1952-1963 წლებში ქორეოგრაფად მუშაობდა გორის რაიონის კულტურის სახლში და №6 საშუალო სკოლაში. შემდეგ კი იყო ძევერის, ტირძინის, კარაღეთის, ხელთუბნის, ბერბუკის და სხვა სოფლების ქორეოგრაფი. სისტემატურად მართავდა კონცერტებს სამხედრო ჰოსპიტალში.

**მიხეილ (მიშა) მეზერიშვილი
გარმონით, ფანდურით**

ქალბატონ მერის შრომითი გზა ასე გამოიყურება: გორის სამხედრო ნაწილი (ექიმი-სტომატოლოგი); ქალაქის პოლიკლინიკა (ექიმი-სტომატოლოგი); კვალიფიკაციის კურსების შემდეგ – გორის სტომატოლოგიური პოლიკლინიკა (რენდგენოლოგი); შემდგომ წლებში კი სტომატოლოგიური კლინიკის ქირურგიული, ორთოპედიული და თერაპიული განყოფილებების ექიმი.

საჭიროა აღინიშნოს ის, რომ ქალბატონი მერი გახლდათ სტომატოლოგთა ყველა კონფერენციის აქტიური მონაწილე, სადაც მუდმივად იქცევიდა ყურადღებას სტომატოლოგიაში ნოვატორული იდეების პოპულარიზაციით.

ქალბატონი მერი მეუღლესთან, მიშასთან ერთად ოქროს ქორწილის საზეიმო საღამოზე

1982 წელს მერი ჭიღლაძე მოხსენებით გამოვიდა გორის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში ვეტერან სტომატოლოგთა შეკრებაზე და დამსწრე საზოგადოებას ვრცლად გააცნო ღვაწლმოსილ სტომატოლოგთა მოღვაწეობის შესახებ, როგორც შრომის სფეროში, ისე მეორე მსოფლიო ომის ბატალიებში.

1956 წლიდან მერი ჭიღლაძე ოთხჯერ აირჩიეს პროფკავშირის ადგილობრივი კომიტეტის თავმჯდომარედ.

წარმატებული მოღვაწეობისათვის მიღებული აქვს უამრავი საპატიო სიგელი, დიპლომი, ორდენები და მედლები, ასევე ფულადი პრემიები.

2001 წლის 6 ივლისის, პრეზიდენტის №697 განკარგულებით ღვაწლმოსილი სტომატოლოგი და საზოგადო მოღვაწე მერი ჭიღლაძე დაჯილდოვდა ღირსების ორდენით.

ნიშანდობლივია ის გარემოება, რომ ქალბატონი მერი ფულადი პრემიების მნიშვნელოვან ნაწილს ხშირად ახმარდა პოლიკლინიკისათვის საჭირო ატრიბუტიკისა თუ სხვა საჭირო ნივთების შექენას.

ქალბატონმა მერი ჭიღლაძემ გორის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმს გადასცა ათეული წლების განმავლობაში შეკრებილი მასალების ალბომები, რომლებშიც ვრცლად არის აღწერილი სტომატოლოგიური კლინიკისა და მისი კოლექტივის შრომითი მიღწევები და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მასალები.

საყოველთაოდაა ცნობილი, რომ ქალბატონი მერი ადამიანებში ეძებდა მხოლოდ დადებითს; ცუდს არასდროს იტყო-

და და არც სხვას ათქმევინებდა; იყო საოცრად ხელგაშლილი პიროვნება.

აღსანიშნავია, რომ ქალბატონ მერის ხშირად უძღვნიდნენ ლექსებს. წიგნის ფორმატის შეზღუდულობის გამო, გთავაზობთ ერთ სტროფს საიუბილეოდ დაწერილი ლექსიდან:

**„...შიდ ათეულ წელს როგორ მიაღექ,
გინდათ მომკალით – მაინც არ მჯერა,
გალაგტიონმა თავისი „მერი“
თითქოს გუმანით შენზე დაწერა...“**

1997 წელს შეიღებმა აღნიშნეს ქალბატონი მერისა და მიხეილის (მიშას) ოქროს ქორწილი, რითაც ძალიან გაახარეს დედა.

შვილები: თინათინი (გორის, ვანო მურადელის სახელობის სამუსიკო სკოლის ფორტეპიანოს კლასის პედაგოგი); თამარი (მუშაობს ინგლისური ენის პედაგოგად გორის კულტურის საგანმანათლებლო ცენტრში. მეუღლე ვიტია ფუტკარაძე, წარსულში ცნობილი ფეხბურთელი იყო); გიორგი (გია) – მუშაობდა გორის რაიკომის საერთო განყოფილებაში უფროსის მოადგილედ. მისი მეუღლე ნანა საათაშვილი მუშაობს გორის სამხედრო ჰოსპიტალში თერაპევტად, ქირურგად, ექიმ-სტომატოლოგად და ყბა-სახის ქირურგად.

შვილიშვილები: ირინა (სილკნეტის იმერეთის მომსახურების ცენტრის უფროსი) და გიორგი (ამჟამად ცხოვრობს გერმანიაში) ფუტკარაძეები; მიხეილ (სამხედრო მაიორი) და ნოდარ (ცხოვრობს აშშ-ში) მეზვრიშვილები.

**სხედან (მარცხნიდან): თინათინი, მერი, მიშა
დგანან – თამარიკო, გია**

შვილიშვილის შვილები: ლელი, თამარ და გიორგი ონიანები და თამარ, ანა, სოფო და ვიქტორ ფუტკარაძეები.

შვილიშვილის შვილიშვილები: ბესარიონ და ლაზარე ჯაჯაიები და დათა ჯინჯიხაძე.

ღმერთმა სიკეთით ატაროს ქალბატონ მერი ჭიღლაძისა და ბატონ მიხეილ (მიშა) მეზურიშვილის მონაგარი.

2001 და 2005 წლებში ჭიღლაძე-მეზურიშვილის შეხმატკბილეულმა ოჯახმა ზედიზედ მიიღო ორი უმძიმესი დარტყმა – ჯერ გარდაიცვალა გიორგი (გია), ხოლო ოთხი წლის შემდეგ მიხეილი (მიშა).

ველარ გაუძლო უზომო ტრაგედიას ქალბატონმა მერიმ, მიეჯახვა ლოგინს და მძიმედდაავადებული აღესრულა 2013 წელს. დაკრძალულია გორში.

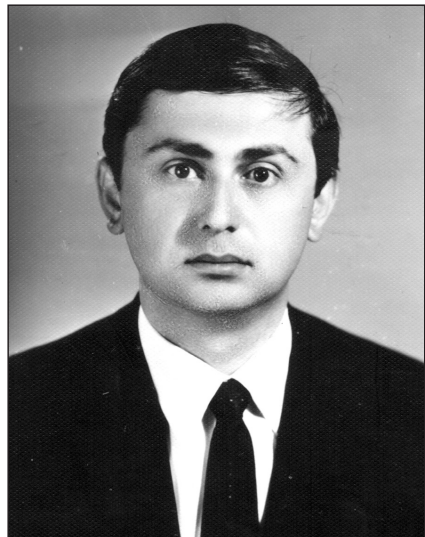
**„...წახველ იმქვეყნად სასახელო
ქართველთა სწორი,
გვეამაყები, არ გივიწყებს
მშობელი გორი“.**

ჭიღლაძე ომარი

ომარ ივანეს ძე ჭიღლაძე იმ ადამიანების წარმომადგენლობას განეკუთვნებოდა, რომელთათვისაც უპირველეს და უმნიშვნელოვანეს მიზანს წარმოადგენდა ქვეყნისა და ერის კეთილდღეობისათვის მსახურება და ქართულ, ეროვნულ ტრადიციებზე დაყრდნობილი თბილი საოჯახო ატმოსფეროს გაღვივება.

ომარმა ბრწყინვალედ გაართვა თავი ყველა ამქვეყნიურ მამაკაცურ მოვალეობას და სიამაყით შეიძლება აღინიშნოს, რომ ვალდობილი წავიდა თავის სამუდამო სასუფეველში.

ომარ ჭიღლაძე დაიბადა 1942 წლის 17 თებერვალს ქ. გორში. ეს ის დრო იყო, როდესაც ყოფი-

ლი საბჭოთა კავშირი და რაღა თქმა უნდა – საქართველოც, ჩაბმული იყო მეორე მსოფლიო ომის პერიპეტივებში. ფაშისტები მომდგარნი იყვნენ ჩრდილოეთ კავკასიასთან. იყო სიცივე, შიმშილი და საყოველთაო დაძაბულობა. მიიმე სოციალურ პირობებში უხდებოდათ ოჯახის შენახვა ომარის მშობლებს ბატონ ივანეს (გორის ე.წ. სატყეო ქარხნის ხელმძღვანელი) და ქალბატონ ვარვარა მიხანაშვილს (დიასახლისი) მათდა სასახელოდ შეიძლება ითქვას,

რომ შესმატკბილებულ ოჯახში აღიზარდა ოთხი ერთიმეორეზე უკეთესი შვილი: მერი, დურმიშხან, ოთარ და ომარ ჭიღლაძეები.

ქალბატონი მერი გახლდათ ფრიად ავტორიტეტული და წარმატებული ექიმი-სტომატოლოგი; ბატონი დურმიშხანი ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მუშაობდა ქ. გორის ავტოსატრანსპორტო გაერთიანებაში; ოთარ ჭიღლაძე მოღვაწეობდა სხვადასხვა პარტიულ-სამეურნეო თანამდებობაზე (საქსოფტექნიკის გაერთიანების დირექტორი, გორის რაიონის დამზადების სისტემის ხელმძღვანელი და სხვ.) და საკმაოდ წარმატებულადაც. სამინისტროებისა და ადგილობრივი პარტიულ-სამეურნეო სისტემების ხელმძღვანელები ყოველთვის გამოთქვამდნენ მის მიმართ კმაყოფილებას და შექებას. მიღებული აქვს არაერთი ჯილდო.

წინამდებარე წერილის მთავარმა პერსონამ, ომარ ჭიღლაძემ, საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, უმაღლესი განათლება მიიღო გორის პედაგოგიურ ინსტიტუტში მათემატიკის სპეციალობით. არ დასჯერდა მიღწეულს და სულ მალე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ (ეკონომისტის სპეციალობა) შეუდგა აქტიურ სამეურნეო მოღვაწეობას, თუმცა მანამდე იყო კომკავშირულ-პარტიული მოღვაწეობის ციკლი (გორვაჭრობის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი; წევნების ქარხნის

პარტორგანიზაციის მდივანი და ა.შ.). რამდენიმე წელში ომარ ჭილღაძე განაგრძობს მოღვაწეობას ამავე ქარხნის დირექტორის თანამდებობაზე, ხოლო სულ მალე იგი დანიშნულ იქნა გორში ახლადგახსნილი მაცივარკომ-

ბინატის ჯერ დირექტორის მოადგილედ, მერე კი დირექტორად. იმუშავა ასევე გორვაჭრობისა და „საზვეგების“ გაერთიანებული სისტემის დირექტორად.

ომარ ჭილღაძე (კარგად ფლობდა რა რუსულ ენას) ლექციებს უკითხავდა გორის პედინსტიტუტის რუსული სექტორის სტუდენტებს საგანში – „რევიზია და კონტროლი“.

წარმატებული პარტიულ-სამეურნეო მოღვაწეობისათვის მიღებული ჰქონდა მრავალი საპატიო სიგელი, დიპლომი, მადლობა, მედალი, პრემია და სხვა სახის ჯილდოები.

საინტერესოა ოჯახურ არქივში შემონახული ერთი სიგელი, რომლითაც ბატონი ომარი დააჯილდოეს (40 წლის საიუბილეო თარიღის აღსანიშნავად), როგორც წარმატებული მოღვაწე და ჩინებული თამადა (მართლაც რომ იშვიათობაა!).

ომარ ჭილღაძეს მხარს უმშვენივრად დიდი სამეგობრო.

ომარ ჭილღაძემ 25 წლის ასაკში თავისი მომავალი ცხოვრება დაუკავშირა უმშვენიერეს გოგონას, ნელი შალვას ასულ მეზურიშვილს, რომელიც ასევე სტუდენტი გახლდათ გორის პედინსტიტუტის მათემატიკის ფაკულტეტისა. მუშაობდა გორის №8 საშუალო სკოლაში მათემატიკის მასწავლებლად (პენსიაში გასვლამდე).

ბრწყინვალე ოჯახში იშენენ და აღიზარდნენ ომარისა და ნელის შვილები ვარინა (სამედიცინო ცენტრის ნევროპათოპლოგი, ნევროლოგიის ინსტიტუტის წარმომადგენელი შიდა ქართლში) და დავითი (შიდა ქართლის სატყეო მეურნეობის ოპერატიული მმართველი).

ბატონ ომარის და ქალბატონ ნელის სტუმართმოყვარე და გამრჯე ოჯახს მხარში ამოუდგნენ სიძე ზურაბ როსებაშვილი (ქ. ხაშურის ვიცე მერი) და რძალი თამარ ყანჩაველი (ექიმი, მუშაობს სამედიცინო ცენტრში „იავნანა“. დიაგნოსტიკის განყოფილების გამგე).

ომარ ჭილლაძეს ყველა (ვინც იცნობდა) ახასიათებს როგორც გაწონასწორებულ, განათლებულ, სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებულ, თბილ, ოჯახის ერთგულ პიროვნებად და საუკეთესო პაპას, მამას და მეუღლეს.

ომარისა და ნელის ოჯახი გამორჩეული იყო სტუმრების მიღება-გამასპინძლებით; ამიტომ იყო, რომ მათთან სტუმრობა ყველას ახარებდა და სწადდა.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ სიკვდილამდე სულ რაღაც ერთი წლით ადრე ომარიმ ჯვარი დაიწერა საყვარელ მეუღლეზე და საცხოვრებელი ბინაც აკურთხებინა წესისამებრ.

ომარ ივანეს ძე ჭილლაძე გარდაიცვალა 2004 წლის 25 იანვარს. დასაფლავებულია გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

ყველამ მძიმედ განიცადა საუკეთესო კაცის სიკვდილი, განსაკუთრებით კი შვილიშვილებმა (ომარ და მარიამ ჭილლაძეებმა და ნინო და გიორგი როსებაშვილებმა), რომლებიც არასოდეს მისცემენ დავიწყებას უსაყვარლესი პაპის სახელს (მარიამ ჭილლაძე სამედიცინო ინსტიტუტის მეორეკურსელი; ომარ ჭილლაძე – ქართულ, ჩინურ, რუსულ კომპანიის ხელმძღვანელი ქვეყნის მასშტაბით; ნინო როსებაშვილი – სამხატვრო აკადემიის მაგისტრანტი, ეროვნული მუზეუმის თანამშრომელი; გიორგი როსებაშვილი – საქართველოს ბანკში ხელმძღვანელობს ბიზნეს სესხებს).

ნათელში ყოფილიყოს ჭეშმარიტი მამულიშვილის სული.

**„წავიდა და დაგვიტოვა ტკივილი,
მტერი იყო ეშმაკის და სატანის,
არ სჩვეოდა წუწუნი და ჩივილი,
ვაჟკაცურად ზიდა მძიმე ჭაპანი.
დღე, ნათელში იყოს სული სპეტაკი,
რომ იცხოვროს მისაბაძი ცხოვრებით,
ერთი წუთით ადგებოდეს – ნეტავ, კი...
ობლად დაერჩით მეგობრებიც, მოყვრებიც...“**

ხადური იულონი

უცნობთა წრეში მას „მაღალ ბიჭად“ მოიხსენიებდნენ ხოლმე. დიახ, იულონ ხადური მართლაც რომ იყო ფიზიკურად მაღალი (სტუდენტობის წლებში კალათბურთსაც თამაშობდა ინსტიტუტის ნაკრებში), მაგრამ არა მხოლოდ ფიზიკური სიმაღლით იცნობდნენ მას და უყვარდათ იგი, არამედ იმით, რომ იულონი იყო მაღალი ადამიანური ნიშან-თვისებებით შემკული: განათლებულობის მაღალი დონე, სწრაფად და ნაყოფიერად მოაზროვნე შტრიხებით, საოცარი კომუნიკაბელურობით, პატიოსნებით და ორიგინალური იუმორით გამორჩეული. საუკეთესო მეოჯახე, მეუღლე, მამა და მეგობარი...

ასეთად იცნობდა და ასეთად ახსოვს იულონ ხადური თქვენს მონა-მორჩილს, ძვირფასო მკითხველო.

იულონ ხადური დაიბადა 1934 წლის 15 აგვისტოს გორის რაიონის სოფ. ტყვიავში, სამსონ ზაქარიას ძე ხადურისა და ანა დიმიტრის ასულ ჩხლაძის ოჯახში.

იულონის პაპა (ზაქარია) იყო მღვდელი. მამას (სამსონს) უმაღლესი განათლება უკრაინაში ჰქონდა მიღებული და გახლდათ პროფესიონალი ბუღალტერი.

იულონთან ერთად მათ ოჯახში იზრდებოდა კიდევ ორი ვაჟ-კაცი, იულონის უფროსი ძმები – ჯიმშერი (შემდგომში სახელოვანი ქირურგი) და შოთა (პროფესიით გეოლოგი).

იულონს ცხოვრებაში მხარს უმშვენებდა ულამაზესი ქალბატონი ნელი ალექსანდრეს ასული დანელია (პროფესიით ფილოლოგი. დაამთავრა თბილისის სახემწიფო უნივერსიტე-

ტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი), რომელთან ერთადაც ქვეყანას გაუზარდეს სამი შვილი – მანანა (ექიმი), ნუგზარი (ინჟინერ-მანქანათმშენებელი) და ლევანი (ინჟინერ-ბუღალტერი).

იულონ ხადურმა საშუალო განათლება მიიღო თბილისში. ოქროს მედლით ხელდამშვენებულმა თამამად შეაღო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კარები და ხუთი წლის შემდეგ, ამჯერად უკვე ე.წ. „წითელი დიპლომით“ (შავი ლითონების მეტალურგიის სპეციალობით) აქტიურად ჩაება შრომით საქმიანობაში.

შრომითი საქმიანობა კი იყო, ასე ვიტყვოდი – მრავალდარგიანი და მრავალჟანრიანი. დაკავებული თანამდებობის უბრალოდ ჩამოთვლაც კი ძალიან შთამბეჭდავია: ქარხანა „გორიხელსაწყოში“ ჩამოსასხმელი სამქროს ოსტატი-ინჟინერი; მექანიკური ქარხნის დირექტორი; გორის პარტიის საქალაქო კომიტეტის მდივანი; გორის მაცივარკომბინატის მთავარი ინჟინერი; გორის ლუდ-ლიმონათის ქარხნის დირექტორი; გორის ხორცკომბინატის დირექტორი; სოფ. კარალეთის საკონსერვო ქარხნის ინჟინერ-მექანიკოსი; ქარელის საკონსერვო ქარხნის წარმოების

უფროსი, კოოპერატივ „ახალი ტექნიკის“ მეურნეობის დირექტორი; საქართველოს ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტის ინჟინერი, განყოფილების უფროსი და ა.შ.

შრომითი მოღვაწეობის არეალის ასეთი სექტორი მიუთითებს იულონ ხადურის პიროვნების უნიკალურობაზე, მაღალ ინტელექტუალურ დონეზე და მრავალმხრივ პრაქტიკულ გამოცდილებაზე.

იულონ ხადურს მრავლად ჰქონდა მიღებული მაღლობე-

ბი, სიგელები, პრემიები და სხვა სახის სამთავრობო ჯილდოები.

სურათზე თქვენი მონა მორჩილი იულონ ხადურთან ერთად აღნიშნავს წინანდლის ღვინის ქარხანაში დუდილის პროცესის ავტომატური მართვის სისტემის ექსპლუატაციაში გაშვებას (სადლეგრძელოს იმიტაცია).

ცნობილია, რომ იულონ ხადური იყო სასროლი ბადით თევზის დაჭერის დილოსტატი.

გორში ხშირად იხსენებენ პაექრობას (თევზის

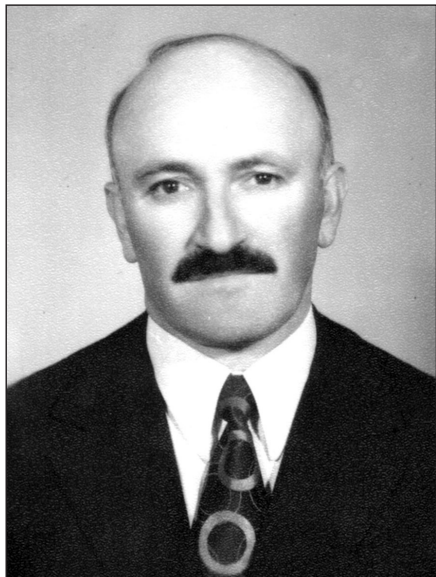
ბადით დაჭერაში) იულონსა და თბილისიდან სპეციალურად ჩამოსულ მეთევზეს შორის, რომელიც აღჭურვილი იყო ამ საქმისთვის საჭირო და აუცილებელი ატრიბუტიკით (უმაღლესი ხარისხის ბადე; მაღალყელიანი ჩექმები; ფართოფარფლებიანი ქუდი; სპეციალური კალათი; სპეციალური უნიფორმა და ა.შ.). პირველი შთაბეჭდილება ასეთი იყო, იულონის (ტრუსებში და დახეულ ე.წ. „ტაპოჩკებით“) მეტოქე პირწმინდად მოიგებდა შეჯიბრს, მაგრამ მოხდა პირიქით – „ჟიურიმ“ დაადგინა, რომ დროის განსაზღვრულ პერიოდში იულონმა დაიჭირა 3-4-ჯერ მეტი თევზი.

აქაც პირველობა და შთამბეჭდავი პაექრობა არავის დაუთმო მართლაც რომ უნიკალური მონაცემების კაცმა.

იულონ ხადური გარდაიცვალა (რამდენიმე ინსულტის შედეგად) 2007 წ. 21 ნოემბერს. განისვენებს მეუღლესთან ერთად გორის კვერნაქის სასაფლაოზე.

ხადური ჯიმშერი

მაშინდელი გორის (1950-2000 წლები) დაახლოებით 60 ათას მაცხოვრებელს შორის ვერ მონახავდით მასზე უფრო მშვიდ, თავმდაბალ, მორიდებულ, კულტურულ და ზრდილობიან ადამიანს. აღარაფერს ვამბობ მაღალ პროფესიონალიზმზე, რითაც მან, ჯიმშერ ხადურმა, მოიპოვა საყოველთაო აღიარება მაღლიერი ხალხის უსაზღვრო პატივისცემა და სიყვარული.

საოპერაციოდ გამზადებული პაციენტები ერთმანეთში საუბრისას ამბობდნენ: ნეტავ, ჯიმშერმა გააკეთოს ოპერაციაო; ნეტავ, ჯიმშერი დაესწროს მაინც ოპერაციასო; ნეტავ, ოპერაციის დღეს შენობაში მაინც იყოსო ჯიმშერიო...

ასე სჯეროდათ მისი. ასე უყვარდათ იგი.

ჯიმშერ ხადური ქვეყანას მოევლინა 1925 წლის 6 ივლისს გორის რაიონის სოფელ ტყვიავში.

იგი გახლდათ სამსონ ხადურისა და ანა ჩიხლაძის პირველი ვაჟიშვილი. შემდგომ წლებში ოჯახს შეემატნენ შოთა (1927) და იულონ (1934) ხადურები.

ბატონ სამსონს და ქალბატონ ანას ღმერთმა არგუნა სამი ვაჟკაცის აღზრდა და როგორც იტყვიან ხოლმე – გზაზე დაყვების საპატიო მისია.

მათდა სასახელოდ და ჩვენდა სასიხარულოდ შეიძლება სიამაყით ითქვას, რომ ბიჭებმა გაუმართლეს მშობლებს, რამეთუ ჩამოყალიბდნენ განათლებულ, მაღალი პასუხისმგებლობის

მქონე და სამშობლოს მოყვარულ ადამიანებად, რომლებმაც ბევრი სასიკეთო საქმე გააკეთეს ქალაქისათვის, ხალხისათვის, ახლობელ-მეზობლებ-მეგობრებისათვის.

ჯიმშერ ხალურმა წარჩინებული მონაცემებით დაამთავრა საშუალო სკოლა. ყველა საგანს კარგად სწავლობდა და ითვისებდა, მაგრამ განსაკუთრებით იზიდავდა ქიმია და ბიოლოგია.

1947 წელს აიხდინა ოცნება და გულში ჩაიხუტა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრების დიპლომი. ჯიმშერისთვის დაიწყო რთული და საინტერესო ცხოვრება, ადამიანის სიცოცხლისათვის თავგანწირული შრომა, უძილო დამეები და უამრავი წარმატებული ქირურგიული ოპერაციით გამოწვეული სისხარული და რწმენა იმისა, რომ ეს-ეს არის შენი გონით და შენი ხელებით გაკეთდა მნიშვნელოვანი რამ – ადამიანებს მოუშუშე გულისა და სხეულის მტკივნეული იარები.

ინსტიტუტის დამთავრებიდან მალევე შეუდგა „ჰიპოკრატეს ფიცის“ პრაქტიკულ განხორციელებას და ეს პროცესი ბატონი ჯიმშერისათვის დაიწყო გორის რაიონის სოფ. ახალსოფლის ამბულატორიის გამგის თანამდებობიდან.

1953 წელს ჯიმშერი გაიწვიეს სამხედრო სამედიცინო სამსახურში. სამი წელი იმსახურა შორეულ აღმოსავლეთში (სამხედრო ოლქში). დემობილიზაციის შემდეგ დაუბრუნდა მშობლიურ ქალაქს და სამოქალაქო სამედიცინო სექტორს უკვე სამხედრო სამედიცინო სამსახურში

სავალდებულო სამხედრო სამედიცინო სამსახურში (შუაში)

რის თადარგის მაიორის წოდებით.

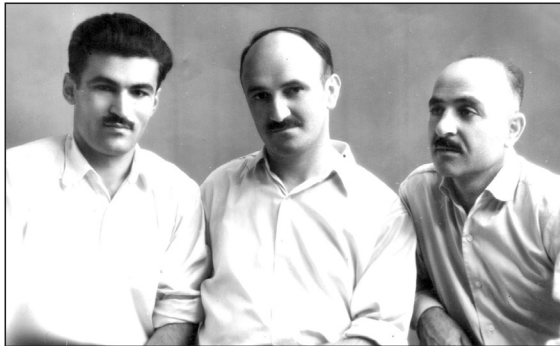
ჯიმშერ ხადურის შრომითი მოღვაწეობა გაგრძელდა გორის რაიონული საავადმყოფოს ქირურგიულ განყოფილებაში, ქირურგ-ორდინატორის რანგში. ამავე განყოფილებაში მის გვერდით შრომობდა მეუღლე ქალბატონი მზია გონგლაძე.

თითქმის 60 წელი ემსახურა ბატონი ჯიმშერი თავის საყვარელ ხალხს, ათასობით ადამიანს შეუნარჩუნა ჯანმრთელობა, გაახარა უამრავი

ოჯახი.

დაბეჯითებით უნდა ითქვას, რომ უადრესად კეთილშობილმა დასტაქარმა პირნათლად მოიხადა თავისი ვალი სამშობლოს წინაშე.

ჯიმშერ ხადურმა შრომითი მოღვაწეობა მიატოვა 2007 წელს.

**ჯიმშერ ხადური (შუაში)
კოლეგებთან ერთად**

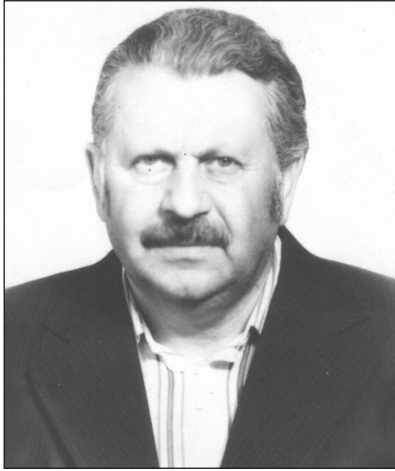
ბატონი ჯიმშერი 2009 წლის 20 სექტემბერს დაემშვიდობა ამქვეყნას და სამუდამო სასუფეველი დაიმკვიდრა მშობლიური სოფლის, ტყვიავის სასაფლაოზე.

ნათელში იყოს მისი სული.

**„...მოკვდა და თავის
ანდერძით
აწ ისევ საქმობს
კაციო...“
(ი. ჭავჭავაძე)**

ხარაიშვილი ალექსანდრე (საშა)

მას იცნობდნენ როგორც მშვიდ, მორიდებულ და სიკეთის მკეთებელ ადამიანს, რომელმაც საზოგადოებაში თავისი კუთვნილი ადგილი შესაბამისად დაიკავა.

მრავალშვილიან (ათი დედამიწვილი) ოჯახში დაბადებულა ბატონი ალექსანდრე (საშა) საჩხერის რაიონის სოფ. ლიწში 1927 წლის 4 ოქტომბერს. მამა თადეოზ ხარაიშვილი ყოფილა მეტყვევ ხოლო დედა, ქალბატონი ნადეჟდა ჭოხონელიძე – დიასახლისი.

ნიშანდობლივი და ხაზგასას-

მელია ის გარემოება, რომ ყველა შვილმა მიიღო უმაღლესი განათლება და სხვადასხვა პროფესიის სპეციალისტების რანგში თავიანთი წვლილი შეჰქონდათ ქვეყნის განვითარებაში.

საშა ხარაიშვილმა საშუალო სკოლის (სოფ. ჭაღვანი) დამთავრების შემდეგ დაამთავრა გორის, ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტი. ის გამორჩეული სტუდენტი გახლდათ და რექტორის ბრძანებით სწავლის პერიოდშივე აწარმოებდა მნიშვნელოვან საქმიანობას.

სტუდენტობის წლებში ალექსანდრემ ოჯახში შექმნა თანაკურსულ ულამაზეს ქალიშვილთან, მარიამ ახალბედაშვილთან ერთად.

ალექსანდრე ვაჟიშვილებთან ერთად.
1958 წ.

ალექსანდრემ და მარი-
ამმა ქვეყანას აჩუქეს და
აღუზარდეს ორი ვაჟიშვი-
ლი თეიმურაზი (მუშაობს
ქ. გორში მოზრდილთა
პოლიკლინიკაში. ჰყავს
მეუღლე ცირა ძამაშვილი
და ორი შვილი. ცისმარი
– ექიმი რეანიმატოლო-
გი მუშაობს თბილისში,
კლინიკა „მედულაში“ და
ლევანი, რომელიც ამჟა-
მად ცხოვრობს და მოღვაწეობს ამერიკის შეერთებულ შტატებ-
ში) და პაატა ხარაიშვილი, რომელიც (სამწუხაროდ) სულ რაღაც
36 წლის ასაკში გარდაიცვალა და თავის მოსაგონრად დატოვა
მეუღლე ქალბატონი თამარი და ორი შვილი: ალექსანდრე ხარა-
იშვილი (ეკონომისტი) და თინათინი – უცხო ენების სპეციალის-
ტი.

მეუღლესთან და შვილებთან ერთად
1955 წ.

ბატონ ალექსანდრეს რთული და საინტერესო ცხოვრება აქვს
გავლილი. იგი იყო საკმაოდ გამოცდილი პარტიულ-სამეურნეო
მუშაკი. გორის, პარტიის საქალაქო კომიტეტში წლების განმავ-
ლობაში მუშაობდა ინსტრუქტორად. გარკვეულ პერიოდში იყო
მუშა-ახალგაზრდობის სპეცსკოლის დირექტორი. სიცოცხლის
ბოლო წლებში კი თავისი ღვაწლი დაამჩნია განათლების სფე-
როს, როცა ხანგრძლივი დროის განმავლობაში გახლდათ გან-
ათლების განყოფილების უფროსის მოადგილე.

საინტერესო და ყურადსაღები ფაქტია, რომ ბატონი ალექსან-
დრე (საშა) მდებროდა გორის ვაჟთა გუნდში, რომელსაც ხელმძღ-
ვანელობდა ცნობილი ლოტბარი მიხეილ (მიშა) მცურავიშვილი.

ბატონმა ალექსანდრემ იცხოვრა კაცური ცხოვრებით და იმე-
დია მას არ დაივიწყებს საზოგადოება და მონაგარი.

მომაგე კაცი ალექსანდრე (საშა) ხარაიშვილი გარდაიცვალა
გულის შეტევით 1985 წლის 4 ოქტომბერს.

დაკრძალულია გორში.

საჩირაშვილები – ანზორი და ზაზა

ათი თვის ანზორი

ძნელია, ძალიან ძნელია როგორმე გაამხნეო ქალბატონი ჟანა წიკლაური, რომელმაც ავტოავარიის შედეგად დაკარგა 34 წლის მეღლე ანზორ საჩირაშვილი, ხოლო შემდგომში (კერძოდ 2003 წელს) ასევე ავტოავარიაში დაიღუპა მისი ვაჟიშვილი ზაზა საჩირაშვილი, სულ რაღაც 37 წლის.

ქართველი ქალის ისტორიულად ცნობილი სიმტკიცე და მაღალი პასუხისმგებლობა ოჯახის წინაშე, ერთხელ კიდევ წარმოჩინდა, როდესაც ფრთამოტეხილ ოჯახს გაუძღვა ქვრივი ქალბატონი და ქვეყანას აღუზარდა სამი შვილი (ზაზა, კახაბერი, ნინო).

ანზორ საჩირაშვილი დაიბადა სოფ. თედოწმინდაში 1940 წლის 25 თებერვალს.

მამა, დიანოზ საჩირაშვილი 1941 წელს წავიდა სამშობლოს დასაცავად (მეორე მსოფლიო ომი) და აღარ დაბრუნებულა, დაიკარგა უგზო-უკვლოდ.

დედა, მარიამ გასიტაშვილი 21 წლის ასაკში გარდაიცვალა მშობიარობის შემდგომი გართულებების შედეგად. პატარა ანზორი 10 თვის ასაკიდან იზრდებოდა დეიდის თამარისა და მისი

მეუღლის ნიკოლოზ ლომსაძის ოჯახში, როგორც მათი მესამე შვილი (ოჯახში იზრდებოდნენ მიხეილი და ირაკლი).

ანზორ ხაჩირაშვილი უმაღლეს განათლებას დაეუფლა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში (ეკონომიკა-ორგანიზაციის ფაკულტეტი) და თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (საინჟინრო ეკონომიკის ფაკულტეტი).

1962 წლიდან იწყება ანზორ ხაჩირაშვილის შრომითი ბიოგრაფია: გამომთვლელი მანქანების ცენტრალური სადგურის მთავარი ინჟინერი; გორის რაიონის სოფელ ძევერის მეურნეობის ეკონომისტი; გორის კვლევითი-სამეცნიერო ინსტიტუტის ეკონომიკის განყოფილების უფროსი მეცნიერ-მუშაკი; შსს-ოს გორის საქალაქო განყოფილების უფროსი და ა.შ.

1970-1971 წლებში ანზორ ხაჩირაშვილი, თადარიგის ოფიცრის რანგში, გაწვეულ იქნა სავალდებულო სამხედრო სამსახურში და იმუშავა ქ. თელავის სამხედრო ნაწილის საფინანსო განყოფილებაში.

ნაყოფიერი და წარმატებული შრომისათვის ანზორს ჰქონდა მიღებული სიგელები, დიპლომები, მედალი, პრემიები...

ანზორი

ანზორ ხაჩირაშვილმა იქორწინა უმშვენერეს გოგონაზე ჟანა წიკლაურზე და დაიწყო ახალგაზრდების საკუთარი ოჯახის მშენებლობის მნიშვნელოვანი პროცესი.

მათ შრომისმოყვარე კერაში იშვა სამი შვილი: ზაზა (რომელიც დაიღუპა ავტოკატასტროფაში 2003 წელს), კახაბერი (საბუღალტრო აღრიცხვა-კონტროლისა და სამეურნეო საქმიანობის ანალიზის სპეციალისტი. სხვადასხვა წლებში მუშაობდა ქ. გორის მერიაში მთავარ სპეციალისტად და ავტოსადგურის დირექტორად.

ამჟამად უმუშევარი). და ნინო (დაამთავრა გორის ეკონომიური ინსტიტუტი, შემდეგ ასპირანტურა, ხოლო ცოტა მოგვიანებით გორის სახ. სასწ. უნივერსიტეტის ინგლისური ენის ფაკულტეტი. მუშაობს გორის საკრებულოს აპარატში).

ბატონ ანზორის და ქალბატონი ჟანას შვილიშვილები არიან: ვარლამ (ვაკო) დადიანი (მუშაობს ფინანსთა სამინისტროში, 27 წლის); ანა ლომსაძე (კერძო სამშენებლო კომპანიის მენეჯერი, 26 წლის) და ლუკა დადიანი (დამთავრებული აქვს გორის სახ. უნივერსიტეტის კოლეჯი, 23 წლის).

პროფესორ ზაურ თეთრუაშვილის მონათხრობიდან: „...ანზორ ხაჩირაშვილი გახლდათ ერთგული და შრომისმოყვარე პიროვნება. გამოირჩეოდა განათლებულობით და გულწრფელობით; ძალიან უყვარდა თავისი ქვეყანა, ოჯახი და სამეგობრო. მისმა დაღუპვამ ყველა შეაძრწუნა და დაამწუხრა. დაიკარგა კარგი ქართველი და კარგი სპეციალისტი, რომელსაც სურდა მეცნიერული მოღვაწეობა, მაგრამ არ დასცალდა...“

საყოველთაო აღიარებით ბატონი ანზორი იყო ძალიან გულთბილი, სტუმართმოყვარე და უღალატო კაცი.

ანზორ ხაჩირაშვილი დაიღუპა ავტოკატორის შედეგად 1974 წლის 2 თებერვალს; დაკრძალულია გორის რაიონის სოფ. შერთულის სასაფლაოზე.

დაქვრივებულმა მეუღლემ ქალბატონმა ჟანა წიკლაურმა გაათმაგებელი ენერგიით მიჰყო ხელი ოჯახზე და შვილებზე ზრუნვას. დრო გავიდა და გაიზარდა საზრუნავი არეალი შვილიშვილების სახით, რომელთა შესახებაც ზემოთ უკვე ითქვა. და გაგრძელდა ცხოვრება ანზორის გარეშე. ბოლომდე როგორ მოიშუშებდა ოჯახი ანზორის დაკარგვით გამოწვეულ მტკივნეულ იარას, მაგრამ მაინც ცოტა შეღავათი იგრძნო ქალბატონმა ჟანამ, როცა წამოეზარდნენ შვილები და პეპლებივით აფარფატდნენ შვილიშვილები, მაგრამ...

**„...მაგრამ საწუთრო განა ვისმეს
დიდხანს ახარებს?...“**

(ნ. ბარათაშვილი)

ზაზა ექესი თვის

უკუღმართი ბედისწერა ახალ ტკივილს უმზადებდა ხაჩირაშვილების ოჯახს, რის შესახებაც წერილის ბოლოში მოგახსენებთ.

ზაზა ანზორის ძე ხაჩირაშვილი დაიბადა ქ. გორში 1966 წლის 6 მარტს. მამის შესახებ ზემოთ უკვე ვთქვით.

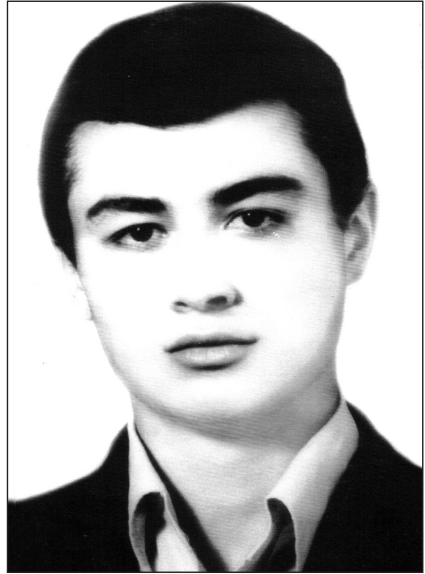
ზაზას დედამ, ქალბატონმა ჟანა წიკლაურმა, საშუალო სკოლის შემდეგ უმაღლესი განათლება მიიღო თბილისის უცხო ენათა ინსტიტუტში და მიიღო გერმანული ენის პედაგოგის კვალიფიკაცია. ქალბატონი ჟანას შრომითი მოღვაწეობის

ქრონოლოგია ასეთი გახლავთ: გორის რ-ნის სოფელ შავშვების საშუალო სკოლის გერმანული ენის მასწავლებელი; გორის სახ. სასწ. ინსტიტუტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა; ინსტიტუტთან არსებული მოსამზადებელი განყოფილება (გერმ. ენის მასწავლებელი); გორის უნივერსიტეტის უცხო ენების კათედრა (გერმ. ენის მასწავლებელი) და სხვა. ამჟამად ქალბატონი ჟანა გახლავთ პენსიონერი.

ზაზა ხაჩირაშვილმა 20 წლის ასაკში (1986 წ.) დაამთავრა ქ. გორის ეკონომიკის ინსტიტუტი და ახალაგზრდა სპეციალისტის სტატუსით მუშაობა დაიწყო ეკონომისტად გორის რაიონის სოფ. ძვეერაში. ზაზა ხაჩირაშვილი 1983 წლიდან მუშაობდა უსინათლოთა საზოგადოებაში კონტროლის სისტემის უფროსად.

ზაზას მეგობრების გადმოცემით, ის იყო ძალიან თბილი და ყურადღებიანი, მოსიყვარულე და დამთმობი; განსაკუთრებული პატივისცემით იყო განწყობილი ასაკით უფროსების მიმართ.

ზაზა ცდილობდა შეძლები-სდაგვარად დახმარებოდა ყველას. ზაზა იყო საოცრად უშუალო და კარგად გამგები პიროვნება. ყველა უყვარდა და შეეძლო ყველასთან გამოენახა საერთო ენა. იყო აბსოლუტურად უკომფლიქტო, ხელგაშლილი და სტუმართმოყვარე.

ზაზა

ზაზა ხაჩირაშვილს იცნობდნენ ასევე ფიზიკურად საუცხოოდ მომზადებულ პიროვნებად, რომელიც კარგად ჭიდაობდა და ჭადრაკსაც წარმატებით თამაშობდა.

ზაზა ხაჩირაშვილმა სიყვარული და მაღალი ადამიანური სიბოლო და სიკეთე გამოიჩინა მაშინაც, როცა სხვათა სიცოცხლის გადასარჩენად მიმავალი აღმოჩნდა იმ მანქანაში, რომელსაც უგონოდ მთვრალი მძღოლი მართავდა, როგორც ჩანს სხვა გამოსავალი არ იყო, დრო არ ითმენდა...

დატრიალდა ტრაგედია. ავტოავარიის შედეგად დაიღუპა ზაზა ორ საყვარელ მეზობელთან (გია ხორბალაძე, ვახტანგ ჭოსონელიძე) ერთად. იდგა 2003 წლის 20 ივლისი.

ზაზა დაკრძალულია გორის რ-ნის სოფელ შერთულში. მსუბუქი ყოფილიყოს მამა-შვილის – ანზორ და ზაზა ხაჩირაშვილების მკერდზე დაყრილი სოფელ შერთულის მიწა.

**„...სიცოცხლეს წამით შეუწყდა რიტმი,
რადაცა დროით გაჩერდა თითქოს...“**

ხუციშვილი შალვა

ადამიანებს გვჩვენებია ის, რომ როდესაც რომელიმე პიროვნებაზე ვსაუბრობთ (მითუმეტეს გარდაცვლილზე) მის შესაქებად ხშირად ვიყენებთ სიტყვებს „...მას მთელი ქალაქი იცნობდაო“.

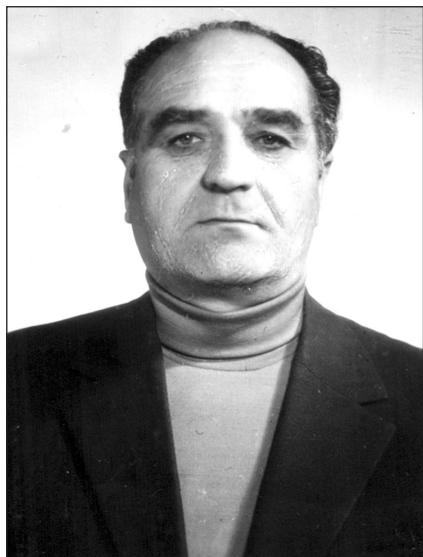
დიას, ქალბატონებო და ბატონებო, შალვა ხუციშვილი გახლდათ ის პიროვნება, რომელსაც მართლაც იცნობდა თითქმის მთელი გორი.

და მაინც რითი იყო ასე პოპულარული და დამამახსოვრებელი ბატონი შალვა?! მისი ახლობელ-ნათესავები და უკვე

90-95 წლის ასაკში მყოფი მისი თანამედროვენი ერთხმად აღნიშნავენ, რომ ბატონი შალვა იყო: ადამიანებთან ურთიერთობის დიდოსტატი; გამოირჩეოდა მაღალი დონის ჰუმანურობით და სიკეთის კეთების უნარით; იგი ცნობილი იყო ტრადიციული ქართული სტუმართმოყვარეობით და დახვეწილი იუმორით. შალვა გახლდათ წარმოსადეგი გარეგნობისა და მომხიბვლელი და საინტერესო აურის მქონე პიროვნება, რომელმაც ცხოვრების საკუთარი კალიგრაფიით სამუდამოდ დაამახსოვრა თავი ფართო საზოგადოებას.

შალვა ვლადიმერის ძე ხუციშვილი დაიბადა კასპის რაიონის სოფ. ქვემოჭალაში 1928 წლის 15 იანვარს.

შალვას მამა ვლადიმერი გახლდათ უაღრესად მშრომელი კაცი – შეეძლო და მისდევდა კიდევ ნალბანდობას და ყოველდღიურ სხვა საყოფაცხოვრებო საქმიანობას. ამუშავებდა ასევე წისქვილს და აკმაყოფილებდა სოფლის მოთხოვნილებას.

შაღვას დედა, ქალბატონი ანა აწკარუნაშვილი იყო საკმაოდ წარმატებული და ცნობილი დიასახლისი და ექვსი შვილის გამზრდელი დედა. ბატონი შაღვას გარდა, ოჯახში აღიზარდნენ კიდევ სამი ძმა – გიორგი (მშენებელი ინჟინერი), ვანო (აგრონომი), ვასილი (ელექტრიკოსი) და ორი და – ლეილა (პედაგოგი), დალი (ექიმი).

**ბატონი შაღვა მეუღლესთან
ქალბატონ მერისთან ერთად**

ექვსი დედამამიშვილიდან დღეს საზოგადოებას კვლავ ამშვენებს მხოლოდ დალი ხუციშვილი.

ბატონ შაღვა ხუციშვილს პირველი მეუღლისგან (მარიამ მახარაშვილი) შეეძინა ერთი ვაჟი თემური (ამჟამად ბერ მონაზონი ექვთიმე), ხოლო მეორე მეუღლისგან (მერი მეტრეველი) ორი შვილი – მალხაზი (ეკონომისტი) და ნინო (პედაგოგი).

შაღვას შვილიშვილები არიან: მაკო და გიორგი ხუციშვილები და ელგუჯა

ბერიკაშვილი, ხოლო შვილთაშვილები – გიორგი ბერიკაშვილი, ნინო ბაბუციძე, სოფია ხუციშვილი.

შაღვა ხუციშვილმა დაამთავრა ქვემოჭალის საშუალო სკოლა და საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მცენარეთა დაცვის ფაკულტეტი. მინიჭებული ჰქონდა სწავლული აგრონომის კვალიფიკაცია. შაღვა ხუციშვილმა დაამთავრა ასევე მოსკოვის უმაღლესი პარტიული სკოლა (1977 წ.).

ბატონი შაღვა გახლდათ ფრიად წარჩინებული პარტიულ-სამეურნეო მუშაკი (გორის რაიკომის მდივანი, სოფლის

მეურნეობის სამმართველოს უფროსი, კარაღეთისა და შავშვე-
ბის სოფლის მეურნეობის ხელმძღვანელი, გორის დამზადების
გაერთიანების თავმჯდომარე, მცენარეთა დაცვის რესპუბლიკე-
რი სადგურის უფროსი და სხვა).

შალვა ხუციშვილი დაჯილდოებული იყო სოფლის მეურ-
ნეობის წარჩინებულის ნიშნით, დამსახურებული აგრონომის
წოდებით, ბევრი სიგელით თუ დიპლომით და ფულადი პრემიით.

სამწუხაროდ, 2004 წლის 4 დეკემბერს შეწვედა დიდებული
კაცის გულისცემა.

დაკრძალულია გორში.

შალვასნაირი კაცის სახელს არ ივიწყებს საზოგადოება.

ჯაფარიძე ომარი

ომარ გიორგის ძე ჯაფარიძის შესახებ მოკლე ბიოგრაფიული
ინფორმაცია მსურს დავიწყო გორელი, უმშვენიერესი ქალბატო-
ნის, ნათელა ჯაფარიძის ლექსიდან ამონარიდით:

**„...შენი სულის სადიდებლად
მე დავანთე სანთელი,
საიქიოს ბნელში ღმერთმა
დაგიყენოს ნათელი“.**

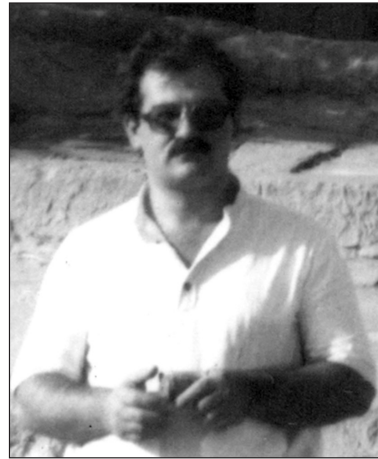
ომარ ჯაფარიძე დაიბადა ქ. გორში, მოსამსახურეთა ოჯახ-
ში; ადრე დაობლდა დედით; მამა ბატონი გიორგი ჯაფარიძე

გახლდათ წარმატებული პარტიულ-სამეურნეო მუშაკი, რომელიც წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა პროფკავშირულ ორგანიზაციებს.

ომარის ძმა შოთა პროფესიით გახლდათ ავტონოსპექტორი (დაკრძალულია გორში), ხოლო მეორე ძმა რამაზი დაკავებული იყო ბიზნესსაქმიანობით. სხვადასხვა წლებში რამაზი მუშაობდა ხანძარსაწინააღმდეგო უწყებებში და პირნათლად იხდიდა თავის ვალს მოქალაქეების უსაფრთხოების სფეროში (გარდაიცვალა ქ. მოსკოვში. დაკრძალულია გორში).

შოთა

რამაზი

ომარ ჯაფარიძემ ზოგადი (საშუალო) განათლება მიიღო გორის ე.წ. რკინიგზის სკოლაში. შემდგომ წლებში უმაღლესი განათლება მიიღო გორის პედაგოგიურ ინსტიტუტში.

ომარ ჯაფარიძე გამოირჩეოდა ამაღლებული პატრიოტული სულისკვეთებით. ქვეყნის დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში 1953 წელს, თბილისში არეულობის დროს ძლივს გადაურჩა სიკვდილს.

ომარ ჯაფარიძემ განვლო ცხოვრების საკმაოდ რთული გზა. ათეული წლების განმავლობაში მსახურობდა სამართალდამცავ ორგანოებში და შეიძლება ითქვას, რომ ყოველდღიური შეხება ჰქონდა თითოეულ გორულ ოჯახთან.

აქვე აღვნიშნავთ, რომ ომარმა დაიმსახურა ფართო საზოგადოების პატივისცემა და სიყვარული თავისი უნაგარო და კეთილგანწყობილი საქმიანობით, რაც არცთუ ადვილი საქმე გახლდათ მილიციის ორგანოების ხელმძღვანელის რანგში.

კეთილსინდისიერი და თავგამოდებული მუშაობისათვის მიღებული ჰქინდა სამთავრობო ჯილდოები, მადლობები და პრემიები.

ომარ ჯაფარიძეს ძალიან უყვარდა სპორტი, განსაკუთრებით კი ფეხბურთი. იგი ფეხბურთის სტადიონის მუდმივი სტუმარი გახლდათ.

ომარი, თავისი ტოლერანტული ხასიათიდან გამომდინარე, ადვილად ახერხებდა ადამიანებთან ურთიერთობას.

ომარმა ოჯახი შექმნა თავის თანაკურსელთან, ბორჯომელ უმშვენიერეს გოგონასთან ეთერ გოგაშვილთან ერთად.

ბედნიერმა წყვილმა ქვეყანას აღუზარდა სამი შვილი – ტყუპები გელა (მშენებელი) და ზაზა (წარმატებული მეურნე, წისქვილკომბინატის ხელმძღვანელი) და გოგონა მარინე (პროფესიით ექიმი).

საამაყო და სასიამოვნო, რომ ომარ ჯაფარიძეს ჰყავს ექვსი შვილიშვილი, რომლებიც არასოდეს მისცემენ დავიწყებას ძვირფასი პაპის სახელს.

ომარ ჯაფარიძე გარდაიცვალა 2019 წლის ნოემბერში. დაკრძალულია გორში.

ნათელში ყოფილიყოს მისი სული.

ქალბატონი ნათელა ჯაფარიძე იხსენებს, თუ მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დროს, ქ. რუსთავში როგორ შემთხვევით შეხვდა ომარი მის დას ციციოს. თურმე გადაეხვივნენ ერთმანეთს და სიყვარულით აღნიშნეს ერთი გვარიდან წარმოშობა.

ისევ ნათელა ჯაფარიძე:

**„...გებრალეობდა ყველა ობოლი,
მშრომელი კაცის იყავ ქომაგი,
შენმა დაკარგვამ გული დაგვწყვიტა,
კეთილო კაცო, ჩვენო ომარი...“**

სარჩევი

ავტორისაგან	3
წინათქმა	4
ანანიაშვილი ნოდარი	6
ბიჩინაშვილი (მაკრახიძე) ოლღა	8
გაბუნია ნინა	10
გოლოშვილი მარგალიტა, გუდაძე ნოდარი	12
ეფრემიძე მირიანი	15
ზედგინიძე პანტელი	17
იუფეროვები – ნიკოლოზი და იორამი	20
კანდელაკი თარაში	23
კაჭკაჭიშვილი დავითი, ჩოხელი ქსენია	26
კოვზიაშვილი ალბერტი	31
მამუკაშვილი ნადია, შოშიაშვილი შალვა	33
მანძულაშვილი ანო	36
მართაშვილი ლეილა	38
მეზერიშვილი გიორგი (გია)	41
მთვარელიძე ეთერი	44
რატიშვილი ალბერტი	46
ტატიშვილი ალექსანდრე	49
ურჯუმელაშვილი ტარიელი	53

ფერშანგიშვილი ოთარი	55
ქარუმიძე ოთარი	58
ქობლიანიძე გურამი	61
ღვინიაშვილი ნოდარი	63
ჩიტაშვილი პეტრე	65
ჩიხლაძე დიმიტრი	68
ჩოჩიშვილი შოთა	70
ჭიღლაძე მერი	73
ჭიღლაძე ომარი	79
ხადური იულონი	83
ხადური ჯიმშერი	86
ხარაიშვილი ალექსანდრე (საშა)	89
ხაჩირაშვილები – ანზორ და ზაზა	91
ხუციშვილი შალვა	96
ჯაფარიძე ომარი	98

ნიგნის წინა სამი ნაწილი გამოვიდა სახელწოდებით:
„...და ვანთებ სანთელს...“

ნიგნის პირველ ნაწილში შეტანილია:

აბულაძე ალექსი, აკოფაშვილი ვახტანგი, ამბროლაძე ვახტანგი, ბაზანდარაშვილი ავთანდილი, ბარამიძე ბადრი, ბასიშვილი გიორგი, ბექაური გენო, ბიძინაშვილი ალექსანდრე, ბურჯანაძე თენგიზი, გაგნიძე ბექანი, გამგებელი ზურაბი, გოგოლაძე გივი, გვერდნითელი თეიმურაზი, გუდაძე დავითი, დაბრუნდაშვილი გრუამი, დადიანი დავითი, დადიანი ვალიკო, ზაზუნაშვილი ვანო, ზარნაძე ჰამლეტი, თურაზაშვილი კობა, კერესელიძე რობერტი, კობერიძე გურგენი, კოშუაშვილი მირიანი, კუთხაშვილი გიორგი, ლალებაშვილი გიორგი, ლაცაბიძე მიხეილი, მაისურაძე გივი, მერეხაშვილი გურამი (გულკა), მესროფოვი სეირანი, მირუაშვილი გრიგოლი (გრიშკა), მუკნიაშვილი გიორგი, ნადირაშვილი გიორგი, ნადირაძე ლანგო, ნუცუბიძე გურამი, ოქროპირიძე ოთარი, რობაქიძე ჯემალი, სამაღალაშვილი ავთანდილი, სოსანიძე ვანო, ფაჩოშვილი ვანო, ქილიტაური თენგიზი, ლონლაძე თემური, ყვინოშვილი ოთარი, შაფთოშვილი მიხეილი, შერმადინი გივი, ჩალაური ყარამანი, ჩიტაია გიორგი, ჩუბინიძე მერაბი, წკრიალაშვილი იოსები, ხოჯევანიშვილი სიკო, ხუციშვილი ედუარდი, ჯაფარიძე ჯუმბერი.

ნიგნის მეორე ნაწილში შეტანილია:

აბაიძე ივანე, აბრამიშვილი გიორგი, ადვიშვილი რომანი, არმაკუნი მათე, ბიჩინაშვილი ზაური, გაბუნია გურამი, გერმანიშვილი ასლანი, გიორგაძე ანზორი, გოცირიძე ბაგრატო, გოცირიძე როლანდი, თავაქალოვი კარლო, კარაპეტხანი ზავენი, კიკაბიძე თეოფილე, კიკნაძე ვლადიმერი, კლიმაშვილი ვაჟა, კორინთელი ოთარი, მაკრახიძე მირიანი, მემანიშვილი ზაალი, ნადირაძე პეტრე, ოქროპირიძე სოფიო, პატარიძე გიორგი (ბონდრო), გიგაური თამარი, სომხიშვილი ანზორი, ქორაშვილი ალექსი, ქურდოვანიძე თემო, ჩუბურუკიძე ევგენია, ჩხიკვაძე ნიკოლოზი, ხირსელი თამარი, ჭელიძე ოთარი (გურჩუა), ხუბულური ირაკლი, დედაშვილი ჯულიეტა ხაჩიძე ხუბულურისა და ზურაბ ხუბულური.

ნიგნის მესამე ნაწილში შეტანილია:

არსენიძე შოთა, ბერუაშვილი დურმიშხანი, ელბაქიძე ლევანი (ლეო), ელუაშვილი თენგო, ზარნაძე ანზორი, ზაუტაშვილი ზურაბი, თეთრუაშვილები, მჭარაშვილი თამარი, მეცხვარიშვილი შამილი, ონიაშვილი ალექსანდრე (საშა), ონიაშვილი მერაბი, თინათინ გობეჯიშვილი-ონიაშვილი, რატიშვილი ვასიკო, რუბაშვილი დალი, სოსანიძე გივი, ქაშუშაძე ანზორი, ჩალაური ვლადიმერი, ჭელიძე ვაჟა, ხარშილაძე დავითი, ჯავახიშვილი შოთა, ჯაფარიძე შალვა, იხსენებს ზაურ თეთრუაშვილი.

ნიგნის მეოთხე ნაწილში შეტანილია:

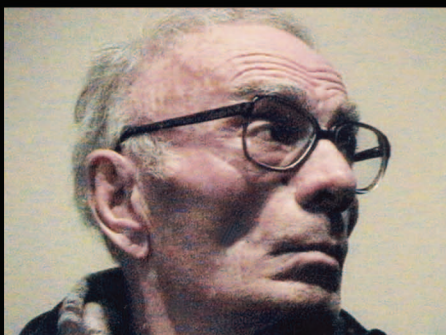
გალუსტაშვილი სოკრათი, თეთრუაშვილი ნუნუ, თოთლაძე შალვა, კახიანიშვილი ვასო, მახარობლიძე შოთა, მცურავიშვილი პავლე, ნაყოფა ჯემალი, ნოზაძე გიორგი, ჟიჟიაშვილი ლევანი, ქარელი კობა, ქარელი მიხეილი, ცერცვაძე გიორგი, ჯამბრიშვილი ივანე.

ნიგნის მეხუთე ნაწილში შეტანილია:

ათუნაშვილი ნიკო, ანანიაშვილი მიხეილი, ანთაძე ლიანა, ანთაძე მიხეილი, ასპანაძე სოსო, ბაინდურაშვილი თენგიზი, ბერუაშვილი ლალი, გერმანიშვილი ანზორი, ზვადიშვილი ქეთევანი, ქრისტესიაშვილი ლუარსაბი, ირა და იდა, კავლელაშვილი მარიაბი, კარიჭაშვილი ნიკოლოზი, კეჩხუაშვილი ლილი, ლეკიშვილი შალვა, მაისურაძე გმილი, მჭედლიშვილი იროდიონი (ირაკლი), სახვაძე სოგრატი, სრესელი რუსუდანი, ტატულაშვილი გურამი, ტატულაშვილი თინათინი, ტატულაშვილი ისაკი, ტატულაშვილი ომარი, ფუტკარაძე ოლია, ქორქაძე რუსუდანი, ქუთათელაძე ოთარი, ყანაველი ნუგზარი, ჩიტაძე ალექსანდრე, ძველია ვასილი, ჯამბრიშვილი ამირანი (გივი).

ნიგნის მეექვსე ნაწილში შეტანილია

აბრამიშვილი ვაჟა, აბულაძე ლეონიდე (ლენო), აივაზოვი გივი, ბეგლარიშვილი გიორგი, გაბაშვილი ზაალი, გოგოლაძე სულიკო, გოდერძიშვილი შალვა, დიდებელი ნაირა, დონგუზაშვილი ჯამლეთი, დონღუზაშვილი ზურაბი, დონღუზაშვილი გურამი, ზუმბულიძე ნოდარი (ბიჭიკო), კაკაურიძე შოთა, კოვალენკო გივი, კოპინაშვილი გიორგი, მაკრახიძე ასლანი, მაკრახიძე სოლომონი, მახარაშვილი თამარი, მახარაძე ამირინდო, მჭედლიშვილი არჩილი, ნამორაძე მარიამი, ნინიაშვილი გურამი, სირიბეგოვი ანა, ტატიშვილი ნარგიზა და ნადირაშვილი ავთანდილი, ფოცხვერაშვილი ვასილი, ქილიტაური გიორგი (გია), ქილიტაური მარიამი (მარკა), ყანჩაველი ლუიზა და ცერაძე გივი, ჩიკოიძე ვერიკო, ნაოჭაშვილი რუსუდანი, ჩიხლაძე ნაისი, ცოხნიაშვილი ანზორი, სორგუაშვილი იოსები, ხუციშვილი გიორგი, ხუციშვილი თეიმურაზი

ვახტანგ ჭანკოტაძე დაიბადა ქ. თელავში 1933 წელს. აქვე დაამთავრა ვაჟთა მეორე საშუალო სკოლა ოქროს მედლით. თბილისის უნივერსიტეტის (მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი) დამთავრების შემდეგ მუშაობდა ქ. გორის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდებობებზე (ლაბორანტიდან სწავლულ მდივნამდე), ასევე რამდენიმე სამრეწველო ორგანიზაციის ხელმძღვანელად.

ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, გორის საპატიო მოქალაქე, საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი, ღირსების მედლის კავალერი, აკაკი წერეთლის პრემიის ლაურეატი. ავტორია ათეულობით სამეცნიერო შრომისა და გამოგონების, ასევე ოთხასამდე პუბლიცისტური წერილის. გამოცემული აქვს 30-ზე მეტი წიგნი ლიტერატურის სხვადასხვა ჟანრში